

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 35

Utgitt 26 august.

1911

Bruksregler

for Frosta statsalmenning i Frosta,

approbert av Landbruksdepartementet 15 august 1911.

15 aug.

1. Paa roten staaende friske trær maa indtil videre ikke hugges i almenningen undtagen i de dele av denne, hvor vedkommende skogforvalter og almenningsbestyrelse maatte finde saadan hugst tilraadelig.

Hugst av frisk, veksterlig skog til stør og gjærdefang skal være forbudt.

2. Bestyrelsen bestemmer for hvert enkelt tilfælde, hvorvidt det, der maatte bli besluttet avvirket, blir at sælge til de bruksberettigede i henhold til § 58 i lov av 22 juni 1863 om skogvæsenet, eller om det blir at bevilge de bruksberettigede paa rot efter derom indsendt andragende.

Fornøden kundgjørelse herom samt i tilfælde om tiden for ansøkingenes indsendelse utstedes av bestyrelsen, som besørger salg eller eventuel fordeling av det utviste mellom de bruksberettigede og fastsætter den avgift, som til indtægt for almenningskassen blir at lægge paa det aavirkede.

3. Vedkommende skogforvalter gives betimelig varsel om avholdelse av bestyrelsesmøter, som er av saadan art, at det vedkommer ham, samt utskrift av det der besluttede.
4. Ingensomhelst hugst — hverken av staaende skog eller avfald (nedfald) — maa foregaa uten utvisning og bevilgning.
5. Utvisningen foretages inden 20 juni. Forsaavidt vedkommende skogforvalter ikke finder det nødvendig selv at lede utvisningen, kan han overlate bestyrelsen paa egen haand at utføre denne ved 1 à 2 av sine medlemmer og opsynsmanden.
6. I tilfælde bevilgning paa rot skal hugst av ved foregaa i tiden 20 juni til 15 juli eller 1 november til 1 december, hugst av tømmer i tiden 1 november til 1 december.

15 aug.

Det aavirkede skal da sammenlunnes og lunnerne merkes med vedkommende bruksberettigedes navn.

7. Takst til fastsettelse av avgiften paa det aavirkede skal finde sted senest 14 dage efter ovennævnte hugsttider ved 2 av bestyrelsens medlemmer og opsynsmanden og blir i betimelig tid at kundgjøre for aavirkerne, som pligter at møte eller la møte paa aastedet.

Uteblir nogen aavirker, eller virket er saa utydelig merket eller daarlig lunnet, at taksten ikke kan foretages, kan det huggede sælges til fordel for almenningsskassen, likesaa hvis den fastsatte betaling for det huggede ikke erlægges til bestemt tid.

8. Utenfor de ovennævnte hugsttider er det forbudt at aavirke i almenningen, hvorhos intet maa bortføres fra denne, før det er taksert og betalt.
9. Ingen utvisning gjelder for længere tid end det aar, i hvilket den er git.

Taksert og betalt virke skal bortføres inden førstkomende 30 april, dog kan bestyrelsen i tilfælde uføre bevilge 1 aars utsættelse. Efter denne frist kan bestyrelsen sælge virket til fordel for almenningsskassen.

10. For almenningen ansættes en av almenningsskassen lønnet opsynsmand, som har at indsende sine meldinger til bestyrelsen og at etterkomme den ham av denne meddelendes instruks.
11. Bestyrelsesmedlemmer erholder 3 kroner pr. dag i godtgjørelse av almenningsskassen for de dage, de av bestyrelsen tilpligtes at utføre arbeidet i almenningen.
12. Bestyrelsen har snarest mulig at underrette skogforvalteren om de mangler, som maatte findes ved grænsemerkerne.
13. Overtrædelse av ovenstaaende regler er belagt med straf.
14. De av Indredepartementet under 8 december 1871 approberte bruksregler for almenningen ophæves herved.

18 aug.

Grundlovsbestemmelse

til forandring i grundlovens § 13.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

Os er blit forelagt det nu forsamlede ordentlige stortings i overensstemmelse med grundlovens § 112 fattede beslutning av 12 august 1911 til grundlovsbestemmelse til forandring i grundlovens § 13, hvilken beslutning er saalydende:

Grundlovens § 13 skal herefter lyde saaledes:

Under Kongens Reiser inden Riget kan han overdrage 18 aug. Rigets Bestyrelse til Statsraadet. Dette skal føre Regjeringen i Kongens Navn og paa hans Vegne. Det skal ubrødelig efterleve, saavel denne Grundlovs Bestemmelser, som de særskilte dermed overensstemmende Forskrifter, som Kongen i Instruktion meddeler.

Forretningerne afgjøres ved Stemmegivning, hvorved, i Tilfælde at Stemmerne ere lige, Statsministeren eller, i dennes Fraværelse, det første af de tilstedeværende Medlemmer af Statsraadet har tvende Stemmer.

Om de Sager, som Statsraadet saaledes afgjør, har det at give Indberetning til Kongen.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som grundlovsbestemmelse.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Grundlovsbestemmelse

18 aug.

til forandring i grundlovens § 22.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

Os er blit forelagt det nu forsamlede ordentlige stortings i overensstemmelse med grundlovens § 112 fattede beslutning av 12 august 1911 til grundlovsbestemmelse til forandring i grundlovens § 22, hvilken beslutning er saalydende:

Grundlovens § 22 skal herefter lyde saaledes:

Statsministeren og de øvrige Statsraadets Medlemmer samt de Embedsmænd, som ere ansatte ved dets Kontorer eller ved Diplomatiets eller Konsulatvæsenet, civile og geistlige Overøvrigheds-Personer, Regimenters og andre militære Korpsers Chefer, Kommandanter i Fæstninger og Høistbefalende paa Krigsskibe kunne, uden foregaaende Dom, afskediges af Kongen, efterat han derom har hørt Statsraadets Betænkning. Hvorvidt Pension bør tilstaaes de saaledes afskedigede Embedsmænd, afgjøres af det næste Storthing. Imidlertid nyde de to Trediedele af deres forhen havte Gage.

Andre Embedsmænd kunne ikkun suspenderes af Kongen,

18 aug. og skulle da strax tiltales for Domstolene, men de maa ei, uden efter Dom, afsættes, ei heller, mod deres Vilje, forflyttes.

Alle Embedsmænd kunne, uden foregaaende Dom, afskediges, naar de have naaet en ved Lov fastsat Aldersgrænse.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som grundlovsbestemmelse.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

18 aug.

Nr. 1.

Lov

om forandring i lov om det kongelige Frederiks universitet
av 9 oktober 1905.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 16 august 1911 saalydende:

Paragraf 19 i lov om det kongelige Frederiks universitet av 9 oktober 1905 skal herefter lyde saaledes:

§ 19. Ved samtlige universitetsksamener utføres prøven, saafremt intet særlig derom ved lov bestemmes, i almindelighet av professorerne eller ifølge vedkommende fakultets tilkaldelse av andre ved Unisersitetet beskikkede lærere (§ 24 første avsnit) eller stipendiater (§ 45).

Den specielle ordning av de under et fakultet henhørende eksamener i henhold til gjældende reglementer ligger under fakulteterne. Saafremt et fakultet har flere professorer end dem, som holder forelæsninger og øvelser over fag henhørende under nogen eksamens fagkreds, danner disse sidste fakultetets eksamensdeputation og ordner de under fakultetet henhørende eksamener.

Al eksamination er offentlig. I bedømmelsen deltar altid en eller flere censorer. Av de eksaminatorer og censorer, som foretar bedømmelsen ved Universitetets eksamener, skal saavidt mulig mindst én tages utenfor universitetslærernes kreds. Opnævnelsen av eksaminatorer og censorer utenfor Universitetet foretages av Kongen.

Kongen kan, forsaavidt de fornødne midler dertil haves,

efter indstilling fra vedkommende fakultet og kollegiet la en 18 aug.
del av de praktiske prøver avholde utenfor Universitetet. Nr. 1.

Ved den teologiske embedseksamen ledes og avholdes prøven av en eksamensdeputation bestaaende av 6 medlemmer, hvorav 3 er medlemmer av det teologiske fakultet og 3 opnævnes blandt teologer og geistlige utenfor Universitetet. De skriftlige opgaver ved denne eksamen fastsættes av det samlede teologiske fakultet og eksamensdeputationens medlemmer utenfor Universitetet. Nærmere bestemmelser om den teologiske embedseksamens ordning gives ved reglement av Kongen.

Vidnesbyrd om bestaat embedseksamen utfærdiges av vedkommende fakultet.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Lov

om forandring i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896.

18 aug.
Nr. 2.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 16 august 1911 saalydende:

I.

§ 10 i lov om høiere almenskoler av 27 juli 1896 skal herefter lyde saaledes:

Avvikelser fra bestemmelserne i §§ 5, 6, 8 og 9 om fagkredsen og undervisningsmaalene kan tilstedes av overstyret, naar skolekursets længde ikke derved forkortes, naar fagkredsen ikke væsentlig indskrænkes, og naar maalet for den samlede undervisning med hensyn til kundskap og dygtighet ikke nedsettes og avgangsprøverne ikke derved gjøres lettere.

Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, at der i enkelte gymnasier indtil videre skal undervises i latin. Hvilke fag eller dele av fag elever, der læser latin, ikke deltar i, bestemmes ved reglement.

I middelskolen skal der dog med overstyrets godkjendelse være adgang til — med eller uten tillæg av undervisning paa andre omraader — at la et av de fremmede sprog utgaav av

18 aug. fagkredsen og at indskrænke undervisningen i matematik til et Nr. 2. praktisk kursus i geometrisk konstruktion med dertil knyttede utmaalinge og beregninger.

Før avgjørelsen træffes, skal skoleraad, forstanderskap og undervisningsraadet ha avgit erklæring i saken.

Meddelelse om, at saadanne avvikelser er blit tillatt, gives Stortinget i forbindelse med budgetforslaget for de høiere skoler.

Ved en offentlig middelskole, som er kombinert med en underofficersskole, kan haandgjerning og sang utgaa av fagkredsen.

II.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Lov

18 aug.
Nr. 3.

om utvidelse av kjøpstaden Sarpsborgs grænser.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 7 august 1911 saalydende:

§ 1. Fra 1 januar 1912 skal efternævnte dele av Tune herred overgaa til kjøpstaden Sarpsborg, nemlig:

Gaardsnr. 92,	bruksnr. 1,	Borregaard,
—	92,	— 2, Øststad,
—	92,	— 3, Nordstad,
—	92,	— 4, Sørstad,
—	92,	— 5, Borgevold,
—	1,	— 2, Maugesten østre,
—	2,	— 1, Maugestentangen

samt den del av gaards-nr. 62, bruks-nr. 1, Lande, der ligger mellem den nuværende bygrænse og Thorsbækken i syd og øst, Borregaards plads Kurland i nord samt i vest veien, der i ret vinkel skjærer Thorsbækken ved pladsen Opsand.

Byens grænse vil efter dette bli:

Fra Glommens midtstrømslinje ved Sandesunds dampsgaard 18 aug.
 de gamle grænsestenene X W V U T S R P, Thorsbækken op Nr. 3.
 til Kurlandstjernet, fortsætter saa langs Thorsbækken, til denne
 ved pladsen Opsand skjærer en vei, der danner grænsen mellem
 Borregaards gods og gaards-nr. 62, bruks-nr. 1, Lande; følger
 saa i nordlig retning grænsen mellem sidstnævnte to eiendomme
 i ret linje til en røs i skogen, følger saa grænsen nordover
 mellem Borregaards gods og Kristian Johannesens eiendom,
 gaards-nr. 62, bruks-nr. 6, Lande, og fremdeles i samme rette
 linje til en varde paa toppen av fjeldet Jomfrusadel, hvorfra
 den bøier i østlig retning og danner derefter i ret linje grænsen
 mellem Borregaards gods og gaards-nr. 1, bruks-nr. 1, Mauge-
 sten østre og vestre, indtil den ved en ener træffer gjærdet om
 indmarken til pladsen Baterød under Borregaard. Grænsen føl-
 ger nu i nordlig, senere mer østlig retning gjærdet mellem
 nævnte plads Baterød og gaarden Maugestens utmark, bøier saa
 ret mot øst og følger gjærdet mellem pladsen Baterød under
 Borregaard og Maugestensbraaten under Maugesten, til den
 træffer Glommen og fortsætter i gjærdets retning til midtstrøms-
 linjen i Glommen, følger derefter midtstrømslinjen forbi Sarps-
 fossen og træffer nedenfor denne den gamle bygrænse i midt-
 strømslinjen utenfor grænsesten N og fortsætter i midtstrøms-
 linjen til grænsesten X ved Sandesunds dampsgaard.

§ 2. Foran beskrevne grænselinje blir paa statskassens
 bekostning at opgaa og nærmere bestemme samt ved lovlige
 skifte- og skjelstener at utvise under en forretning, som avhol-
 des av de mænd, som Kongen dertil utnævner, saa betimelig,
 at den senest inden utgangen av 1911 av Kongen kan være
 stadfæstet.

§ 3. De dele av Tune herred, som ved denne lov hen-
 lægges til kjøpstaden Sarpsborg, skal — forsaavidt det ikke
 tidligere er skedd — fra 1 januar 1912 utgaa av landets
 matrikel og i enhver henseende henhøre under kjøpstaden Sarps-
 borg. Dog skal dette ikke ha nogen indflydelse paa den odel,
 som for tiden maatte hvile paa jord, der som følge av nærvæ-
 rende lov overgaar fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer, som ved denne lovs ikrafttræden er
 bosat paa de strækninger, der ifølge § 1 overgaar til kjøp-
 staden, skal med hensyn til erhvervelse og utøvelse av stemme-
 ret i medhold av formandskapsloven for kjøpstæderne ansees,
 som om de hadde været bosat i kjøpstaden i det tidsrum, hvori
 de har bodd i de omhandlede strækninger.

§ 5. De personer, som den 30 september 1911 har
 bopæl inden de dele av Tune herred, som efter denne lov skal
 overgaa til kjøpstaden Sarpsborg, ansees fra 1 januar 1912
 med hensyn til skattepligt som henhørende under kjøpstaden og

18 aug. blir at iligne kommuneskatter i likhet med dens øvrige indvaanere. Dette gjælder dog ikke de personer av Tune herred, der inden 15 oktober 1911 flytter utenfor den nye kjøpstadsgrænse.

§ 6. Det Borregaard tilliggende særskilte fattig- og skolevæsen ophæves fra 1 januar 1912. De overgangsbestemmelser, som i den anledning maatte findes fornødne, gives av Kongen.

De personer, som den 31 december 1910 hadde bopæl inden de strækninger av Tune herred, som ved denne lov overgaar til kjøpstaden Sarpsborg, og ikke er utflyttet derfra til noget andet sted end nævnte kjøpstad senest inden 1 januar 1912, skal fra sidstnævnte tid med hensyn til fattigforsørgelse — forsaavidt denne ikke paahviler noget andet fattigdistrikt end Tune eller Borregaards gods — ansees for at ha hjemstavn i Sarpsborg, hvad enten de i mellemtiden har nydt fattigunderstøttelse eller ikke. Ved siden av denne forskrift skal dog de lovbud, som tillægger hustruen mandens, manden hustruens og barnene forældrenes hjemstavn, bringes i anvendelse, saafremt manden, hustruen eller forældrene er i live, naar de omhandlede strækninger overgaar fra Tune herred til kjøpstaden Sarpsborg.

§ 7. De personer, som i medhold av den gjældende lovgivning fra 1 januar 1911 har drevet handel eller haandverk paa de dele av Tune herred, der ifølge § 1 henlægges under Sarpsborg, skal fremdeles være berettiget til at vedbli den av dem drevne næring. Dog har de for at kunne nyde denne ret inden 1 januar 1912 at melde sig for magistraten, hvorhos de skal betale kommuneskatter og overta kommunale ombud li ke fuldt som byens øvrige borgere.

§ 8. Bygninger paa de ved denne lov i Sarpsborg indlemmede strækninger nyder ikke godt av den nedsættelse i brandkontingenten, som i medhold av lov av 31 mars 1860 § 1, jfr. lov av 26 mai 1866 § 8 litr. G, lov av 3 mai 1873 § 1 og lov av 31 mai 1890 § 6 er eller maatte bli tilstaat bygninger paa det ældre territorium. Hvorvidt og i hvilken utstrækning nogen saadan nedsættelse i tilfælde blir at tilstaa nogen del av bebyggelsen paa de indlemmede strækninger, bestemmes av Kongen.

§ 9. Ved skjøn avgit av 3 utenfor de omhandlede kommuner boende mænd, hvorav amtmanden i Smaalenene opnævner 2 og Justisdepartementet opnævner 1, blir at avgjøre, hvor stor erstatning Sarpsborg skal utrede til Tune kommune for indtægts- tap, som sidstnævnte kommune antages at lide ved, at de i § 1 omhandlede strækninger henlægges under Sarpsborg by. Inden 2 maaneder efter skjønnets avholdelse kan enhver av parterne begjære overskjøn, som i tilfælde avgives av 5 mænd, hvorav amtmanden i Smaalenene efter de samme regler opnævner 3 og

Justisdepartementet 2. De nærmere regler for skjønnenes avholdelse avgives av Justisdepartementet. Omkostningene ved skjønnene fastsættes av Justisdepartementet. De bæres for underskjønnets vedkommende av Sarpsborg og fordeles for overskjønnets vedkommende efter overskjønsmændenes bestemmelse.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Lov

indeholdende forandringer i og tillæg til lov om ulykkesforsikring for fiskere av 8 august 1908.

18 aug.
Nr. 4.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 12 august 1911 saalydende:

I.

Efternævnte bestemmelser i lov om ulykkesforsikring for fiskere av 8 august 1908 skal herefter lyde som følger:

§ 1. *Følgende her i landet hjemmehørende personer skal i den utstrækning, som nedenfor i § 10 er fastsat, være forsikret overensstemmende med denne laws forskrifter:*

a) *Fiskere og fangstmænd, som driver næring ved saltvandsfiskeri eller med fangst av dyr i havet — alene eller i forbindelse med anden næring — samt personer, som tilhører fisker- eller fangstfartøiers mandskap (derunder førere, maskinister, fyrbøtere og kokker).*

b) *Personer, som helt eller delvis ernærer sig ved beskæftigelse i smaaskibsfarten (med fartøier av bruttodrægtighet under 50 registerton for seilskibe og 15 ton for dampskibe, dog ikke under 4 bruttoton).*

§ 3. Forsikringens formaal er understøttelse av den forsikrede eller hans efterlatte overensstemmende med nedenstaaende regler, naar den forsikrede er død som følge av eller kommet til skade ved ulykke:

a) *Under utøvelse av fiskeri eller fangst, derunder indbefattet arbeide eller færdsel paa land eller sjø foranlediget ved næringen og ved fangstens behandling og avsetning.*

- 18 aug. b) Under smaaskibsfart, derunder indbefattet arbeide med last-
 Nr. 4. ning og losning samt arbeide eller færdsel paa sjøen foran-
 lediget ved næringen.

c) Under færdsel paa sjøen utenfor næringen.

I det under c nævnte tilfælde er det dog kun dødsfald ved drukning eller ulykke under seilas, som gir ret til erstatning.

Hvad der i denne lov er bestemt om dem, som er døde av ulykke, gjælder ogsaa, uten hensyn til dødsårsak, de efter loven forsikrede personer, som er døde under fangstekspeditioner med overvintring i de arktiske farvand.

§ 4. Indtræder der under de i foregaaende paragraf nævnte forhold et ulykkestilfælde, har vedkommende forsikrede eller hans efterlatte krav paa nedennævnte ydelser:

a) Har ulykkestilfældet medført en arbeidsuførhet, som erklæres for at være av blivende beskaffenhet, tilkommer der den tilskadekomne en pengesum, der bestemmes efter graden av arbeidsuførheten, idet dog skade under 20 pct. ikke gir ret til erstatning. Er arbeidsuførheten fullstændig, skal pengesummen utgjøre kr. 1 000,00 en gang for alle. Er arbeidsevnen kun forringet, skal pengesummen utgjøre en i forhold til forringelsen beregnet del av denne sum.

b) Naar ulykke medfører en forsikrets død inden aarsdagen efter ulykkestilfældet, tilkommer der den avdødes efterlatte en skadebot stor kr. 1 000,00 — et tusen kroner — en gang for alle, i tilfælde dog med fradrag av det beløp, som er vedkommende utbetalt i henhold til litra a.

Ret til skadebot for dødsfald har i nedennævnte orden og klasser:

1. Avdødes egtefælle, naar egteskapet er indgaat før ulykkes-hændelsen og samlivet ikke dengang var ophørt.
2. Avdødes i eller utenfor egteskap fødte barn, like overfor hvilke han hadde forsørgelsespligt.
3. Avdødes forældre.
4. Andre personer, hvis det kan bevises, at deres forsørgelse i væsentlig grad vilde være avhengig av den forulykkede.

Klasse med nærmere ret utelukker helt fjernere klasse.

Er nogen, som indgaar under nærværende lovs bestemmelser, forsikret i henhold til lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894 med tillægslove, bortfalder erstatning efter nærværende lov, hvis det ham overgaaede ulykkestilfælde medfører erstatning efter ulykkesforsikringsloven.

§ 6. Krav paa skadebot skal snarest mulig og senest seks maaneder efter ulykkestilfældet, eller efterat vedkommende efterlatte er blit vidende derom, indgives til Riksforsikrings-

anstaltens tilsynsmand. Senere end to aar efter ulykkestilfældet kan intet krav fremsættes. Tilsynsmanden skal snarest mulig undersøke, om den forulykkede findes indført i de i § 10 omhandlede fortegnelser over forsikrede, samt indhente oplysning om aarsaken til og de nærmere omstændigheter ved ulykkestilfældet og om de efter denne lov skadebotberettigedes navn og bopæler. Med disse oplysninger indsendes skadebotkravet uopholdelig til Riksforsikringsanstalten, der, om den finder det fornødent, kan la opta retslige forklaringer om de nærmere omstændigheter ved ulykkestilfældet overensstemmende med reglene i § 17 i lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894.

§ 9. Til dækkelse av skadebøter og utgifter ved lægeerklæringer erlægger enhver forsikret for kalenderaaret en præmie av kr. 1,50. *Desuten avgives hvert aar av havnefondets indtægter kr. 110 000,00 som bidrag til forsikring av fiskere og fangstmænd.*

Endelig tilskyter statskassen aarlig som bidrag til forsikringen av de i smaaskibsfarten beskjeftigede kr. 1,00 pr. person, regnet efter det foregaaende aars mandtalslister (§ 10). Overskud av aarets indtægter avsættes til et reguleringsfond, hvorav ydes bidrag til dækkelse i fornødent fald av senere aars utgifter. De forsikringen tilhørende midler av enhver art holdes av Riksforsikringsanstalten adskilt fra dennes øvrige midler.

Findes det nødvendig, kan Kongen med Stortingets samtykke fastsætte forhøielse av præmien for den gjenværende del av det i § 16 nævnte tidsrum.

§ 12. Der skal være adgang for de personer, der omfattes av nærværende lov, til mot en forhøielse av præmien at tegne en frivillig forsikring med høiere skadebot for arbeidsuførhet og dødsfald efter følgende klasser og ydelser:

	Dødsfalds- skadebot.	Invaliditets- skadebot.	Tillægs- præmie.
	Kr.	Kr.	Kr.
2den klasse	1 400,00	1 400,00	1,40
3dje klasse	1 800,00	1 800,00	2,80

Foruten ovenstaaende tillægspræmie har den forsikrede ogsaa at betale den for den tvungne forsikring fastsatte præmie kr. 1,50.

Den, der ønsker at tegne denne høiere forsikring, har inden 15 januar i forsikringsaaret eller, i tilfælde av senere ind-

18 aug. meldelse, samtidig med denne, at anmelde for vedkommende Nr. 4. kommune, efter hvilken av ovennævnte klasser forsikring ønskes, og han opføres i overensstemmelse hermed paa kommunens liste mot erlæggelse av saavel den tvungne som tillægspræmien.

Forøvrig gjælder med hensyn til præmier og skadebot de samme regler som for den tvungne forsikring.

II.

Denne lov træder i kraft saaledes: Forandringene i § 1, § 3 bokstav b, § 4 bokstav a og b, § 9 og § 12 fra 1 januar 1912. De øvrige bestemmelser træder i kraft straks, og forsaavidt angaar bestemmelsen i § 6, 1ste punktum saaledes, at den gjøres gjældende for alle under loven indgaaende ulykker, som er indtruffet efter 1 januar 1910.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Lov

18 aug.

Nr. 5.

om ulykkesforsikring for sjømænd.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 16 august 1911 saalydende:

§ 1. Efter denne lov forsikres bemanningen paa norske fartøier, som anvendes i utenriksk eller indenriksk fart, herunder indbefattet fart paa innsjøer og elver, forsaavidt vedkommende fartøier har en bruttodrægtighet av 50 registerton eller derover for seilfartøier eller av 15 registerton eller derover for dampfartøier.

Ved bemanning skal forstaaes personer, som av reder eller skibsfører er antat til tjeneste ombord, uanset om de hører til det egentlige skipsmandskap eller ikke, naar de nyder de samme rettigheter som dette; kfr. sjøfartsloven § 108.

Endvidere forsikres til sjøvæbningen utskrevne mandskaper med befa, som i fredstid avtjener sin vernepligt.

Forsikringen gjælder ogsaa fartøiets fører, selv om han eier fartøiet helt eller delvis. 18 aug.
Nr. 5.

Undtat fra forsikring er bemanningen paa fartøier, som omfattes av lov av 8 august 1908 om ulykkesforsikring for fiskere.

§ 2. Forsikringen overtages av den ved lov av 23 juli 1894 oprettede riksforsikringsanstalt med garanti av staten som i nævnte lovs § 2 fastsat.

De med bestyrelsen forbundne omkostninger og utgiftene til kontrol med de forsikringspligtige bedrifter og deres opgaver til Riksforsikringsanstalten samt med invalider og skadede utredes av statskassen med den undtagelse, som følger av § 28 sidste led.

De forsikringen tilhørende midler holdes av Riksforsikringsanstalten adskilt fra dennes øvrige midler. Instruks for bestyrelsen utfærdiges av Kongen.

§ 3. Forsikringens formaal er skadesløsholdelse efter nedenstaaende regler i anledning av ulykkestilfælde, som medfører forsikret persons legemsbeskadigelse eller død, samt dødsfald indtraadt som umiddelbar og direkte følge av klimatsygdом og epidemisk sygdом (herunder ogsaa skjørbuk og beri-beri). Forsikringen omfatter tiden fra begyndelsen til avslutningen av tjenesteforholdet, herunder indbefattet befordringen fra land til fartøi og fra fartøi til land samt derhos reise til og fra fartøi i ind- og utland, naar reisen sker paa rederiets eller statskassens bekostning.

Forsikringen skal endvidere omfatte utgiftene ved hjemsendelse paa grund av ulykkestilfælde som ovennævnt, forsaavidt disse utgifter efter lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 98 jfr. § 90 paahviler rederiet.

Rammes en efter denne lov forsikret person av et ulykkestilfælde, som begrunder krav efter lov om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. av 23 juli 1894 med tillægslove, bortfalder krav efter nærværende lov. Er en efter nærværende lov forsikret person for det ulykkestilfælde, som rammer ham, tillike forsikret i henhold til lov om ulykkesforsikring for fiskere av 8 august 1908, bortfalder ethvert krav efter sidstnævnte lov.

§ 4. I tilfælde av legemsbeskadigelse har Riksforsikringsanstalten at utrede en invaliderente til den skadede, utgjørende:

- a) I tilfælde av fullstændig erhvervsudygtighet, saalænge denne varer, 60 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste (jfr. § 9). Fullstændig erhvervsudygtighet ansees kun at foreligge, hvor vedkommende er uskikket til at drive erhvervsvirksomhet.
- b) I tilfælde av delvis erhvervsudygtighet, saalænge denne varer, en tilsvarende brøkdel av den under litr. a fastsatte erstatning. Delvis erhvervsudygtighet medfører dog ingen

18 aug. ret til erstatning, forsaavidt denne ikke vilde naa op til
 Nr. 5. mindst 5 pct. av den skadedes arbeidsfortjeneste.

Oppebærer den tilskadekomne invaliderente i henhold til lov av 23 juli 1894 om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. med tillægslove, blir denne at bringe i fradrag, saaledes at den efter nærværende lov tilkommende rente beregnes av forskjellen mellem den efter den sidste skade tilstedeværende erhvervsudygtighet og den, for hvilken rente tidligere er tilkjendt. Paa lignende maate blir at forholde, om en, som oppebærer invaliderente efter nærværende lov, senere blir berettiget til saadan rente efter nysnævnte lov av 23 juli 1894 med tillægslove.

Renten begynder at løpe, efterat sykebehandlingen er avsluttet, dog ikke saalænge den forsikrede har krav paa at beholde sin hyre uten forandring, eller saalænge han vilde hat krav herpaa, om ulykken ikke var paadrat ved egen brøde (jfr. lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 90).

Er den tilskadekomne forpleiet i utlandet, finder rentens tilkjendelse sted efter hans hjemkomst til Norge og efter her foretat læge-undersøkelse. Renten begynder i saa fald at løpe fra og med den dag, den hjemvendte skriftlig har meldt sig til undersøkelse for Riksforsikringsanstalten.

§ 5. Nødvendiggjør ulykken indlæggelse paa sykehus, overtar Riksforsikringsanstalten at utrede de med den forsikredes kur og pleie forbundne utgifter uten ret til refusion av rederne.

Medfører skaden nødvendigheten av fornyet indlæggelse paa sykehus, skal Riksforsikringsanstalten være berettiget til — dog med den i § 7, 1ste punktum angivne begrænsning — at iverksætte saadan mot at utrede de med den fornyede kur og pleie forbundne utgifter.

I den tid, hvori den skadede maatte være indlagt paa sykehus, skal Riksforsikringsanstalten utbetale hans egtefælle og slegtninger en saadan erstatning, som de ifølge § 6 vilde ha krav paa i tilfælde av hans død. Erstatningen begynder dog først at løpe fra den dag, den skadedes ret til hyre ophørte. Den utbetales om mulig ukentlig efterskudtvis.

Oppebærer den skadede rente efter denne lov eller i henhold til lov av 23 juli 1894 om ulykkesforsikring for arbeidere m. v., kan begge renter for den tid, han henligger paa sykehus, inddrages.

For skadede, som omfattes av lov av 18 september 1909 om sykeforsikring, kommer bestemmelsene i denne sidste lov til anvendelse (jfr. dens § 24).

§ 6. Har ulykken eller sykdommen medført døden, skal Riksforsikringsanstalten foruten den skadeserstatning, der maatte være ydet efter §§ 4 og 5, endvidere utrede: 1. begravelses-

omkostninger med indtil 50 kr., eller, om begravelsen finder sted i utlandet, med indtil 100 kr. 2. fra dødsdagen livrente til avdødes efterlatte, utgjørende: 18 aug. Nr. 5.

A) for gjenlevende enke indtil hendes død eller nyt egteskap 20 pct., samt for hvert efterlatt barn indtil dets fylde 15de aar 15 pct., eller, dersom det har mistet eller senere mister sin mor, 20 pct. av den avdødes arbeidsfortjeneste (jfr. § 9).

Er egteskapet indgaat efter ulykkens (sygdommens) indtræden, har hverken egtefælle eller barn, avlet efter dette tidspunkt, krav paa nogen erstatning. Det samme gjelder egtefælle, som, da ulykken (sygdommen) indtraadte, levte skilt fra den avdøde uten underhold av denne eller retskrav paa saadant.

Barn av forældre, som ikke har indgaat egteskap med hinanden, har, naar det er avlet før ulykkens (sygdommens) indtræden, samme ret som egtebarn.

Egtefælles og barns livrenter maa ikke tilsammen overstige 50 pct. av arbeidsfortjenesten; fremkommer der efter ovenstaaende beregning et høiere beløp, blir de forskjellige erstatningsberettigedes tilkommende forholdsvis at avkorte, dog saaledes at enken altid tilkommer 20 pct. av arbeidsfortjenesten.

B) for avdødes slegtning eller slegtninger i ret opstigende linje, hvis væsentligste forsørger han var, for tiden indtil deres død, eller indtil deres trang ophører, 20 pct. av den avdødes arbeidsfortjeneste. Dette beløp fordeles likelig mellom de berettigede, dog saaledes at forældre alltid utelukker bedsteforældre.

Hvis avdøde efterlater sig egtefælle eller barn eller begge dele, har dog slegtninger i ret opstigende linje i det høieste krav paa en erstatning svarende til forskjellen mellom 50 pct. av den avdødes arbeidsfortjeneste og det beløp, som tilkommer egtefælle og barn.

Bortfaller nogen av de berettigede, indtræder de gjenstående i deres sted efter de ovenfor angivne regler.

I tilfælde av nyt egteskap utbetales til enken det tredobbelte av livrentens aarlige beløp som restgodtgjørelse.

For de efter denne lov erstatningsberettigede barn beskikkes en verge.

§ 7. Bor den skadede sammen med egtefælle, barn eller andre slegtninger, kan indlæggelse paa sykehus ikke ske uten den skadedes samtykke, medmindre skadens art stiller fordringer til behandling eller pleie, som efter lægens skjøn ikke kan fyldestgjøres i hjemmet. Negter en skadet at etterkomme en lovlig beslutning om indlæggelse paa sykehus, eller begaar han

18 aug. under ophold paa saadant grovt brud paa lægens forskrifter
Nr. 5. eller viser saadan opførsel, at han før helbredelsen maa bort-
vises fra sykehuset, kan efter omstændighetene ret til invalide-
rente helt eller delvis frakjendes ham, eller, om saadan rente
allerede er tilkjendt, denne helt eller delvis inddrages. Saadan
erstatning som i § 5, 3dje led bestemt, kan dog ydes hans
familie.

§ 8. Utlænding tilkommer ingen erstatning efter denne
lov. Fra denne bestemmelse kan dog gjøres undtagelse for de
land, med hvilke der av Kongen maatte træffes overenskomst
om gjensidighet med hensyn til erstatning for sjøfolk eller deres
etterlatte i ulykkestilfælde eller i tilfælde av død paa grund
av klimatsygdomme eller epidemiske sygdomme. I saadan
overenskomst maa dog ikke indtages bestemmelser, som utvider
erstatningen utover de i denne lov for norske borgere fastsatte
grænser.

Bestemmelsen i § 5, 1ste led, kommer dog ogsaa uten
gjensidighetsoverenskomst til anvendelse, naar den tilskadekomne
er utlænding, likesom rederen har ret til at faa godtgjort utlæg
til begravellesomkostninger efter § 6 for utenlandske sjømænd
i alle tilfælde, hvor han efter lov om sjøfarten av 20 juli 1893
§ 93 har maattet bekoste sjømandens begravelse.

§ 9. Den i §§ 4 og 6 omhandlede arbeidsfortjeneste er
bestemt ved lønssatsen i den klasse, hvortil den forsikrede i
henhold til § 11 henhører.

Ved beregning av dagpenger regnes maaneden til 30 dage
og aaret til 360 dage.

§ 10. Den til erstatningens dækkelse fornødne forsikrings-
præmie utredes av vedkommende rederier, dels procentvis efter
den av de forsikrede oppebaarne arbeidsfortjeneste beregnet
overensstemmende med § 11 og dels efter vedkommende far-
tøiers registrertonnage brutto med et bestemt beløp pr. ton.

Præmiesatsene fastsettes av Kongen med forbehold om
Stortingets samtykke og saaledes, at forsikringens aarlige præ-
miebehov beregnes saavidt mulig at skulle dækkes for en
halvdel av de beløp, som utredes efter arbeidsfortjenesten og
for en halvdel av de beløp, som beregnes av tonnagen.

Forandring av præmiesatserne kan av Kongen under for-
behold av Stortingets samtykke til enhver tid foretages, dog
saaledes at saadanne forandringer først kan gjøres gjældende
fra begyndelsen av det kalenderaar, som følger efter det, i
hvilket forandringen er foretat.

Beslutning om forandringer maa, naar Stortinget ikke
anderledes bestemmer, være behørig bekjendtgjort mindst 2
maaneder, før de skal træde i kraft.

§ 11. Bemandingen blir at henhøre til følgende løns- 18 aug.
klasser: Nr. 5.

1ste klasse med aarsløn kr. 1600,00,
omfattende førere paa fartøier av 300 reg.ton br.
eller derover.

2den klasse med aarsløn kr. 1200,00,
omfattende førere paa fartøier under 300 reg.ton br.,
1ste maskinister med 1ste classes certifikat, 1ste
styrmand paa fartøier av 300 reg.ton br. eller
derover.

3dje klasse med aarsløn kr. 960,00,
omfattende 1ste maskinister med 2den classes certi-
fikat, 1ste styrmand paa fartøier under 300 reg.ton
br., understyrmand, undermaskinister og stuerter.

4de klasse med aarsløn kr. 840,00,
omfattende tømmermænd, baatsmænd, seilmakere,
maskinassistenter og kokker.

5te klasse med aarsløn kr. 720,00,
omfattende helbefarne matroser og fyrbøtere.

6te klasse med aarsløn kr. 600,00,
omfattende øvrige ombordværende personer tilhørende
fartøiets bemanding.

Præmie erlægges ogsaa for de av bemandingen, der som
utlændinger efter § 8 kun er delvis forsikret.

Præmien maa ikke av rederne føres de forsikrede til utgift.

§ 12. Præmie for de til sjøvæbningen utskrevne mand-
skaper for den tid, hvori disse i fredstid avtjener sin verne-
pligt, betales av staten. De vernepligtige henføres under føl-
gende i § 11 nævnte klasser: officerer til 2den klasse, under-
officerer til 3dje klasse, menige til 5te klasse.

§ 13. Præmiesatserne fastsættes saaledes, at det samlede
beløp av præmier danner kapitaldækning av den risiko, som
beregnes at paahvile Riksforsikringsanstalten paa grund av dens
forpligtelse til at utrede erstatning efter nærværende lov.

Mulige overskud indgaar i forsikringens reservefond.

§ 14. Enhver indehaver av en bedrift, som omhandles i
denne lovs § 1, har — for ældre bedrifters vedkommende
inden 6 maaneder før nærværende lovs ikrafttræden og for nye
bedrifter inden 8 dage før bedriftens paabegyndelse — at indgi
skriftlig anmeldelse i to eksemplarer efter en av Riksforsikrings-
anstalten avfattet formular.

Anmeldelsen tilstilles tilsynsmanden paa skibets hjemsted
og indsendes av ham straks til Riksforsikringsanstalten. Denne
træffer derefter avgjørelse med hensyn til forsikringspligten og
dennes omfang m. v., hvormed vedkommende indehaver snarest
mulig gives skriftlig underretning.

18 aug. Den i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 70 paabudte
Nr. 5. avregningsbok skal indeholde de for den forhyrede nødvendige oplysninger om forsikringen.

Ved paamønstring av mandskap og ved forelæg av mandskapslister (jfr. lov av 29 juni 1888 § 12) paahviler det vedkommende indrulleringsbetjent eller mønstringsmand at paase, at skibet er indmeldt til forsikring. Er saa ikke skedd, eller kan skibsføreren ikke fremvise legitimation for, at indmeldelse har fundet sted, har indrulleringsbetjenten eller mønstringsmanden straks at gi tilsynsmanden paa stedet fornøden underretning.

Forsikringen begynder fra det øieblik, loven er traadt i kraft eller bedriften er begyndt, hvad enten anmeldelse har fundet sted eller ikke.

§ 15. Vedkommende regjeringsdepartement, hvori rikets skibsmatrikel i henhold til lov om registrering av skibe av 4 mai 1901 føres, har ukentlig til Riksforsikringsanstalten at oversende opgaver over registrerte eiendomsoverdragelser av skibe samt opgaver over skibe, som i henhold til samme lovs §§ 28 og 29 utgaar av skibsmatrikelen.

§ 16. Forsikringspræmien erlægges halvaarlig pr. 1 april og 1 oktober med saadanne forskud, som av Riksforsikringsanstalten bestemmes.

Præmier paa mindre beløp end kr. 25,00 pr. aar blir dog at indbetale forskudsvis i én termin efter Riksforsikringsanstaltens nærmere bestemmelse.

For kortvarige bedrifter og for virksomheter, som kun foregaar til enkelte tider av aaret, kan Riksforsikringsanstalten fordre forskudspræmien indbetalt i én termin og til den tid, som av Riksforsikringsanstalten for hvert enkelt tilfælde maatte bestemmes.

Den endelige præmie beregnes for hvert fartøi efter farts-tiden pr. kalenderaar og paa grundlag av de i §§ 10 og 11 opstillede regler om tonnage og lønningssum. For den tid, i hvilken fartøiet er oplagt, beregnes ikke præmie. Dog skal den tid, som medgaar til utsendelse og hjemsendelse av mandskap, medregnes.

Ved præmieberegningen regnes maaneden til 30 dage og aaret til 360 dage.

Opgave over fartstid har rederne at indsende til Riksforsikringsanstalten inden to maaneder efter kalenderaarets utløp eller, forsaavidt fartøiet er lagt i oplag inden aarets utgang uten noget paamønstreret mandskap ombord, inden en maaned, efter at dette er skedd. Hvert 5te aar, første gang den 1 oktober 1917, skal rederne til Riksforsikringsanstalten indsende opgave

over besætningens sammensætning og antal, hvorefter det for 18 aug.
vedkommende skib fastsatte lønningsbeløb revideres. Nr. 5.

Riksforsikringsanstalten kan, om saa maatte findes hensigtsmæssig, paa egen haand istandbringe det fornødne opgjør.

I dette øiemed, saavel som ogsaa naar Riksforsikringsanstalten ellers finder grund til at forvisse sig om de afgivne opgavers rigtighed, kan den laa gennemgaa de bedriften vedkommende regnskabsbøger og lister, hvorav de forsikredes antal og stilling ombord kan erfares.

Indrulleringsbetjentene og mønstringsmændene er derhos forpligtet til at bistaa Riksforsikringsanstalten med de opgaver, som denne maatte begjære i anledning af forsikringen.

Skyldige præmiebeløb har samme fortrinsret som de i lov om søfarten av 20 juli 1893 § 267 omhandlede offentlige afgifter. Forøvrig har præmien i reders bo samme prioritet som skatter og kan inddrives ved utpantning av tilsynsmanden eller av de tjenestemænd, til hvilke avholdelse av utpantninger i almindelighed er henlagt.

§ 17. Indtræffer en ulykke, som vil kunne medføre erstatning efter denne lov, har skibsføreren at antegne begivenheten og de nærmere omstændigheter, hvorunder den er foregaaet, i skibsjournalen samt at utfylde et til saadant bruk utfærdiget skema.

Det utfyldte skema samt en ordret utskrift av journalen tilstilles, hvis første anløpssted er her i riket, Riksforsikringsanstaltens tilsynsmand paa stedet, hvorefter denne anstiller de undersøkelser, som yderligere maatte paakræves, forsaavidt der til er anledning. Samtlige dokumenter blir derefter av tilsynsmanden med dennes indberetning snarest mulig at indsende til Riksforsikringsanstalten.

Befinder skibet sig i fremmed farvand, har skibsføreren at overlevere de ovennævnte papirer til konsulen i den første havn, hvortil skibet kommer. Denne prøver nærmere de motagne dokumenter samt indsender dem til vedkommende regjeringsdepartement, ledsaget av læge-erklæring fra vedkommende sykehuslæge eller fra en anden paa stedet boende læge tillike med mulige yderligere oplysninger, blandt andet om, hvorvidt skaden kan ansees paadrat ved egen brøde.

Efterlates den skadede i havn, hvor ingen norsk konsul findes, har skibsføreren at indsende foran omhandlede utskrift av journalen tillike med indberetningen, begge forsynt med bevidnelse av skibets næstkommanderende, til nærmeste konsul til videre forføining som oven nævnt. Vedkommende konsul indhenter fornøden læge-erklæring.

Riksforsikringsanstalten kan, hvis den dertil finder foran-

18 aug. ledning, la opta sjøforklaring eller retslig avhørelse til yderli-
Nr. 5. gere opklaring av ulykken og dens følger.

De ovennævnte indberetninger og læge-erklæringer opstilles paa skemaer, utfærdiget av Riksforsikringsanstalten, og av hvilke skemaer skibsføreren skal ha et tilstrækkelig antal ombord, likesom de av Riksforsikringsanstalten gjennom vedkommende regjeringsdepartement tilstilles rikets konsulater.

De med erhvervelse av læge-erklæring forbundne omkostninger utredes av Riksforsikringsanstalten.

§ 18. Avgaaer forsikret person ved døden som følge av nogen i § 3 nævnt sykdom, har skibsføreren at indsende anmeldelse om dødsfaldet paa det av Riksforsikringsanstalten utfærdigede skema til nærmeste tilsynsmand eller konsul, alt eftersom første anløpssted er i eller utenfor riket, ledsaget av, saavidt dertil er anledning, dødsattest utfærdiget av læge samt ordret utskrift av, hvad skibsjournalen indeholder om saken.

Tilsynsmand eller konsul videresender de mottagne dokumenter som i § 17 fastsat, ledsaget av mulige yderligere opplysninger.

Efterlates forsikret person i land som lidende av nogen i § 3 nævnt sykdom, har skibsføreren derom at avgi anmeldelse til nærmeste konsul eller tilsynsmand, som i tilfælde av sykdommens dødelige utgang videresender den, ledsaget av dødsattest fra vedkommende læge samt mulige yderligere opplysninger.

De med erhvervelse av dødsattest forbundne utgifter utredes av Riksforsikringsanstalten.

Finder Riksforsikringsanstalten det efter omstændighetene paakrævet, kan den la opta sjøforklaring eller retslig avhørelse.

§ 19. Er skib eller skibsmannskap, som omfattes av denne lov, blit borte under omstændigheter, som lar formode, at det er forulykket, har rederiet senest inden 14 dage efter utløpet av den i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 258 bestemte frist at avgi anmeldelse herom til Riksforsikringsanstalten ledsaget av opgave over bemanningens navn, stilling ombord m. v. samt om mulig av opgave over de efterlattes navn og opholdssted. Renten begynner at løpe fra den i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 93 jfr. § 67 nævnte frist for hyrens ophør.

Forsaavidt der er grund til at anta, at formodet omkommet fremdeles er ilive, kan Riksforsikringsanstalten la opta sjøforklaring eller retslig avhørelse.

§ 20. Saasnart i et erstatningstilfælde de fornødne opplysninger er indkommet til Riksforsikringsanstalten træffer denne uten ophold forføining til utredelse av saadan erstatning, som denne lovs forskrifter findes at medføre.

Kan paa grund av tilfældets beskaffenhet invaliderenten ikke

straks endelig bestemmes, fastsættes den foreløbig for bestemte tidsrum, efter hvis utløp revision av renten og dennes endelige fastsættelse finder sted. 18 aug. Nr. 5.

Forpleies den skadede paa sykehus utenfor riket, har konsulen for de sykehusutgifter, som efter denne lovs § 5 skal dækkes av Riksforsikringsanstalten, at gjøre det fornødne utlæg. Det saaledes utlagte beløp refunderes straks paa begjæring med renter, som i konsulatinstruks av 24 juli 1906 § 116 punkt 1 bestemt.

Den erstatningsberettigede gives ufortøvet skriftlig underretning om Riksforsikringsanstaltens avgjørelse og om de hensyn, der ved samme er kommet i betragtning, og skal kunne forlange sig tilstillet avskrift av de av tilsynsmanden eller konsulen indsendte opplysninger.

§ 21. Erstatningskrav, som ikke tidligere er anmeldt, maa inden to aar efter ulykken fremsættes for Riksforsikringsanstalten, som derefter foranstalter dem tat under behandling overensstemmende med denne lovs forskrifter.

Krav paa invaliderente bortfalder, naar 3 aar er hengaat, siden ulykken indtraf, uten at den tilskadekomne har fremstillet sig til undersøkelse i henhold til bestemmelsen i § 4.

Er den skadede, for hvem erstatning var fastsat i henhold til § 4 (jfr. § 5), senere som følge av beskadigelsen avgaat ved døden, maa andragende om erstatning til de efterlatte indgives til Riksforsikringsanstalten inden to aar efter den skadedes død.

§ 22. Indtræder der en væsentlig forandring i de forhold, som har været bestemmende ved fastsættelsen av den endelige invaliderente, kan denne undergives ny prøvelse og efter omstændighetene forhøies, nedsættes eller ganske ophæves.

Forhøielse av renten kan alene kræves for tiden efter, at forlangendet derom er fremsat. Nedsættelse eller ophævelse av samme træder i kraft fra den dag, da den erstatningsberettigede har faat meddelelse om beslutningen.

§ 23. Invaliderenter til de skadede eller livrenter til deres efterlatte utbetales maanedlig eller, naar Riksforsikringsanstalten finder det hensigtsmæssig, kvartalsvis, forskudsvis, uten refusionspligt, om vedkommende i maanedens eller kvartalets løp avgaar ved døden eller erstatningen av anden grund ophører.

§ 24. Ind- og utbetalinger vedkommende forsikringen skal finde sted enten gjennom postanstaltene eller vedkommende tilsynsmand. Den fremgangsmaate, som i saa henseende er eller blir fastsat for ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. i henhold til lov av 23 juli 1894 § 24, skal ogsaa gjælde for nærværende forsikring.

§ 25. De av Riksforsikringsanstalten i henhold til denne lovs §§ 7, 14, 20, 21 og 22 trufne avgjørelser kan inden 6

18 aug. uker, efterat avgjørelsen er vedkommende meddelt, indankes til
Nr. 5. prøvelse av en kommission med sæte i Kristiania, bestaaende av
5 medlemmer. Av disse har kommissionen 2 fælles med den i
henhold til ulykkesforsikringsloven av 23 juli 1894 § 19 op-
rettede appelkommission, nemlig formanden og det lægekyndige
medlem. Forøvrig bestaar kommissionen av en skibsreder, en
skibsfører og en underordnet sjøfarende, som tillikemed vara-
mænd for hver av dem vælges av Stortinget, første gang for
tiden indtil 1 juli 1916 og siden for et tidsrum av 3 aar.

Kommissionen er berettiget til i særlige tilfælde at tilkalde
sakkyndig bistand.

Riksforsikringsanstaltens avgjørelse kan i alle tilfælde for-
andres saavel imot som til fordel for dem, der har paaanket
samme.

Kommissionens skjønsmæssige avgjørelser er endelige. Der-
imot kan tvistigheter i spørsmåal, som ikke er av ublandet skjøn-
smæssig natur, og som i henhold til nærværende lovs bestem-
melser hat været undergit kommissionens prøvelse, indbringes til
avgjørelse av domstolene.

Kommissionen har ved siden av sit i denne paragraf nævnte
hverv tillike paa forlangende av vedkommende myndighet at gi
raad og betänkning med hensyn til anliggender, som vedkommer
sjømandsforsikringen.

Kommissionens medlemmer tilkommer betaling for sine
møter samt i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse efter
et av Kongen fastsat regulativ.

§ 26. Naar erstatningsberettiget person har eller tar bo-
pæl utenfor riket, bortfalder enhver ret til erstatning. Er den
erstatningsberettigede norsk borger, skal han dog, naar han
igjen tar bopæl i riket, være berettiget til at nyde aarlig er-
statning, hvilken i saa fald løper fra det tidspunkt, da krav
herom fra den hjemvendte fremsættes for forsikringsindretningen.

Fra ovenstaaende bestemmelser kan gjøres undtagelse for
utlændinger i de i § 8 omhandlede gjensidighetsoyerens-
komster.

Utbetaling til renteberettiget person ophører, naar og saa-
længe han avsoner frihetsstraf av længere varighet end en
maaned eller i længere tid end en maaned hensitter i nogen
tvangsarbeids- eller forbedringsanstalt.

Har han hustru og barn under 15 aar at forsørge, har
hun og vedkommende barn krav paa de saaledes bortfaldende
rentebeløp.

§ 27. For at hjelpe en efter denne lov til invaliderente
berettiget person til en levevei, kan bestyrelsen paa hans be-
gjæring utbetale ham indtil $\frac{1}{4}$ av kapitalværdien av hans rente,
beregnet efter de for Riksforsikringsanstalten til enhver tid

gjældende regler. Utbetalingen er betinget av, at ansøgeren paa tilfredsstillende maate godtgjør, at der er utsigt til, at den nævnte hensigt derved vil opnaaes. Efter utbetalingen ned-sættes renten for resten av hans levetid med en til den utbe-talte kapital svarende brøkdel av dens oprindelige beløp.

§ 28. Som tilsynsmænd fungerer de i lov av 23 juli 1894 om ulykkesforsikring med tillægslov av 12 juni 1906 § 28 nævnte tilsynsmænd.

Tilsynsmændene har, hver inden sit distrikt, at vareta Riksforsikringsanstaltens tarv og forøvrig at gaa denne til haande overensstemmende med, hvad der ved nærværende lov eller ved særlig instruks blir anordnet.

De nyder for sit arbeide en passende godtgjørelse, som fastsættes av kommunestyret og utredes med en halvpart av kommunekassen og en halvpart av Riksforsikringsanstalten som en del av utgiftene ved dennes bestyrelse. Kommunen er an-svarlig for de tilsynsmændene betrodde oppebørsler, men kan for disse kræve behørig sikkerhet stillet.

§ 29. Bestemmelserne i § 47 i lov om tilsyn med ar-beide i fabrikker m. v. av 10 september 1909 skal ogsaa gjælde for retsmedlemmer og andre funktionærer, som i medfør av nær-værende lov har anledning til at bli bekjendt med en virksom-hets drifts- og forretningsforhold.

§ 30. Arbeidsgivere kan ikke ved kontrakt eller regle-ment retsgyldig til skade for de forsikrede utelukke eller indskrænke anvendelsen av denne lovs bestemmelser.

§ 31. Erstatningsfordringer efter denne lov kan ikke med retsvirkning avhændes, pantsættes eller gjøres til gjenstand for arrest, eksekution eller utpantning undtagen for pliktig under-holdningsbidrag til hustru eller barn eller for fattigvæsenets ut-læg for den erstatningsberettigede i saadan anledning samt for fattigvæsenets utlæg for den erstatningsberettigede selv.

§ 32. Ulykker, som gaar ind under denne lov, medfører ikke pligt for rederiet, skibsfører eller anden befalhavende paa vedkommende fartøi til personlig eller av skibsformuen (skib og fragt) at utrede nogen erstatning, undtagen forsaavidt det ved straffedom er godtgjort, at vedkommende har forvoldt skaden forsætlig eller ved grov uagtsomhet.

Er dette tilfældet, pligter den straffældte erstatning efter lovgivningens almindelige bestemmelser, fastsat ved lovlig skjøn til en sum en gang for alle. Den skadede eller hans efterlatte faar i et hvert tilfælde av Riksforsikringsanstalten erstatning som i §§ 4, 5 og 6 bestemt. I det omfang, hvori Riksforsik-ringsanstalten er paaført utgifter og forpligtelser, gaar den ska-dedes krav paa erstatning — herunder ikke indbefattet erst-atning for skade paa gods — over paa anstalten. Er ikke det

18 aug.
Nr. 5.

18 aug. fulde erstatningsbeløp at erholde, utbetales dog den skadede
Nr. 5. eller dennes efterlatte, hvad der av erstatningsbeløpet tilkommer dem, før Riksforsikringsanstaltens krav dækkes.

Ved foranstaaende bestemmelser er ingen forandring gjort i den rederiet efter sjøfartslovgivningen paahvilende forpligtelse til, naar nogen av besætningen forulykker, at betale dem hyre samt bekoste deres kur og pleie samt begravelse.

§ 33. Reder eller befalhavende ombord hefter ikke for de av hans underordnede i de i § 32 nævnte tilfælde paadragne erstatninger.

§ 34. Eies skib eller skibspart av et navngit interessentskap eller firma, hefter interessentskapet eller firmaet for den erstatning, som i henhold til bestemmelsen i § 32 er paadrat av et av interessentskapets eller firmaets medlemmer. Paa like maate hefter aktieselskap eller unavngit interessentskap for erstatning, som er paadrat av dets bestyrelse eller enkelt medlem av denne.

§ 35. De i foranstaaende paragraffer omhandlede fordringer kan gjøres gjældende ogsaa uten sakens avgjørelse ved straffedom, naar aarsaken til, at straffe-ansvar ikke er blit gjort gjældende, er den skyldiges død, fravær eller en anden hos denne liggende grund.

§ 36. En utenfor sjømandsforsikringen staaende tredjemands ansvar for ulykker, omhandlet i denne lov, forblir uberørt av sammes bestemmelser. Dog gaar de erstatningsberettigedes fordring paa tredjemand over paa Riksforsikringsanstalten i det omfang, hvori ulykken for denne medfører utgifter overensstemmende med reglene i § 32 andet led. Denne erstatningsfordring avgjøres efter lovlig skjøn med en sum, bestemt en gang for alle.

§ 37. Forsaavidt personer, som forsikres efter denne lov, paa den tid loven træder i kraft, ved kontrakt med noget privat selskap maatte være forsikret mot følgerne av ulykker, som medfører erstatning efter denne lovs bestemmelser, er vedkommende forsikringstager berettiget til at overføre sine rettigheter og pligter efter nævnte kontrakt paa Riksforsikringsanstalten, som i saa fald vil ha at utrede den til den gjenstaaende forsikringstid svarende del av præmien samt i tilfælde at oppebære den ifølge kontrakten faldende erstatning.

§ 38. Redere, som ikke til rette tid efterkommer de dem ifølge §§ 14, 16 og 19 paahvilende forpligtelser til at avgi anmeldelse eller indsende opgaver over fartstid og bemanning, eller som meddeler urigtige opgaver om tiden for en bedrifts paabegyndelse eller avslutning, om fartstid eller bemanningen, eller som foretar nogen nedsættelse eller noget fradrag i lønnen av hensyn til forsikringspræmien, straffes med bøter, forsaavidt

gjerningen ikke efter sin beskaffenhet indgaar under et strengere straffebud. 18 aug. Nr. 5.

Paa samme maate straffes skibsførere, som ikke efterkommer de dem ifølge §§ 17 og 18 paahvilende forpligtelser.

Negter en reder efter ilagt bot fremdeles at efterkomme sine forpligtelser, kan han ilægges fornyet bot.

§ 39. I saker, som reiser sig av denne lov (herunder indbefattet de i §§ 17, 18 og 19 omhandlede sjøforklaringer), erlægges ikke betaling til statskassen efter kap. 1 og 2 i lov av 6 august 1897 nr. 9.

Stevnevidners gebyrer utredes av det offentlige.

Postforsendelser vedkommende forsikringen er portofrie overensstemmende med lovgivningens almindelige regler om portofrie forsendelser.

§ 40. Denne lov træder i kraft den 1 januar 1913.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

LOV

om forandring i lov av 24 april 1908 om yderligere forlænget gyldighet m. v. av lov av 2 juni 1883 angaaende lappene i kongerikerne Norge og Sverige.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 12 august 1911 saalydende:

Punkt 3 i lov av 24 april 1908 om yderligere forlænget gyldighet m. v. av lov av 2 juni 1883 angaaende lappene i kongerikerne Norge og Sverige skal herefter lyde som følger:

3. Svenske lapper maa ikke uten vedkommende grundeiers eller brukers samtykke flytte med sine ren til Norge før den 15 juni, medmindre usedvanlige veirforhold nødvendiggjør tidligere flytning. Sverige har dog ret til paa egen bekostning at henskyte til avgjørelse av en voldgiftsret, sammensat saaledes som nævnt i artikkel 4 i konvention av 26 oktober 1905

18 aug.
Nr. 6.

18 aug. angaaende flytlappenes ret til renbeite m. v., spørsmålet, om
 Nr. 6. og i hvilken utstrækning det maatte være nødvendig for svenske lapper, selv om ikke usedvanlige veirforhold foreligger, at foreta flytningen til Norge før den 15 juni, i hvilket tilfælde volds- og giftsrettens avgjørelse blir at ta tilfølge. Flytning maa dog i intet tilfælde ske før 1 mai. Uanset foranstaaende skal det være tillatt lappene fra Karesuando (Enontekis) og Jukkasjärvi sogn at indflytte til Tromsø amt paa den i lov av 2 juni 1883 bestemte tid, indtil anderledes av Kongen bestemmes, dog ikke utover aaret 1913. Nævnte tilladelse gjælder ikke andre lapper end dem, som hittil har flyttet til Tromsø amt, eller dem, som fra disse utleder sin ret.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
 konst.

Lov

18 aug.
 Nr. 7.

indeholdende tillæg til § 28 i lov om vasdragenes benyttelse
 av 1 juli 1887.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 16 august 1911 saalydende:

§ 28 i vasdragsloven av 1 juli 1887 gives følgende tillæg:

Likeledes kan Kongen bestemme, at vasdrag, som nogen for egen regning og til eget bruk har farbargjort, saavel som kanal- og dæmningsanlæg eller andre indretninger, som nogen til eget bruk maatte ha anlagt, skal kunne benyttes av andre, uten at vasdraget eller anlægget overgaar til almindelig benyttelse. Bestemmelsen skal indeholde angivelse av benyttelsens art og omfang, hvem den omfatter, samt hvorvidt og i tilfælde under hvilke betingelser de, hvem benyttelsesretten tillægges, skal kunne overdra dens utøvelse til andre; bestemmelsen gjælder ikke for længere tid end 10 aar ad gangen. For benyttelsen betales en avgift til anlæggets eier; ved fastsættelsen av

avgiften skal hensyn tages til den værdi, anlægget har, og til den skade og indskrænkning, eieren vil lide ved, at det benyttes av andre. I mangel av mindelig overenskomst om avgiftens størrelse eller om, hvordan anlægget skal benyttes, avgjøres dette ved skjønn. Naar mindst 2 aar er gaat, kan hver av parterne forlange nyt skjønn. Dette gjælder da for den gjenværende del av tiden.

18 aug.
Nr. 7.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Skattelov for landet.

18 aug.
Nr. 8.

Vi Haakon, Norges Konge gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 11 august 1911 saalydende:

Første kapitel.

Om amtsskat og kommunal eiendomsskat.

§ 1. Det beløp, som skal tilveiebringes ved skat til amtet, blir dels at utskrive som eiendomsskat paa de faste eiendomme i amtets herreder (jfr. § 8), dels at fordele paa herredene til utredelse av disse som andre herredsutgifter.

Under iagttagelse av de i § 2 indeholdte forskrifter bestemmer amtstinget, med hvilket beløp eiendomsskatten blir at utskrive pr. skyldmark. Hvad der ikke i medhold av den saaledes trufne bestemmelse blir at utskrive som eiendomsskat, fordeles paa herredene.

I Finmarkens amt blir amtsskatten i sin helhet at fordele paa herredene.

§ 2. Som eiendomsskat blir til amtskommunen at utskrive mindst kr. 2,00 og høist kr. 5,00 pr. skyldmark. Under særegne forhold er der adgang til at overskride maksimumsgrænsen kr. 5,00, hvis vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker. Dog maa eiendomsskatten i intet tilfælde utgjøre mer end halvdelen av amtskommunens hele skattebehov.

18 aug. Eiendomsskatten til amtet maa ikke for noget aar nedsæt-
Nr. 8. tes eller forhøies med mer end kr. 0,50 pr. skyldmark, med-
mindre større nedsættelse eller forhøielse er nødvendig for at
holde skatten inden de foreskrevne grænser.

Paa de i § 8 under bokstav b omhandlede eiendomme blir
første gang efter denne lovs ikrafttræden at utskrive kr. 1,00
pr. skyldmark. Dette beløp forhøies derefter aarlig, indtil det
er bragt i høide med det beløp, der utskrives pr. skyldmark
paa de i nævnte paragraf under bokstav a omhandlede eien-
domme. Forhøielsen sker hvert aar med kr. 1,00 — det sidste
aar i tilfælde med det mindre gjenstaaende beløp — pr. skyldmark.

Naar denne lov træder i kraft, skal eiendomsskatten til
amtet, hvor den ellers vilde komme til at overstige de foran
bestemte grænser, nedsættes til det tillatte maksimum, idet der
aarlig av foregaaende aars skat paa de i § 8 under bokstav a
omhandlede eiendomme avgaar mindst kr. 0,50 — eller i til-
fælde det mindre gjenstaaende beløp — pr. skyldmark. Ned-
sættelsen skal foregaa eller ta sin begyndelse senest det andet
aar efter lovens ikrafttræden.

§ 3. Den i § 1 foreskrevne fordeling av amtsskat paa
herredene foretages av amtstinget efter følgende regler:

Tre tiendedele av skattebeløpet fordeles efter hvert skatte-
distrikts anpart av amtsdistriktets matrikulerte eiendommers værdi.
Eiendomsværdien for det enkelte skattedistrikt utfindes ved at
multiplisere distriktets matrikelskyld (herunder indbefattet den
takserte skyld paa de i § 8 under bokstav b omhandlede eien-
domme) med gjennomsnittsprisen pr. skyldmark for solgte jor-
deieendomme i distriktet ifølge de officielle salgsopgaver for de
sidste 10 aar. Eiendomsværdien for amtsdistriktet utfindes ved
at sammenlægge disse ti-aarige gjennomsnittsværdier for amtets
samtlige skattedistrikter.

Tre tiendedele av skattebeløpet fordeles efter hvert skatte-
distrikts anpart av det hele amtsdistrikts skatskrevne formue
beregnet gjennomsnittlig efter de 5 sidste ligninger.

To tiendedele av skattebeløpet fordeles efter hvert skatte-
distrikts anpart av amtets landdistrikters folkemængde ved sta-
tens sidste folketælling.

To tiendedele av skattebeløpet fordeles efter amtstingets
skjøn.

I amter, hvor forholdene er særegne, kan amtstinget med
samtykke av vedkommende regjeringsdepartement bestemme, at
tre tiendedele av skattebeløpet skal fordeles efter amtstingets
skjøn og kun to tiendedele efter de matrikulerte eiendommers
værdi.

I Finmarkens amt fordeles tre tiendedele av skattebeløpet
efter hvert skattedistrikts anpart av den i samtlige herreder skat-

skrevne formue beregnet gennemsnitlig efter de 5 sidste ligninger, to tiendedele efter hvert skattedistrikts andel af den samlede antagne indtægt i amtets herreder efter den sidste ligning, tre tiendedele efter hvert skattedistrikts andel af herredenes folkemængde ved statens sidste folketælling og to tiendedele efter amtstingets skøn.

18 aug.
Nr. 8.

Amtsutvalget utarbejder forslag til fordeling under henhold til tilveiebragte opgaver til belysning af de enkelte distrikters økonomiske forhold i det hele.

Amtstinget kan bestemme, at det samme fordelingsgrundlag blir at benytte indtil videre, dog ikke ut over 10 aar.

§ 4. Den amtsskat, som efter amtstingets fordeling i overensstemmelse med reglene i forrige paragraf blir at utrede av et herred, opføres til utgift paa herredets budget for det paafølgende aar sammen med herredets øvrige utgifter. Den skal indbetales til amtskommunen i mindst 2 og høist 4 terminer efter amtstingets nærmere bestemmelse og til den av dette fastsatte tid. Første termin kan tidligst kræves indbetalt den 30 september i aaret efter amtstingets beslutning. Sker indbetalingen ikke ved forfald, erlægges 5 pct. aarlig rente, indtil betaling finder sted.

§ 5. Eiendomsskatten til amtet blir med andre skatter at fordele og at indfordre av amtskassereren (fogden), der, naar det av amtstinget forlanges, tillike oppebærer herredenes bidrag.

§ 6. Det samlede beløp, som skal tilveiebringes ved utskrivning av skat til herredet, kan utskrives dels som eiendomsskat paa de faste eiendomme i herredet (jfr. § 8), dels som skat paa formue og indtægt.

Hvorvidt nogen og i saa fald hvilken andel av skatten, der skal utredes som eiendomsskat, og hvad der skal utlignes paa formue og indtægt, bestemmes av herredsstyret under iagttagelse av bestemmelseerne i § 7.

I Finmarkens amt blir skattebeløpet i sin helhet at utligne paa formue og indtægt.

§ 7. Som eiendomsskat til herredet kan utskrives indtil kr. 4,00 pr. skyldmark. Skatten maa ikke for noget aar nedsættes eller forhøies med mer end kr. 0,50 pr. skyldmark.

Hvor aarsbeløpet av eiendomsskatten til herredet ved lovens ikrafttræden overstiger den foran bestemte grænse, skal den nedsættes til det fastsatte maksimum, idet der aarlig avgaar mindst kr. 0,50 — eller i tilfælde det mindre gjenstaaende beløp — pr. skyldmark. Herredsstyret kan med amtsutvalgets samtykke beslutte, at den her foreskrevne nedsættelse av eiendomsskatten først skal ske, efterat eiendomsskatten til amtet i henhold til § 2, sidste led, er bragt ned til det tillatte maksimum. Dog maa eiendomsskatten til herredet, indtil dette sker, ikke forhøies.

18 aug.
Nr. 8.

§ 8. Eiendomsskat til amtet og herredene utlignes:
a. Paa de matrikulerte eiendomme efter deres skyld,
b. paa verker og bruk saasom fabrikker, sagbruk, møllebruk, skibsverfter, kraftanlæg, elektricitetsverker og andre industrielle anlæg, saavel som gruber, stenbrud, fiskevær, salterier, lenser, vandfald i den utstrækning, hvori de er utbygget, damanlæg, losse- og lastepladser og lignende arbeids- og driftsanlæg.

Der tages ved værdsættelsen av de i bokstav b nævnte eiendomme intet hensyn til grundens oprindelige værdi, heller ikke til andet, der er tat i betragtning ved jordmatrikuleringen. For vandfalds vedkommende skal dog hele værdien av den utbyggede del medtages ved værdsættelsen.

Eiendommene værdsættes med de bygninger og øvrige indretninger, som hører anlægget til og er nødvendige for anlæggets øiemed. Dog medtages ikke arbeidsmaskiner med tilbehør, eller hvad dermed kan sættes i klasse, som ikke utgjør en integrerende del av anlægget. Der tages ikke hensyn til værdien av bestyrer- eller arbeiderboliger.

De under bokstav b nævnte eiendomme ansættes til skyldmark efter det tal, som fremkommer ved at dividere takstsummen med gjennemsnittsværdien av skyldmarken i amtet ifølge de officielle salgsopgaver for de sidste 5 aar. Ved skyldlægningen av utbyggede vandfald fratrækkes den ved den almindelige jordmatrikulering ilagte skyld. Amtstinget kan bestemme, at eiendomme, der vil faa en skyld av under 50 øre, ikke blir at skatlægge.

§ 9. Almindelig taksering av de i § 8 bokstav b nævnte eiendomme foretages hvert 5te aar. I mellemtiden foretages særskilt taksering av nytilkomne eiendomme, likesom en eiendom kan omtakseres, naar ligningsnævnden antar, at dens værdi ved indtraadte forandringer er forøket eller formindsket saaledes, at den i væsentlig grad avviker fra skattetaksten.

Ogsaa vedkommende skatyder kan i mellemtiden mellem de almindelige takseringer forlange særskilt taksering avholdt mot at tilsvare mulige utgifter ved samme. Begjæring om takstens avholdelse maa i tilfælde indgives til ligningsnævnden inden 1 januar nærmest før skatte-aaret.

I forbindelse med takseringen foretages skyldlægning av de heromhandlede eiendomme i overensstemmelse med reglene i foregaaende paragrafs sidste led.

§ 10. Takseringene foretages av ligningsnævnden og skal ske saa betimelig, at de kan være tilendebragt inden 1 mars nærmest før skatte-aaret. Almindelig taksering skal være foretat første gang inden 1 mars 1913.

Antar ligningsnævnden, at den eiendom, som skal takseres,

har en værdi av mindst kr. 100 000,00, skal et udvalg bestaaende av mindst 3 dertil av herredsstyret valgte mænd befare stedet. Hvor herredsstyret efter § 80 har nedsat et særskilt udvalg til at taksere eiendomme av heromhandlede art, foretages befaringen av dette udvalg. Under befaringen har utvalget adgang til at benytte sakkyndig veiledning for sit skjøn. Ogsaa skatyderen kan tilkalde sakkyndig til bistand ved skjønnet. 18 aug. Nr. 8.

Sakkyndig opnævnt av utvalget tilkommer godtgjørelse som av herredsstyret bestemt. Godtgjørelse til den av skatyderen tilkaldte sakkyndige er kommunen uvedkommende.

§ 11. Naar befaring av eiendommen efter foregaaende paragraf finder sted, blir utvalgets forslag til taksering at indføre i en særskilt skattetakst-protokol. Protokollationen sker overensstemmende med et av vedkommende regjeringsdepartement anordnet skema. Nøiagtig tilførsel skal altid finde sted angaaende takstens utgangspunkter og hovedbestanddele. De sakkyndiges stemme tælles ikke med ved stemmeavgivningen, men disse kan altid kræve sin avvikende mening tilført protokollen.

Utvalgets forslag til taksering blir at forelægge ligningsnævnden til godkjendelse med eller uten forandring.

§ 12. Om de stedfundne værdsættelser gives herredets formandskap, amtmanden og vedkommende eier eller hans fuldmægtig underretning.

Eieren eller hans fuldmægtig saavel som herredets ordfører og amtmanden kan inden 4 uker efter meddelelsens mottagelse paaklage takseringen til overligningsnævnden. Utgjør takstsummen mindst kr. 100 000,00, skal overligningsnævnden befare stedet, i tilfælde under tilkaldelse av sakkyndige i overensstemmelse med, hvad der i § 10 foreskrevet.

Naar eiendommen tilhører en utenbygdsboende, eller takstsummen utgjør mindst kr. 50 000,00, eller amtsskattestyret deri samtykker av særlige hensyn, saasom formedelst eiendommens eller den dermed forbundne næringsbedrifts særegne beskaffenhet, kan eieren forlange overtaksten avholdt istedenfor av overligningsnævnden av en særskilt klagenævnd (§ 93). Forlangendet maa i tilfælde inden den ovenfor fastsatte frist være fremsat for amtmanden.

Hvad der foran er foreskrevet om fremgangsmaaten ved takseringen, gjelder ogsaa for overtaksten. Ved denne kan den av ligningsnævnden ansatte takstsum saavel forhøies som nedsettes. Om resultatet sendes snarest mulig indberetning til amtmanden og herredets ordfører samt meddelelse til vedkommende eier eller hans fuldmægtig.

§ 13. Er noget av de i § 8 b omhandlede anlæg nedrevet eller tilintetgjort ved ildsvaade eller anden hændelse inden 1 mars, blir det ikke at skatlægge for det følgende skatte-

18 aug. aar. Det samme gjælder, naar et nyt anlæg ikke er sat i drift
 Nr. 8. inden 1 mars, samt naar et ældre anlæg i et kalenderaar ikke har været i drift og skatyderen inden 1 mars aaret efter derom underretter ligningsnævnden.

Opstaar der spørmaal om, til hvilket herred eller til hvilket sogn eller avdeling inden herredet en eiendom skal skatlægges, avgjøres dette efter forholdet den 1 mars nærmest før skatte-aaret.

§ 14. Herredsstyret kan forlange, at amtskassereren (fogden) skal fordele og indfordre eiendomsskatten til herredet i forbindelse med andre skatter. Ellers utføres fordelingen av ligningsnævnden. Til bruk for denne kan herredsstyret hos vedkommende tjenestemand forlange utskrift av matrikelen mot godtgjørelse av sammes kostende.

Viser det sig, at skatten for nogen eiendom er for lavt beregnet, eller at nogen eiendom urettelig er forbigaat, kan fornöden berigtigelse ske, dog ikke efter skatte-aarets utløp.

Andet kapitel.

Om den personlige skattepligt.

§ 15. Forpligtet til at svare skat til kommunen av sin formue og inntægt — med de begrensninger, som følger av nærværende lov — er:

a. Personer, som er bosat eller vedvarende opholder sig inden riket.

b. I riket hjemmehørende aktieselskaper, kommanditaktieselskaper, gjensidige forsikringsselskaper, indkjøps-, forbruks- og produktionsforeninger (jfr. § 52), ansvarlige handelsselskaper, døds-, konkurs- og administrationsboer, almenningsskasser og andre under selvstendig bestyrelse staaende selskaper og indretninger.

c. I utlandet bosatte personer og utenlandske selskaper og indretninger, som utøver eller deltar i nogen næringsdrift eller virksomhet, der drives eller bestyres her i riket, eller som her i riket besidder formue i fast eiendom eller løsøre eller av saadan eiendom eller løsøre oppebærer inntægt.

§ 16. Manden lignes for sin og hustruens samlede formue og inntægt, uanset om hustruen har særeiemidler og derav flytende inntægt, og uanset om nogen del av hustruens inntægt er erhvervet forut for ekteskapet. Hustru kan dog begjære sig særskilt lignet for særeiemidler samt for utbytte av hendes selvstendige virksomhet (jfr. lov om formuesforholdet mellem ektefæller av 29 juni 1888 § 31). Naar ektefæller er separert eller til stadighet lever adskilt fra hinanden, lignes de særskilt.

Formue og inntægt, som tilhører hjemmeværende barn under 15 aar, lignedes underet med familieoverhodets (farens eller i tilfælde morens) formue og inntægt. Dog lignedes barnet særskilt, naar det av sin inntægt helt forsørger sig selv og inntægten ikke erhverves i hjemmet eller skyldes familieoverhodets bedrift. 18 aug. Nr. 8.

§ 17. Av formue og inntægt svares skat til den kommune, i hvis distrikt den skattepligtige bor, forsaavidt formuen eller inntægten ikke lovlig er at beskatte i nogen anden kommune her i riket eller gjennem nogen anden ligning.

Om en person skal ansees bosat inden riket, avgjøres efter forholdet den 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Midlertidig ophold i utlandet ophæver ikke skattepligten, medmindre opholdet har varet minst 4 aar. Dog er der ikke adgang til at beskatte personer, som den 1 januar har opholdt sig i utlandet minst 1 aar, naar de godtgjør at ha betalt indkomstskat eller anden dertil svarende skat for det foregaaende aar i utlandet.

Som bosatte inden riket betragtes ogsaa norske skibsførere og andre norske sjøfolk, uanset om de farer med norske eller utenlandske skibe, forsaavidt de ikke har tat fast bopæl i utlandet og godtgjør der at ha betalt indkomstskat eller anden dertil svarende skat for det foregaaende aar.

Utlændinger ansees i ethvert tilfælde bosat her i riket, naar de den 1 januar har opholdt sig her uavbrutt i minst 1 aar.

§ 18. Formue i og inntægt av fast eiendom eller anlæg samt formue i og inntægt av næringsdrift, som knytter sig til saadan eiendom eller anlæg, beskattes i det distrikt, hvori eiendommen eller anlægget er beliggende.

Til eiendomme og virksomheter, der saaledes beskattes, henføres navnlig:

- a. Jordbruk, skog, vandfald samt hus og grund;
- b. lenser, damanlæg, losse- og lastepladser samt skibsverfter;
- c. salterier, fiskevær samt fiskeparker og oplagsindretninger for hummer;
- d. verker, gruber, stenbrud, sagbruk, møllebruk, kraftanlæg, elektricitetsverker, fabrikker og andre industrielle anlæg samt verksteder for haandverksdrift;
- e. anlæg for handel og omsætning (butik, lager o. s. v.) samt for utførsel;
- f. kontor for privat bedrift, som pleier at holdes aapen i væsentlig samme tid som for vedkommende art av forretninger sedvanlig eller til regelmæssige, forut bekjendtgjorte tider, dog kun av den formue og inntægt, som ikke er at beskatte efter nogen anden bestemmelse i nærværende paragraf;

18 aug. g. hoteller, pensionater, sanatorier, gjestgiversteder og andre
 Nr. 8, anlæg for bevertning samt bade-etablissementer o. l.

Driftsmidler til fløtningens fremme, saasom lenser (dog ikke sorteringslenser), render, dammer, skjærmer, for hvis bruk der ikke opkræves særskilt avgift utover, hvad der utlignes paa tømmeret til drift og vedlikehold, beskattes for indtægten vedkommende med indtil 5 pct. av vedkommende anlægs tekniske værdi.

Virksomhet, som er betinget av handelsborgerskap, men ikke er saaledes knyttet til fast eiendom eller anlæg, at skat-skrivningen efter foranstaaende bestemmelser er stedbundet, blir at beskatte i det distrikt, hvor utøvernen har borgerskap eller har latt sig indskrive som utførselsberettiget.

Driver den skattepligtige tilvirkning i forbindelse med omsætning fra kontor eller lager av de tilvirkede varer, blir den samlede indtægt av de omsatte varer, forsaavidt kontoret eller lageret findes i anden kommune end den, hvori tilvirkningen foregaar, at skatlægges med $\frac{7}{10}$ i tilvirkningskommunen, $\frac{2}{10}$ i den kommune, hvor kontor haves, og $\frac{1}{10}$ i den kommune, hvor lageret er.

Utførsel (utskibning), der drives av producent, uten at være knyttet til fast anlæg (bokstav e), beskattes ikke særskilt. Hvor utskibning ved denne lovs utfærdigelse særskilt beskattes, tilkommer dog vedkommende distrikt det første aar efter lovens ikrafttræden skat av 30 pct. av den samlede indtægt av de fra vedkommende sted utskibede varer og senere av en hvert aar med 3 pct. nedsat indtægt, saaledes at utskibningsstedets andel i skatten det 11te aar efter nærværende lovs ikrafttræden er helt ophørt. Utskibning, som foregaar fra en bys havneterritorium, betragtes som foregaat fra byen, forsaavidt varens tilvirkning ikke er foregaat i samme distrikt, hvorfra utskibningen finder sted. Hvad der av indtægten efter disse regler ikke beskattes i utskibningsdistriktet, beskattes efter de sedvanlige regler, dog saaledes, at altid mindst to tredjedele av indtægten kommer til beskatning i tilvirkningskommunen.

Indtægt, der vindes ved hugst av tømmer i egen skog, medtages ikke ved den foran foreskrevne fordeling av beskatningen, men beskattes altid helt i det distrikt, hvor eiendommen er beliggende (jfr. § 48).

Efter nærværende paragrafs bestemmelser beskattes ogsaa panthaver, der har overtat fast eiendom til brukelighet, saavel som enhver, der oppebærer føderaad, grundleie eller faste grundavgifter, som er paaheftet saadan eiendom.

§ 19. Naar elektricitetsverker (kraftanlæg med dertil hørende ledninger og fordelingsanlæg) er skattepligtige i flere distrikter, fordeles nettoformuen til beskatning i overensstemmelse

med de sedvanlige regler (jfr. § 36 tredje led). Av netto-indtægten blir indtil 5 pct. aarlig av de skattepligtige formuesværdier forholdsmæssig at fordele til beskatning med den ene halvdel paa samtlige disse værdier og med den anden halvdel paa værdien av kraftanlæg og fordelingsanlæg. Mulig overskytende indtægt kommer til beskatning i de distrikter, hvortil salg av elektrisk energi finder sted, i forhold til dettes størrelse.

Er en kommune eier av saadanne anlæg som omhandlet i første led utenfor kommunens eget omraade, ansættes indtægten i vedkommende fremmede kommuner altid til 5 pct. av nettoformuen (jfr. § 36 femte led) i kraftanlægget og fordelingsanlægget og $2\frac{1}{2}$ pct. av nettoformuen i ledningene. Sker omsætning av kraft utenfor kommunens omraade, blir som indtægt at beskatte den erholdte pris med fradrag av utgifter, herunder produksionsomkostninger beregnet i forhold til de omkostninger, der falder paa den samlede omsætning.

Naar der til industrielle anlæg hører damanlæg for regulering av vandkraft, lenser eller lignende faste indretninger i fremmed skattedistrikt, fordeles nettoformuen til beskatning i overensstemmelse med de sedvanlige regler.

Den til damanlægget knyttede formue ansættes til værdien av

- 1) den paagjældende indretning som teknisk anlæg,
- 2) den for reguleringen ydede erstatning eller — hvis erstatning ikke er ydet — den tilsvarende værdi,
- 3) 20 pct. av nettoværdien av den ved reguleringen indvundne forøkelse av den mindste vandføring i 350 av aarets dage.

Værdien av indretningen som teknisk anlæg beskattes i det eller de distrikter, hvor indretningen er beliggende; den øvrige del av formuen fordeles mellem de forskjellige distrikter, som berøres av reguleringen, i forhold til erstatningsbeløpenes størrelse.

Værdien av den ved reguleringen opnaade forøkelse av vandføringen fastsættes av riksskattestyret efter opgaver fra vasdragskommissionen. Før avgjørelse træffes, skal derhos alle vedkommende eiere og ligningsnævn ha faat adgang til at uttale sig.

Netto-indtægten av den samlede bedrift indtil 5 pct. aarlig rente av nettoformuen blir at fordele til beskatning forholdsmæssig paa de inden hvert distrikt skattepligtige formuesværdier. Den overskytende del av indtægten beskattes i det eller de distrikter, hvor det industrielle anlæg efter almindelige regler er skattepliktig.

Riksskattestyret utfærdiger til veiledning for ligningsmyndighetene almindelige regler om, hvorledes formuen blir at fordele til beskatning mellem de forskjellige distrikter, hvor indu-

18 aug. strielle anlæg, vandfald og damanlæg er beliggende, samt om
 Nr. 8. formuens fordeling mellem de forskjellige distrikter, der berøres
 av en regulering.

§ 20. Selskaper og andre skattepligtige indretninger (jfr. § 15 b) har i almindelighet at svare skat av sin samlede formue og inntægt i det distrikt, hvor kontoret er beliggende. Haves flere kontorer, blir skatten at erlægge i det distrikt, hvor hovedkontoret ligger. Haves intet kontor, sker beskatningen i det distrikt, hvor vedkommende bestyrelse har sit sæte. Under egen bestyrelse staaende avdeling av selskap eller anden skattepliktig indretning blir at skatlægge særskilt i det distrikt, hvor avdelingen har sit kontor.

Naar handelsselskaper og andre næringsdrivende selskaper med personlig — solidarisk eller delt — ansvar ikke har over 8 medlemmer, lignedes ikke selskapet som saadant, men medlemmene hver for sig, hvis selskapet inden utgangen av februar maaned forlanger, at medlemmene lignedes særskilt, og derhos gir de til saadan særskilt ligning fornødne opplysninger om medlemmenes indbyrdes forhold til selskapet. Naar skatten skal ilignes selskapet, blir medlemmene altid særskilt at skatlægge for formue og inntægt, som de maatte ha utenfor selskapet.

Ved beskatning av skipsrederi fremgaaes saaledes, at formuen og inntægten skatlægges hos parthaverne eller aktie-eierne, hvor disse personlig er skattepligtige. I utlandet bosat parthaver eller aktie-eier saavelsom aktier lydende paa ihændehaveren skatlægges i det distrikt, hvor kontoret haves eller bestyrelsen foregaar. I samme distrikt blir den bestyrende reder eller disponenten at skatlægge for sin inntægt som saadan saavelsom for sine parter eller aktier i vedkommende skibe.

De her indeholdte særregler angaaende beskatning av skipsrederi gjelder ogsaa for selskaper, der driver fangstvirksomhet paa havet, eller som driver bjergningsvirksomhet.

Drives meieri av aktieselskap, blir formuen og inntægten at skatlægge hos aktie-eierne, hvor disse personlig er skattepligtige, forsaavidt selskapet udelukkende eller hovedsakelig tilvirker og forhandler produkter av aktie-eiernes gaardsbruk (jfr. § 52).

Forsaavidt angaar formue og inntægt, der omhandles i § 18 utenfor bokstav f, sker beskatningen i overensstemmelse med reglene i nævnte paragraf.

§ 21. Dødsboer blir — forsaavidt de ikke beskattes efter § 18 — at iligne skat i det distrikt, hvor avdøde var bosat. Er vedkommende avgaat ved døden i det aar, som efter § 41 lægges til grund for inntægtsberegningen, beskattes boet eller i tilfælde den gjenlevende ektefælle eller arving, som har overtat boet udelt, for sin egen og avdødes sammenlagte inntægt i det paagjældende aar. Skiftes fællesbo mellem gjenlevende ektefælle,

som er ansvarlig for avdødes gjæld, og avdødes arvinger, blir 18 aug.
saavel avdødes som boets indtægt helt at beskatte hos den gjen- Nr. 8.
levende egtefælle.

Konkursboer og insolvente døds- og administrationsboer er alene skattepligtige for indtægten av den virksomhet, der drives for deres regning. Ved siden av boet kan skyldneren ilignes skat for indtægt, som han eller hans egtefælle erhverver, og som ikke indflyter i boet, saavel som av formue, der tilhører ham eller hans egtefælle, og som ikke inndrages i boet. Underholdningsbidrag, der utbetales skyldneren av boet, kommer til fradrag i boets indtægt, men beskattes hos skyldneren.

§ 22. Inden riket bosatte personer og her hjemmehørende skattepligtige selskaper og indretninger kan ikke ilignes skat for formue i faste eiendomme eller anlæg med tilbehør, der er beliggende i utlandet, og kan kun skatlægges for den halve del av indtægten av saadanne eiendomme eller anlæg og av dertil knyttet næringsdrift. Ved beregningen av den skattepligtige formue og indtægt fremgaaes saaledes, at gjæld forholdsmæssig føres til avdrag i bruttoformuen i utlandet og i den øvrige bruttoformue, og at renter føres til avdrag i indtægten i utlandet og den øvrige indtægt med en gjældsfradraget motsvarende anpart.

§ 23. Personer, som er bosat i utlandet, og utenlandske selskaper og indretninger er alene skattepligtige av formue, der er knyttet til, og av indtægt, der oppebæres av saadanne kilder, som nævnes i § 15, bokstav c. De blir at skatlægges i overensstemmelse med forskriftene i §§ 18—20 eller, hvis bestemmelserne i disse paragraffer ikke er anvendelige, i det distrikt, hvor den paagjældende næringsdrift eller virksomhet foregaar.

Utlending eller utenlandsk selskap, som regelmæssig driver bjergning og dermed sammenhengende virksomhet paa norsk territorium, beskattes av formuen i og indtægten av den her drevne virksomhet i det distrikt, hvor vedkommende skib længst har været stationert i indtægtsaaret.

§ 24. Er skattepligten avhengig av bostedet, svares skatten til den kommune, hvor vedkommende person er bosat den 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Ved avgjørelsen av, i hvilket distrikt inden riket en person ved det for skattepligten avgjørende tidspunkt skal ansees bosat, befølges efterstaaende regler:

a. Midlertidig ophold i et distrikt medfører ikke skattepligt til dette, medmindre omstændighetene forøvrig er saadanne, at vedkommende person under opholdet maa ansees for at ha sit virkelige bosted i distriktet. Indvaanere i et distrikt, som til enkelte aastider pleier at ta midlertidig ophold i et andet, blir ikke derfor skattepligtige til dette.

18 aug.
Nr. 8.

Har et midlertidig ophold den 1 januar varet uavbrutt mindst 1 aar, blir opholdsstedet i almindelighet at betragte som bosted.

b. Familieforsørgere ansees bosat i det distrikt, hvor de har sit hjem, selv om de har sin virksomhet i et andet distrikt og derfor i længere tid maa opholde sig i dette. Har vedkommende erhvervet hjemstavnetsret i opholdskommunen, ansees han bosat der.

c. Sindssyke, der er indlagt paa asyl eller anbragt i privat forpleining, ansees bosat i det distrikt, hvor de maa antages at ha sit hjem.

d. Personer, der er fraflyttet sit tidligere bosted, men endnu ikke er ankommet til det sted, hvor de agter at bosette sig, ansees bosat i det tidligere bosteds distrikt.

Personer, som ikke har noget fast opholdssted, ilignes skat i det distrikt, hvor de efter sine øvrige forhold maa antages at ha sit hjem. Skibsførere og andre sjøfolk blir at iligne skat i det distrikt, hvor rederiet har kontor, eller hvor bestyrelsen foregaar, hvis de ikke har bopæl eller hjem andensteds inden riket.

Medlemmer av statsraadet blir at skatlægge til opholdskommunen for sin embedsgage, men for formue og anden indtægt — forsaavidt samme ikke skatlægges efter § 18 — paa hjemstedet.

§ 25. Er skattepligten uavhengig av bostedet, sker skatlægningen i overensstemmelse med reglene i §§ 18—20 og 23, hvad enten den paagjældende næringsdrift foregaar i et længere eller kortere tidsrum, og uten hensyn til, om den ved utgangen av indtægtsaaret (jfr. § 41) er ophørt. Har eiendommen eller bedriften skiftet indehaver i indtægtsaaret, beskattes hver av indehaverne for den indtægt, han i sin besiddelsestid har oppebaaret; jfr. dog § 21 første led og § 48.

Skattepligtige selskaper, boer og andre indretninger kan ilignes indtægtsskat, selv om selskapet er opløst eller boet sluttet og midlene utdelt til parthaverne før utgangen av indtægtsaaret.

§ 26. Formues- og indtægtsskat kan ikke paalægges:

- a. Kongen og den kongelige familie.
- b. Staten og de samme tilhørende eiendomme, offentlige indretninger og fond.
- c. Amts-, herreds- og bykommuner, [forsaavidt angaar eiendomme og indretninger inden kommunens omraade.
- d. Norges Bank.
- e. Hypotekbanken, Arbeiderbruk- og Boligbanken og hypotekforeninger, hvis planer er stadfæstet av Kongen.
- f. Den Almindelige Brandforsikringsindretning og gjensidige

brandassuranse-foreninger, hvis planer er stadfæstet av 18 aug. Kongen. Nr. 8.

g. Universitetet og offentlige skoler.

h. Kirker og milde stiftelser, undtagen forsaavidt angaar fast eiendom i fremmede kommuner.

i. Selskaper og indretninger, som ikke har erhverv til formaal, saasom videnskapsselskaper, kunstforeninger, museer og selskabelige klubber.

k. Det offentlige veivæsen og jernbaner, som er til almindelig avbenyttelse.

l. Kanaler.

m. Vandledninger med tilhørende bassænger og dammer, som eies av nogen kommune.

n. Utlændinger, der opholder sig i Norge i studie-øiemed.

De en kommune tilhørende kirkegaarder, krematorier (med urnehal og urnelund), sykehus og sindssyke-asyler, som er beliggende utenfor vedkommende kommunes omraade, kan ikke paalægges formues- og indtægtsskat, uten forsaavidt der til den paagjældende indretning er knyttet virksomhet utover dens egentlige formaal. I saa fald beskattes kun formuen i og indtægten av denne virksomhet uten fradrag av gjæld eller gjældsrenter.

Av skibsrederi, som en amtskommune driver til lettelse for trafikken til og fra vedkommende amt eller mellem de forskjellige steder inden amtet, svares ikke skat, medmindre amtet oppebærer direkte utbytte av virksomheten.

§ 27. Familiestiftelser og andre formuesmasser, hvis avkastning fortrinnsvis tilfalder medlemmer av en bestemt slekt, kan ilignes formuesskat.

Formue i og indtægt av aktier i Norges Bank, i jernbaner samt i selskaper, der indgaar under foregaaende paragrafs bokstav i, beskattes hos vedkommende aktie-eiere.

§ 28. I hvilken utstrækning fremmede magters diplomatiske og konsulære tjenestemænd med familie og tjenerskap blir at fritas for formues- og indtægtsskat, bestemmes av Kongen.

Om utenlandske dampskibsselskaper blir at skatlægge for rutefart paa norske havner, og i tilfælde i hvilken utstrækning saadan beskatning skal ske, bestemmes likeledes av Kongen.

§ 29. Den fritagelse for bidrag til kommunens utgifter, der, naar bergverker eller bruk har eget fattigvæsen eller bekoster særskilt skole, er tilstaat visse til bergverket eller bruket knyttede skattepligtige, vedblir at være gjældende. Dog omfatter fritagelsen ikke skat af faste eiendomme, medmindre disse kan ansees som nødvendig bestanddel av vedkommende verk eller bruk.

Likeledes blir de for Rørs kobberverk gjældende særbestemmelser fremdeles i kraft.

18 aug. Saalænge Kongsberg sølvverk tilhører staten, er verket i
Nr. 8. samme utstrækning som hittil fritat for skat av formue og indtægt.

§ 30. Bestemmelserne om skattefritagelse for dissenter i lov av 27 juni 1891 § 4, jfr. lov av 17 mai 1904, blir fremdeles gjældende, dog saaledes, at fritagelsen avhænger av, at vedkommende i hele det nærmest forut for skatte-aaret liggende kalenderaar uavbrutt har været dissenter, samt at den foreskrevne anmeldelse for ligningsnævnden sker inden den paafølgende 31 januar.

§ 31. Fuldmægtig for utlænding eller utenlandsk selskap eller indretning, der i nogen kommune her i riket driver nogen virksomhet, som er gjenstand for beskatning, er personlig ansvarlig for de ilignede skatter. Ved skipsrederi (jfr. § 20) er rederiet eller selskapet ansvarlig for skat, der ilignes utenlandske parthavere eller aktie-eiere saavel som aktier lydende paa ihænde-haveren.

Naar medlemmer av handelsselskaper eller andre næringsdrivende selskaper med personlig ansvar efter forlangende lignes særskilt (jfr. § 20 andet led), er selskapet ansvarlig for skatten, hvis denne ikke kan erholdes hos medlemmene.

Hvor herredsstyret derom har fattet beslutning, kan skat, ilignet hjemmeværende barn, der arbeider i forældrenes bedrift, opkræves hos vedkommende forældre. Likeledes kan, efter herredsstyrets beslutning, skat, ilignet faste tjenere, opkræves hos den husbond, hos hvem vedkommende er i tjeneste ved skattens forfaldstid. Dog staar adgangen til saadan opkrævning alene aapen, naar forældrene eller husbonden har mottat skatteseddel for den skattepligtige fjorten dage, inden skatten er forfalden. Under lignende betingelser som for tjenere kan — naar herredsstyret saa beslutter — skat, der er ilignet arbeidere ved stenbrud, bergverk og offentlige vei- og jernbane-anlæg, opkræves hos arbeidsgiveren eller anlæggets bestyrer.

Naar skat betales av nogen, der efter nærværende paragraf er ansvarlig for samme, kan denne forlange sit utlæg dækket av den skattepligtige og i tilfælde tilbakeholde eller avkorte dette i hvilket som helst beløp, som han er den skattepligtige skyldig.

§ 32. Skifteforvaltere og testamentsfuldbyrdere er ansvarlige for, at det fornødne beløp avholdes av boets midler til dækkelse av skat, der, efterat boet er tat under skiftebehandling, ilignes eller maa forutsættes at ville bli ilignet boet eller arvelateren.

Lignende ansvar paahviler hvert enkelt medlem av bestyrelser av selskaper og andre skattepligtige indretninger, naar disse opløses og deres midler fordeles mellem parthaverne.

Er midlene utloddet eller fordelt, uten at det fornødne beløp er avholdt til dækkelse av skatten, kan denne, om den ellers vilde være uerholdelig, indfordres hos arvingene eller parthaverne, der dog kun er ansvarlige hver for sin andel av samme. 18 aug. Nr. 8.

Selvskiftende arvinger er solidarisk ansvarlige for skattens erlæggelse; dog er ingen av dem forpligtet til at erlægge mer, end han har mottatt i arv.

Proklama, der utstedes i boer, er uten indflydelse paa skattekrav efter nærværende lov.

§ 33. Naar et bo skal sluttes, kan skifteforvalteren, testamentsfuldbyrderne eller de selvskiftende arvinger tilstille ligningsnævnens formand (ligningsraadet eller det i § 87 omhandlede utvalg) selvangivelse over boets indtægt til slutningsdagen og samtidig kræve utregnet og opgit den skat, som boet vil ha at utrede av sin indtægt i det løpende kalenderaar. Er aarets ligning endnu ikke avsluttet, kan boets eller i tilfælde avdødes skat av formue og indtægt i det foregaaende kalenderaar paa samme maate kræves utregnet og opgit.

Ligningsnævnden eller, hvis denne ikke er samlet, nævnens formand (i tilfælde ligningsraadet eller utvalget) foretar den fornødne prøvelse av selvangivelsen og utfører ligningen, hvorefter skatten beregnes efter den ved aarets ligning benyttede skatteprocent eller — om denne endnu ikke er fastslaaet — efter den ved forrige ligning benyttede procent. Skatten beregnes i tilfælde særskilt av hvert kalenderaars indtægt.

Har vedkommende skifteforvalter (testamentfuldbyrdere eller selvskiftende arvinger) ikke faat meddelelse om skattens størrelse inden 6 uker, efterat begjæringen om skatlægning er indkommet til ligningsmyndigheten, kan intet krav paa skat siden fremsættes mot boet.

§ 34. De i nærværende kapitel indeholdte bestemmelser kommer ogsaa til anvendelse ved avgjørelsen av, til hvilket av et herreds sogn eller andre avdelinger de skattepligtige blir at henføre ved utligningen av de paa vedkommende sogn eller avdelinger faldne særutgifter (jfr. § 133).

Indretninger, som er fælles for det hele herred, som sparebanker, forsikringsindretninger o. l., kommer ikke i betragtning ved utligningen av skat til det enkelte sogn (avdeling). Skatten av saadanne indretninger beregnes efter herredets og sognets (avdelingens) sammenlagte skatteprocent og tilfalder udelt herredet.

§ 35. Opstaar der tvist om, i hvilket distrikt en skattepligtigs formue eller indtægt efter reglene i nærværende kapitel blir at beskatte, skal vedkommende regjeringsdepartement endelig avgjøre tvisten, hvis de paagjældende kommuner stiller forlan-

18 aug. gende derom, og den skattepligtige samtykker i saadan avgjørelse eller har deponert skatten i overensstemmelse med § 116.

Efter begjæring av vedkommende kommunestyre og anbefaling av Riksskattestyret kan Kongen med andet lands regjering slutte overenskomst om fastsættelse av specielle regler for beskatningens fordeling mellem Norge og det fremmede land, naar en næring drives under saadanne forhold, at vedkommende av indtægten er skattepliktig i begge land.

Tredje kapitel.

Om den skattepligtige formue og indtægt.

§ 36. Formuen ansættes til det beløp, som den 1 januar i det aar, ligningen foretages, efter gjængse priser utgjør den virkelige værdi av den skattepligtiges rørlige og urørlige eiendom samt utestaaende fordringer efter fradrag av paahvilende gjæld.

Hvis den skattepligtige driver næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, og for ligningsnævnden godtgjør, at han maa benytte et andet regnskapsaar end kalenderaaret, blir formuen at ansætte til det beløp, som den utgjør ved utgangen av det sidste regnskapsaar, der er forløpet før 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Naar nogen er skattepliktig i flere distrikter, blir gjældsfradraget at fordele forholdsmæssig mellem distriktene efter værdien av den i disse skattepligtige bruttoformue.

Naar jordbruks- eller skogeiendom tilhører aktieselskap, utenfor distriktet hjemmehørende person eller bo eller ansvarlig selskap med parthaver, der er hjemmehørende utenfor distriktet, kan gjæld fordres fradrag med høist et beløp motsvarende en fjerdedel av eiendomsværdien.

Naar kommuner, kirker og milde stiftelser blir at iligne skat, kan de som gjæld kræve fradrag et beløp motsvarende halvdelen av den i distriktet skattepligtige bruttoformue (jfr. dog § 26, 2det led).

Utenlandske skattepligtige kan kræve fradrag gjæld, der er stiftet til fremme av den beskatning undergivne virksomhet, dog, forsaavidt nærværende paragrafs 4de led kommer til anvendelse, med den der opstillede begrænsning og ellers ikke med et større beløp end halvdelen av vedkommendes i distriktet skattepligtige bruttoformue.

§ 37. Ved værdsættelsen av formuen iagttages følgende regler:

a. Faste eiendomme med tilbehør, kreaturer, redskaper og andre løsøre, jagt- og fiskerettigheter, uthugstrettigheter og lignende selvstændige rettigheter ansættes til

den antagne salgsværdi. Dog ansættes værdien av de til 18 aug.
en forretning hørende beholdninger av raastoffer og varer Nr. 8.
uten hensyntagen til paaregnet handelsgevinst. Jordeien-
domme værdsættes under ett med de til samme hørende
hus og underliggende rettigheter og herligheter. Den i
behold værende for aarets gaardsdrift fornødne avling regnes
ikke som formue.

- b. Pantobligationer, gjældsbrief, sparebankinskud og andre
utestaaende fordringer ansættes til sit paalydende uten
hensyn til renternes eller avkastningens størrelse, og hvad
enten de er rentebærende eller ikke. Usikre fordringer
reduceres skjønsmæssig. Uerholdelige fordringer sættes ut
av betragtning.¹⁴
- c. Stats-, kommune- og andre ihændehaberobligationer, aktier
og lignende værdipapirer (i de tilfælde, hvor disse efter
nærværende lovs regler blir at beskatte hos eieren) ansættes
til kursværdien eller, forsaavidt kurs ikke noteres eller
kjendes, til den antagne salgsværdi.
- d. Livsforsikrings-policer blir kun at beskatte for det samlede
beløp over kr. 5000,00, som policerne utgjør for den enkelte
skattepligtige. I forhold hertil ansættes policerne til en
brøkdel av den samlede gjenkjøpsværdi, som bestemmes ved
skjøn, forsaavidt den ikke er oplyst. Kan forsikringen
ikke kræves gjenkjøpt, blir den ikke at beskatte som for-
mue hos den forsikrede.
- e. Utenlandske forsikringsselskapers her i riket skattepligtige
formue ansættes til det 10-dobbelte av selskapets beregnede
aarsindtægt, medmindre værdien av selskapets faste eien-
domme eller anlæg inden riket (i tilfælde efter fradrag av
gjæld overensstemmende med forskriftene i foregaaende
paragraf) utgjør et større beløp.

§ 38. Til skattepliktig formue henregnes ikke:

- a. Rettigheter, hvis opnaaelse er avhængig av en betingelse.
- b. Tidsbegrænsede bruksrettigheter.
- c. Krav paa periodiske ydelser, der skal erlægges i et be-
grænset tidsrum, saasom pensioner, livrenter, føderaad,
ydelser ifølge forsikring for ulykkestilfælde o. s. v.
- d. Krav paa løn i offentlige eller private tjenesteforhold, paa
renteterminer og paa utbytte av værdipapirer og selskaps-
andele, saalænge kravet endnu ikke er forfaldent til betaling.
- e. Patent-, forfatter- og kunstnerret, der ikke ved overdra-
gelse eller arvefald er gaat ut av den oprindelige inde-
havers eie.

§ 39. Ved formueansættelsen kommer ikke til fradrag:

- a. Forpligtelser, hvis indtræden er avhængig av en betingelse.

- 18 aug. b. Tidsbegrænsede bruksrettigheter, hvormed den skattepligtiges
 Nr. 8. formuesgjenstande er beheftet.
- c. Kapitalværdien av føderaad, der er paaheftet den skattepligtiges eiendom, saavelsom værdien av andre i forrige paragraf under bokstav c omhandlede ydelser, naar utredelsen av saadanne paahviler den skattepligtige.
- d. Forpligtelse til utbetalinger av den i forrige paragraf under bokstav d omhandlede art.

Forsikrings- og livrenteselskaper er berettiget til fradrag for præmiereserven samt for andre fond, der utkræves for at dække kontraktmæssig overtagne forpligtelser like overfor de forsikrede, dog ikke for bonusfond.

§ 40. Naar nogen ved testamente eller anden gyldig disposition har bestemt, at indtægtsnydelsen av en kapital eller bruksnydelsen av en eiendom i en viss tid skal tilkomme en person, men at selve kapitalen eller eiendommen skal tilfalde en anden person eller en stiftelse eller indretning, beskattes kapitalen eller eiendommen som formue paa rente- eller bruksnyderens haand, saalænge dennes ret vedvarer.

Gjenlevende egtefælle, der hensitter i uskiftet bo, ansees som eier av boets samtlige midler. Stamhus- og fideikommisbesiddere ansees like med eiere.

§ 41. Indtægten ansættes til det beløp, som den skattepligtige i det sidst forløpne aar, regnet til 31 december (indtægtsaaret) har indvundet i penge eller penges værdi, uten hensyn til hans indtægt i det aar, for hvilket skatten lignes (skatte-aaret).

Hvis den skattepligtige driver næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, og han for ligningsnævnden godtgjør, at han maa benytte et andet regnskapsaar end kalendersaaret, blir indtægten at ansætte til det beløp, som den har utgjort i det sidste regnskapsaar, der er forløpet før 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Fra disse regler gjelder de undtagelser, som fremgaar av de i §§ 46—53 indeholdte forskrifter om indtægtsansættelse med et aarlig gjennemsnittsbetrag.

Indtægten ansees i almindelighet oppebaaret ved det tidspunkt, da fordelene virkelig tilflyter den skattepligtige. Bestaar indtægten i et pengebeløp eller anden ydelse, ansees den oppebaaret, naar beløpet virkelig erlægges, eller i tilfælde ved det tidligere tidspunkt, da der opstaar adgang for vedkommende til at faa beløpet utbetalt eller ydelsen erlagt.

Utgifter, der kommer til fradrag ved indtægtsansættelsen, henføres i almindelighet til det tidspunkt, da utgiften utredes.

§ 42. Til indtægt henregnes — med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrænsninger — rente av formue, liv-

rente, føderaad og pension, enhver fordel, som er vundet ved eiendom, kapital, arbeide eller virksomhet, hvad enten det oppebaarne er indvundet gjennom et længere tidsrum eller er erhvervet leilighetsvis eller ved en enkelt anledning, og hvad enten det maatte bestaa i underhold, klær, husly, brænde, belysning og deslike, eller i andet, som er anvendt til egen eller familiens nytte eller behagelighet eller til utvidelse av næring eller drift eller til formuesforøkelse. 18 aug. Nr. 8.

Til indtægt henregnes ikke formuesforøkelser ved arv eller gave eller ved livsforsikring (til utbetaling ved død eller andet tidspunkt eller begivenhet). Derimot ansees som indtægt, hvad der erholdes som tantième, gratiale og lignende, hvad der mottages som utdelinger av legater og understøttelsesforeninger, hvad der oppebæres som regelmæssig personlig understøttelse, hvorpaa den skattepligtige ifølge lov eller overenskomst har krav, samt vederlagsfri benyttelse av andres rørliche eller urørliche gods.

Hus til beboelse, der benyttes av eieren, beregnes som indtægt for denne med den sum, som det antages at koste at leie tilsvarende hus. Andre varige forbruksgjenstande som klær, indbo o. l. ansees derimot ikke indtægtsgivende, naar de brukes av eieren eller hans familie.

Som indtægt medregnes ogsaa, hvad der erhverves ved den skattepligtiges og hans husstands haandverks- og husflidsarbeide i hjemmet saavel som husstandens arbeide i den skattepligtiges bedrift. Dog tages intet hensyn til værdien av hustruens og de øvrige familiemedlemmers arbeide med det almindelige husstel.

§ 43. Til indtægt henregnes ogsaa gevinst, hvorved tilfældet i større eller mindre grad har været medvirkende, saasom gevinst ved lotteri, ved landslod, ved optagelse av ertser og mineraler, ved fund etc.

Gevinst ved avhændelse av faste eiendomme, værdipapirer eller andre formuesgjenstande, der maa antages erhvervet av sælgeren for at avhændes med fordel, regnes som indtægt for sælgeren, selv om avhændelsen ikke indgaar under vedkommendes næring. Gevinst, der erhverves ved salg av tomter i byer eller bymæssig bebyggede strøk paa landet eller i deres umiddelbare nærhet, saavel som gevinst ved avhændelse av forretning eller virksomhet, av patent-, forfatter-, kunstnerret og lignende regnes altid som indtægt.

§ 44. Fra det antagne bruttobeløp av indtægten drages, foruten renter av skatte-yderens gjæld, alle utgifter, der skjønnes at være paadrat til indtægten av erhvervelse, sikrelse og vedlikeholdelse. Til avdrag kommer saaledes:

- 18 aug. Nr. 8.
- a. Driftsomkostninger, derunder indbefattet lønninger, men ikke udgifter til den skattepligtiges og families underhold og betjening eller til bolig for ham eller hans husstand.
 - b. Udgifter til vedlikeholdelse og forsikring av hus samt lignende udgifter til skibe, fiskebaater, redskaper og andre som driftsmidler benyttede faste eller rørlige eiendele, men ikke til indbo og lignende, som brukes i den skattepligtiges eller hans families bopæl eller husholdning.
 - c. Ordinære avskrivninger for værdiforringelse ved slit og forældelse av skibe, baatnøst, anlæg, maskiner, for driften av gaardsbruk nødvendige hus og lignende betydelige driftsmidler, der er bestemt til varig bruk, dog kun i den utstrækning, hvori forringelsen ikke allerede maatte være tat i betraktning ved befølgelsen av reglene under foranstaaende bokstaver a og b.
 - d. Tap paa utestaaende fordringer i forretningsvirksomhet saavel som andet tap i næring eller forretningsforetagender, dog kun i den utstrækning, hvori tapet ikke allerede maatte være tat i betraktning under foranstaaende bokstaver a og b, og naar det er et driftsmiddel, som er tapt, i ethvert fald ikke med et større beløp, end hvad der maatte gjenstaa som dets værdi efter fradrag av foretagne avskrivninger i henhold til bokstav c.
 - e. Leie-, bruks- eller forpagningsavgift, føderaad, regelmæssige understøttelser og lignende utredslar, som den skattepligtige ifølge lov er forpligtet til eller ved overenskomst har forbundet sig til at yde, og som efter nærværende lovs regler ved beskatningen regnes som indtægt for motageren.
 - f. Skatter og avgifter, der paahviler faste eiendomme eller særskilte bedrifter eller erhverv.
 - g. Udgifter ved overtagelse og bestyrelse av embede eller anden tjenestetilling, saavel som byrder, der paahviler saadan stilling, saasom bestallingsgebyr, udgifter til stedfortræder, flytnings-, kontor- og reise-udgifter eller i tilfælde underskud paa den til saadanne utgifters bestridelse tilstaaede godtgjørelse.
 - h. Tvungne innskud i pensionskasse, enkekasse, vikarkasse, til ulykkes-, syke-, invaliditets- eller alderdomsforsikring for den skattepligtige med familie.
- Skattepliktig, som frivillig har erhvervet livsforsikring (til utbetaling ved død eller i levende live), kan ved indtægtsansættelsen kræve fradrag de aarlige livsforsikringspræmier for et beløp av indtil kr. 200,00.
- Angaaende størrelsen av det indtægtsfradrag, som blir at indrømme for værdiforringelse av driftsmidler ved slit og for-

ældelse, utfærdiges regler av riksskattestyret i den utstrækning, 18 aug.
som ansees paakrævet, til veiledning for ligningsmyndighetene. Nr. 8.

§ 45. Underskud, som fremkommer i en næring eller virksomhet, naar utbyttet beregnes efter reglene i forrige og de efterfølgende paragraffer, saavel som tap, der er lidt ved afhændelse av saadan art som omhandlet i § 43, kan fordres fradrag utbyttet av den skattepligtiges andre næringer eller indtægtskilder. For kommuneskattens vedkommende gjælder dog dette kun, forsaavidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt.

Naar nogen er skattepliktig i flere distrikter, sker fradraget av gjældsrenter og andre ydelser, der ikke kan henføres til nogen bestemt indtægtskilde, forholdsvis efter størrelsen av netto-indtægten i hvert distrikt.

I tilfælde, hvor adgangen til at erholde fradrag i formuen for gjæld er begrænset (jfr. § 36), kan den skattepligtige ikke forde fradrag i indtægten renter av gjæld, som ikke tillates fradrag ved formuesbeskatningen.

§ 46. Indtægt av gaardsbruk og dertil knyttede bi-erhverv ansættes, naar den skattepligtige har drevet næringen i mindst 3 aar, til det beløb, som utbyttet antages at ha utgjort i gjennemsnit for de sidstforløpne 3 aar. Ved hvert aars ligning ansættes utbyttet for det nærmest foregaaende aar, hvilken ansættelse er bindende for de følgende aars ligningsnævnd ved gjennemsnitsutbyttets beregning. Ved den første ligning efter nærværende lovs ikrafttræden blir utbyttet for de tidligere 2 aar, der kommer i betragtning, at ansætte skjønsmæssig, medmindre der haves nøiagtig opgaver over utbyttets størrelse, i hvilket tilfælde disse lægges til grund. Ansættelsen for det sidste av de paagjældende 2 aar blir uforandret at benytte av det følgende aars ligningsnævnd.

Ved ansættelsen av utbyttet av gaardsbruk blir at medta værdien av husvær, av naturalgjenstande, som produceres paa gaarden og forbrukes i gaardbrukerens egen husholdning, saavel som andre værdier, der frembringes ved gaardbrukerens eget eller hans husstands arbeide. Tjenerlønninger kommer til avdrag i brutto-utbyttet kun med det beløb, der kan antages at vedkomme erhvervelsen av den indtægt, hvorfor husbonden skatlægges.

Herredsstyret kan beslutte, at netto-indtægt av gaardsbruk ansættes til en viss procent av den antagne værdi av gaarden som jordbruk, gaardsredskaper og besætning, idet hertil lægges et passende beløb for værdien av gaardbrukerens og hans families arbeide. Ved saadan ligning (procentligning) er ligningsnævnden dog forpligtet til at fravike den opstillede procent-sats i tilfælde, hvor den skattepligtige har meddelt nøiagtige

18 aug. opplysninger, der godtgjør, at den for hans vedkommende vilde lede til urigtige resultater. Værdien av det personlige arbeide (hvorunder indgaar ikke blot det utførte kropslige arbeide, men ogsaa bestyrelsen av gaardsdriften) blir at forhøie eller nedsætte under gjennemsnitssatsen efter vedkommende gaardbrukers arbeids-evne og dygtighet, bedriftens størrelse o. s. v.

Ved den direkte ligning av jordbruksinntægt sættes indtægten av det personlige arbeide alene til det beløp, som ikke allerede er indbefattet i den forøvrig inntægtsførte næring.

§ 47. Forefindes der paa en jordeiendom torvtak, stenbrud, skiferbrud, mineraler, grus- og sandtak eller lignende herligheter, blir det hele ved driften av samme vundne utbytte efter fradrag av omkostninger og av mulig foraarsaket jordskade at beskatte som inntægt for eieren. Kan det antages, at de paagjældende herligheter har bevirket en forhøielse av eiendommens kostende ved erhvervelsen, indrømmes forholdsmæssig fradrag i utbyttet.

Ved ansættelsen av inntægt av bergverksdrift blir i brutto-utbyttet at fradra foruten paaløpne driftsutgifter en passende procent som avskrivning paa den i foretagendet nedlagte kapital, i tilfælde iberegnet, hvad der er betalt for ertsforekomsten (jfr. forøvrig § 50).

§ 48. Som inntægt av skog regnes en viss aarlig rente av skogens salgsværdi. Renten ansættes paa grundlag av indhentede opgaver over det gjennomsnittlige aarlige utbytte av skog, hvor inntægten av hugst kjendes. Den maa ikke utgjøre mer end 5 og ikke mindre end 2 pct.

Naar skog er kjøpt til uthugst, ansættes kjøperens inntægt til det utbytte, som han virkelig har oppebaaret i det sidst forløpne aar. Utbyttet utfindes ved fra tømmerets salgssum eller antagne salgsværdi at dra de paaløpne driftsomkostninger samt en saa stor del av den erlagte kjøpesum, som efter en forholdsmæssig fordeling kan antages at falde paa det i aarets løp huggede tømmer.

Er gaardens skog kun tilstrækkelig til husbehov, kommer foranstaaende regler ikke til anvendelse, men aarsværdien av det forbrukte virke blir at medta ved ansættelsen av utbyttet av gaardsbruket (§ 46).

§ 49. Inntægt av fiskeri, der har været drevet som næring i minst 3 aar, ansættes til, hvad utbyttet har utgjort i gjennomsnit for de sidstforløpne 3 aar. Foreligger nøiagtige opgaver over utbyttets størrelse i de paagjældende aar, legges disse opgaver til grund for ansættelsen, ellers ansættes utbyttet skjønsmæssig. I alle tilfælde medtages ved ansættelsen, hvad der av utbyttet er forbrukt av skatyderen og hans husstand. I brutto-utbyttet gjøres fradrag for medgaaede driftsutgifter, iberegnet slitage og tap av fiskeredskaper.

§ 50. Indtægt av handel og anden næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, ansættes, naar den skattepligtige har drevet næringen i mindst 3 aar, til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnit for de sidstforløpne 3 aar. 18 aug. Nr. 8.

Til grund for ansættelsen av utbyttet for det enkelte aar lægges den skattepligtiges aarsregnskap, forsaavidt dette er opgjort overensstemmende med de grundsætninger, der gjælder for en ordentlig forretningsførsel. Herved iagttages følgende:

- a. Ved utbyttets beregning tages hensyn til den forandring i værdi, som den skattepligtiges beholdninger av raastoffer, færdige produkter, varer og utestaaende fordringer ved aarets slutning viser i forhold til hans ved aarets begyndelse forhaandenværende beholdninger. Varelagerets værdi ansættes herved uten hensyntagen til paaregnet handelsgevinst. De utestaaende fordringers paalydende maa ikke nedsættes med større beløp end, hvad der antages at ville bli uerholdelig.
- b. Hvad der avskrives paa værdien av anlæg, maskiner og deslike som følge av forringelse ved slit og forældelse, kommer ved beregningen av utbyttet til fradrag, forsaavidt de avskrevne beløp ikke overstiger det tilbørlige maal. Derimot tages der ikke hensyn til i regnskapet stedfundne ekstraordinære op- eller nedskrivninger av værdien av faste eiendomme.
- c. Kontante penger saavelsom produkter og varer, som den skattepligtige uttar til eget forbruk, medregnes i utbyttet med sin fulde værdi. Det samme gjælder om beløp, som den skattepligtige erlægger som formues- og indtægtsskat til stat og kommune.
- d. Utbytte av aktier, der inden riket kommer til beskatning hos vedkommende selskap, medregnes ikke.

Ved beskatning av skibsrederi fradrages i utbyttet en viss aarlig procent av skibenes værdi for den forringelse, som disse undergaar ved slit og forældelse. Naar værdien ved nedskrivning er redusert til $\frac{1}{4}$ av værdien av skibet som nyt, tilstedes intet yderligere fradrag av saadan forringelse. Forøvrig utfærdiges reglene for nedskrivningen av riksskattestyret (jfr. § 44, sidste led).

Naar skibe, anlæg eller andet, hvis værdiforringelse ved slit og forældelse er tat i betragtning ved indtægtsansættelsen, tilintetgjøres ved forlis eller anden ulykke, og assurancesummen overstiger den nedskrevne værdi, blir overskuddet at beskatte som indtægt. Det samme gjælder, hvis deslike formuesgjenstande sælges, og salgssummen overstiger den nedskrevne værdi. Paa lignende maate fremgaaes, hvor assurance- eller salgssummen ligger under den nedskrevne værdi, idet forskjellen i saa fald kom-

18 aug. mer til fradrag i inntægten. Inntægten eller inntægtsfradraget
 Nr. 8. medtages ikke ved beregningen av næringens gjennemsnittsutbytte, men blir ved beskattningen i sin helhet at henføre til det aar, da assurance- eller salgssummen utbetales.

§ 51. Aktieselskapers inntægt ansættes i overensstemmelse med de i foregaaende paragraf indeholdte forskrifter.

Det fremkomne overskud beskattes som inntægt, hvad enten det utdeles til aksjonærene, henlægges til reserve-, delkredere-, pensionsfond o. lign., anvendes til bedriftens utvidelse eller forbedringer ved samme som tilskrivning paa aktierne eller til betaling av gjæld, eller det overføres til næste aars regnskap. Til fradrag kommer ikke blot egentlige lønninger, men ogsaa hvad der utbetales som tantiemer, gratialer, pensioner etc.

Efter de samme regler ansættes forsikrings-aktieselskapers og gjensidige forsikringsselskapers inntægt. Som inntægt beskattes ikke, hvad der av overskuddet overføres til premie-reserve eller andet fond, der utkræves for at dække kontrakt-mæssig overtagne forpliktelse like overfor de forsikrede. Dog blir som inntægt at beskatte, hvad der av overskuddet henlægges til sikkerhets- eller bonusfond eller utdeles som bonus til de forsikrede.

For utenlandske forsikringsselskaper kan riksskattestyret fastsette nærmere regler angaaende netto-inntægten beregning.

§ 52. Ved beskattning av forbruksforeninger med fast ut-salgssted, som sælger til foreningens medlemmer, blir netto-avkastningen av foreningens virksomhet under hensyn til dennes art og de stedlige forhold at ansætte til en viss procent av omsætningen. Procenten skal motsvare halvdelen av den procent, som netto-avkastningen av handelsvirksomhet paa stedet av samme art drevet av almindelige handlende antages sedvanlig at ville utgjøre av omsætningen. Til den saaledes fundne inntægt legges renter og anden inntægt av formue, hvorimot renter av gjæld fratrækkes.

Sælger forbruksforening tillike til andre end foreningens medlemmer, blir den at beskatte av den virkelig havte inntægt av dette salg. Kan omsætningen til andre end foreningens medlemmer ikke særskilt opgives, blir den hele ved foreningens virksomhet vundne fordel for medlemmene skjønsmæssig at ansætte og at beskatte som inntægt.

Indkjøpsforeninger, som fordeler forutbestilte varer mellom foreningens medlemmer, samt foreninger, der udelukkende eller hovedsakelig har til formaal for sine medlemmer at besørge indkjøpt raa-emner eller driftsmidler i jordbrukets tjeneste, kan ilignes skat av den inntægt, som vindes av foreningens formue, men skatlægges ikke for den drevne virksomhet. Efter samme regler beskattes foreninger, som bare tilvirker og forhandler

produkter av medlemmenes gaardsbruk, idet indtægten av virksomheten i dette tilfælde kommer til beskatning hos medlemmene som avkastning av gaardsbruket. Andelsmeierier beskattes efter samme regler som aktiemeierier, se § 20.

18 aug.
Nr. 8.

§ 53. Naar indtægt av næringsdrift efter nærværende lovs forskrifter blir at ansætte til et gjennemsnittsbetrag for flere aar, kommer underskud, som næringen i noget aar maatte ha medført, til fradrag i de øvrige aars overskud. Har næringen gjennemsnittlig for alle aar git underskud, blir intet utbytte av samme at opføre. Gjennemsnittsutbyttet av næring, der indgaar under §§ 46, 48 og 49, beregnes uten hensyntagen til renter av pantegjeld eller av anden laant kapital, hvorimot disse særskilt kommer til fradrag med det beløp, de har utgjort det sidste aar.

Ophører eller paabegyndes en næring i kalenderaarets (regnskapsaarets) løp, holdes indtægten i dette aar utenfor gjennemsnittsberegningen. Hvis en næring i aarets løp gaar over til en ny indehaver, gjælder det samme saavel for den tidligere som for den nye indehavers indtægt. I de tilfælde, der omhandles i § 21 første led, fremgaaes, som om der ingen forandring hadde fundet sted med hensyn til virksomhetens indehaver.

§ 54. Hvis utenfor kommunen hjemmehørende person, selskap eller indretning — uanset om vedkommende i formen optræder som leverandør, laangiver, garant eller lignende — efter omstændighetene maa antages at være interessert i nogen næringsdrift eller virksomhet, som beskattes i kommunen, paa væsentlig samme maate som en deltager, blir der ved beskatningen at ta hensyn hertil. Ligningsnævnden kan i saadant tilfælde ansætte formue og indtægt efter eget skøn over forretningens midler og avkastning.

Fjerde kapitel.

Om pligt til at meddele ligningsmyndighetene oplysninger.

§ 55. Det paaligger enhver skattepliktig at bidra til, at hans skattepligt i rette tid bringes paa det rene, og ikke at foreta noget, der har til hensigt at forhindre fyldestgjørelse av hans skatte-ansvar.

Enhver skattepliktig har at meddele de oplysninger, som ligningsmyndighetene begjærer i anledning av skattemandtallets optagelse.

§ 56. Forpligtet til gjennom selvangivelse at gjøre rede for sine formues- og indtægtsforhold er:

a. Skattepligtige selskaper, boer og andre indretninger.

- 18 aug. Nr. 8.
- b. Skattepligtige, hvem det ved lov er paalagt at føre regnskapsbøker.
 - c. Medlemmer av de i § 20 andet led omhandlede selskaper, naar de lignes særskilt.
 - d. Andre skattepligtige, som ved nogen av de 3 sidste ligninger har været ansat i en antat indtægt av mindst kr. 500,00, eller har været lignet i flere distrikter av indtægter, der sammenlagt utgjør mindst dette beløp.
 - e. Skattepligtige, som, uten at indgaa under bokstav a—d, i det sidst forløpne kalenderaar har hat en netto-indtægt av mindst kr. 500,00.

Den under bokstav d og e nævnte indtægtsgrænse kan efter beslutning av herredsstyret nedsættes eller — naar amtskattestyret anbefaler saadan forandring og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker — forhøies indtil kr. 800,00 eller i de 3 første skatte-aar efter lovens ikrafttræden indtil kr. 1000,00.

Alle skattepligtige er berettiget til at indlevere selvangivelse.

§ 57. Selvangivelser avfattes efter formularer anordnet av vedkommende regjeringsdepartement. De skal indeholde:

- a. Den skattepligtiges navn, stilling, bolig og adresse.
- b. Antallet av personer, som han har at forsørge.
- c. Specifisert opgave over den skattepligtiges formue samt over gjæld, der forlanges fradrag formuen.
- d. Specifisert opgave over den skattepligtiges indtægter og deres beløp samt over, hvad der forlanges fradrag indtægten.
- e. Forsikring paa ære og samvittighet om, at opgaverne er rigtige og avgit efter bedste skjøn og overbevisning.

Ligningsnævnden (ligningsraadet) kan bestemme, at fordringshavernes og skyldnernes navn blir at anføre i selvangivelsen, naar der i denne gjøres krav paa fradrag for gjæld eller gjældsrenter eller opføres formue i utestaaende fordringer eller indtægt av saadanne. Denne regel kan dog ikke gives anvendelse paa de i forrige paragraf under bokstav a og b nævnte skattepligtige uten for pantegjælds eller pantefordrings vedkommende. Saadanne skattepligtige har forøvrig alene overensstemmende med regnskapsbøkerne at opgi gjælden og erlagte renter med et samlet beløp.

Hvis der til en formues-, indtægts- eller fradragsposts ansettelse i penger utfordres skjøn, kan den skattepligtige undlate at opføre pengebeløpet i selvangivelsen, men maa i ethvert tilfælde meddele de oplysninger, der maatte være nødvendige for at sætte ligningsnævnden (ligningsraadet) i stand til at ansætte posten i penger.

Skattepligtige, som foruten selvangivelse har at indlevere næringsopgave (jfr. § 58), kan i selvangivelsen indskrænke sig til at henvise til næringsopgaven for den i samme omhandlede formues og indtægts vedkommende. 18 aug. Nr. 8.

§ 58. Uanset indtægtens størrelse er skattepligtige, som driver jordbruksnæring, forpligtet til at avgi en særskilt næringsopgave, indeholdende oplysninger om næringens udbytte og den til samme knyttede formue. Dog kan herredsstyret bestemme, at saadan opgave kun skal avgives, naar eiendommens matrikel-skyld ligger over en av herredsstyret fastsat grænse, der i intet tilfælde maa være højere end 1 skyldmark. Hvis herredsstyret derom fatter bestemmelse, kan pligten til at avgi næringsopgave — i den utstrækning, hvori det maatte findes paakrævet — utvides til ogsaa at gjælde skattepligtige, der driver fiskeri og selvstændig skognæring.

Næringsopgaver avfattes efter formularer, der fastsættes av amtsskattestyret under vedkommende regjeringsdepartements godkjendelse, efterat utkast til samme har været forelagt herredenes ligningsnævn og formandskaper til erklæring. I opgaven anføres alene de virkelige tal, mængder eller beløb, men intet anslaat eller skjønsmessig beregnet pengebeløb eller værdi. Ved underskriften bekræftes paa ære og samvittighet, at opgaven er rigtig og avgit efter bedste overbevisning.

Ved formularernes avfattelse tages væsentlig hensyn til, om ansættelsen av indtægten sker ved procentligning eller paa anden maate.

Hvor procentligning anvendes, skal ligningsnævnden indhente fuldstændigere næringsopgaver for enkelte særlig valgte eiendomme, hvilke opgaver lægges til grund ved indtægtsprocentens beregning.

Ligningsnævnden kan avkræve skattepligtige, der ikke har at levere selvangivelse, de oplysninger, som findes nødvendige ved skatteligningen, og som ikke omhandles i næringsopgave, enten i forbindelse med saadan opgave eller særskilt.

§ 59. Selvangivelserne indleveres inden utgangen av januar maaned. Selvangivelser fra skattepligtige, som henhører under § 56 bokstav a, b og c, behøver dog ikke at indleveres før utgangen av februar. Naar saadanne skattepligtige godtgjør, at deres aarsregnskap paa grund av særegne omstændigheter ikke har kunnet avsluttes til denne tid, kan der indrømmes dem yderligere utsættelse, saaledes at selvangivelserne godtages som betimelig indkommet, saafremt de indløper, forinden ligningsnævnens (ligningsraadets) arbeide med formues- og indtægtsansættelserne er tilendebragt.

Næringsopgaverne indleveres inden utgangen av januar maaned.

18 aug.
Nr. 8. Herredsstyret kan beslutte, at den almindelige frist saavel for selvangivelser som næringsopgavers indlevering sættes ved et tidligere eller et senere tidspunkt, dog ikke før 15 januar eller senere end utgangen av februar.

§ 60. Selvangivelser indleveres til ligningsnævnden eller i tilfælde til ligningsraadet, næringsopgaver til ligningsnævnden.

Naar nogen, der har at levere selvangivelse, blir at iligne skat i to eller flere distrikter, har han i hvert av disse at indlevere angivelse over sin samlede formue og indtægt. I angivelsen anføres, hvorledes formuen og indtægten efter den skattepligtiges mening ved beskatningen blir at fordele mellem de paagjældende distrikter. Naar indtægten ikke efter nærværende lovs regler blir at fordele mellem distrikterne med visse brøkdele, behøver selvangivelsen i et distrikt, hvor vedkommende skatyder ikke gjør fordring paa fradrag for gjæld eller gjældsrenter, dog bare at omfatte den der skattepligtige formue og indtægt.

§ 61. For skattepligtige selskaper og indretninger blir selvangivelsen og i tilfælde næringsopgaven at avgi av vedkommende bestyrelse eller dennes formand. For umyndige avgives de av vergen, for mindre-aarige medunderskrives de av kurator.

Er en skattepliktig ved fravær, sykdom eller andet gyldig forfald hindret fra personlig at avgi selvangivelsen eller næringsopgaven, er han forpligtet til, forsaavidt dette er mulig, at avgi opgave gjennom fuldmægtig.

§ 62. Selvangivelser og næringsopgaver skal skrives paa de derfor anordnede blanketter under befølgelse av de paa samme indtagne trykte anvisninger og undertegnes av utstederen.

Enhver skattepliktig kan ved henvendelse til ligningsnævnden (ligningsraadet) erholde veiledning til avfattelse av selvangivelsen eller faa denne avfattet paa grundlag av givne opplysninger. Ved henvendelse til ligningsnævnden kan paa samme maate veiledning erholdes til avfattelse av næringsopgaven. Den skattepligtige maa dog i ethvert tilfælde underskrive angivelsen eller opgaven.

§ 63. Skattepligtige aktieselskaper og foreninger er forpligtet til paa forlangende at tilstille vedkommende ligningsnævn (ligningsraad) avtryk eller gjenpart av sine aarsoppgjør.

Bestyrende redere og disponenter for selskaper, der driver skibsrederi, er forpligtet til inden utgangen av hvert aars januar maaned at tilstille ligningsnævnden (ligningsraadet) i parthavernes eller aktie-eiernes bostedsdistrikter opgave over vedkommende parthavere eller aktie-eiere med tilføiende av de paagjældende parters størrelse eller aktiernes beløp samt det i sidstforløpne aar utbetalte utbytte. Opgave over utenlandske parthavere eller aktie-eiere, over aktier, der lyder paa ihænde haven, samt over

parter eller aktier, der tilhører den bestyrende reder eller disponenten, blir paa samme maate at tilstille ligningsnævnden (ligningsraadet) i det distrikt, hvor kontoret haves eller skibet bestyres.

18 aug.
Nr. 8.

Livrente- og livsforsikrings-selskaper er forpligtet til paa forlangende at meddele ligningsmyndighetene opgave over de til forsikrede inden distriktet i det sidstforløpne aar utbetalte beløb.

§ 64. Bestyrelser av bankindretninger saavelsom bankierer, sakførere og andre, der har penge under forvaltning for nogen, er forpligtet til paa forlangende at meddele ligningsmyndighetene oplysninger om størrelsen av avkastningen av navngiven persons hos dem indestaaende midler.

§ 65. Bestyrelser for private selskaper, foreninger eller indretninger saavelsom private arbeidsherrer, husbondsfolk og andre, som har lønnede tjenestemænd, tyende eller andre faste arbeidere i sin tjeneste, er forpligtet til paa forlangende at indsende indberetning om de disse i det sidstforløpne aar utbetalte lønninger eller ydede godtgjørelser bestaaende i penger eller i andre ydelser eller fordele — til ligningsmyndighetene i de distrikter, hvori vedkommende tjenestemænd, tyende eller arbeidere er skattepliktige. Disse indberetninger, der avfattes efter en av vedkommende regjeringsdepartement foreskreven formular, som ligningsnævnden har at tilstille vedkommende, kan fordres avgit inden utgangen av januar maaned

§ 66. Offentlige og kommunale myndigheter og tjenestemænd er forpligtet til paa forlangende snarest mulig at meddele ligningsmyndighetene alle de oplysninger, som maatte staa til deres raadighet — saasom fortegnelse over lønninger og lønsmottagere, i overformynderiet henstaaende kapitaler, firma-anmeldelser osv. Ønsker vedkommende ligningsmyndighet utskrifter av protokoller, blir saadanne at utfærdige i fornøden utstrækning. Paadrages der ved efterkommelsen av slike forlangender tjenestemanden direkte utlæg, erstattes disse efter paakrav av vedkommende ligningskommune.

§ 67. Offentlige skifteforvaltere er, naar et bo sluttes, forpligtet til snarest mulig at sende ligningsnævnden i de distrikter, hvori vedkommende arvinger hører hjemme, indberetning om enhver utlagt arvelod, naar dennes værdi utgjør mindst kr. 1000,00 eller representerer en indtægt av mindst kr. 50,00.

Statens oppbørselsbetjenter er likeledes forpligtet til, naar der indkommer arve-anmeldelse fra selvskiftende arvinger, snarest mulig at sende indberetning til ligningsnævnden i det distrikt, hvor de hører hjemme, om de disse tilfaldende arvelodder av saadan størrelse som i første led nævnt. Naar et bo opgjøres av testamentsfuldbyrdere, paaligger det oppbørselsbetjenten at

18 aug. tilstille vedkommende ligningsnævnnd lignende indberetning, straks Nr. 8. efterat opgjøret er mottat fra disse.

Paa særskilt forlangende er offentlige skifteforvaltere forpligtet til, forsaavidt de derfor nødvendige oplysninger haves i boet, at indsende til ligningsmyndighetene forklaring om avdøde skattepligtiges formue og indtægter i de sidstforløpne aar.

Hvis offentlig skifteforvalter under et bos behandling erfarer, at avdøde er blit lignet i en betragtelig lavere formue eller indtægt end den virkelige, har han uten opfordring snarest mulig herom at indsende indberetning til vedkommende ligningsnævnnd. Den samme indberetningspligt paaligger offentlig tjenestemænd, der maatte gjøre saadan erfaring under deres befatning med oppebørselen av arve-avgiften til staten eller med at kontrollere dennes rigtige erlæggelse.

Femte kapitel.

Om ligningen.

§ 68. Den del av herredsskatten, som falder paa formue og indtægt, — i tilfælde værdien av naturalarbeide medregnet — fordeles paa deskattepligtige av en ligningsnævnnd bestaaende av saa mange av herredsstyret i eller utenfor dets midte valgte medlemmer, som det selv bestemmer. Herredsstyret vælger tillike en varamand for hvert medlem av ligningsnævnden. De forskjellige næringsgrupper i distriktet samt dets forskjellige dele skal saavidt mulig være repræsentert i nævnden.

Naar saadan forening som i § 133 omhandlet er indgaat, eller naar et herred bestaar av flere sogn, der har særskilt kirke-, skole- eller fattigvæsen, og det alene er sognenes særutgifter, som skal utlignes paa formue og indtægt, kan der for hvert av sognene vælges en særskilt ligningsnævnnd.

Ligningsnævnden vælger selv sin formand og næstformand. Medlemmene fungerer regelmæssig i 3 aar, idet hvert aar den tredjedel (hvor antallet ikke er delelig med 3, det nærmeste antal under eller over tredjedelen), der har forrettet længst, uttræder og erstattes ved nyt valg. Hvem der skal fratræde av flere like berettigede, avgjøres i tilfælde ved lodtrækning. Varamændene vælges for 1 aar.

Den, der har været medlem av en ligningsnævnnd, kan undslaa sig for at motta valg i saa lang tid som den, hvori han uavbrutt har forrettet som saadant.

§ 69. Til behandling av selvangivelser kan i hvert skattedistrikt opprettes et ligningsraad bestaaende av 3 medlemmer, der vælges av herredsstyret. Raadets medlemmer kan tages i eller utenfor ligningsnævnden. Hvor fast forretningsfører for ligningsvæsenet er ansat, kan denne beskikkes som det ene medlem av raadet. Raadets formand vælges av herredsstyret.

Medlemmene indsender til herredsstyret skriftlig forsikring paa ære og samvittighed om at ville bevare taushet angaaende, hvad de i sin stilling maatte erfare om nogens formues- og indtægtsforhold, samt om at ville utføre sit hverv upartisk efter bedste skøn og overbevisning. 18 aug. Nr. 8.

Med hensyn til medlemmenes funktionstid og gjenvalg gjælder det samme, som er foreskrevet for ligningsnævnden.

Ordningen av raadets virksomhet i forhold til ligningsnævnden utenfor, hvad der herom er bestemt i nærværende lov, fastsættes av herredsstyret under vedkommende regjeringsdepartements godkjendelse.

Herredsstyret kan bestemme, at ligningsraadets medlemmer tilstaaes godtgjørelse for sit arbeide.

§ 70. Ligningsnævnden (ligningsraadet) har krav paa at erholde godtgjørelse til lønnet medhjælp og til bestridelse av utgifter ved kontorhold.

Herredsstyret kan ansætte en lønnet fast forretningsfører for ligningsvæsenet. Som forretningsfører kan ogsaa antages ligningsnævdens formand eller nogen anden av nævdens medlemmer.

§ 71. Med iagttagelse av bestemmelseerne i §§ 72—79 foreskriver herredsstyret de regler, som skal befølges ved ligningen. Tilligningsreglenes gyldighet utkræves amtsskattestyrets bifald.

Den skattepligtiges adgang til ved rettergang paa sedvanlig maate at la prøve lovligheten av de anvendte ligningsregler er ham forbeholdt.

§ 72. Formuesskatten til herredet maa i almindelighet ikke utgjøre mer end kr. 2,00 og ikke mindre end kr. 0,50 av hvert 1000 kroner.

Herredsstyret har adgang til for hver fuld procent, som indtægtsskatten stiger over 10 (jfr. § 73), at forhøie formuesskatten med kr. 0,20 av hvert 1000 kroner over det foran bestemte maksimum, dog saaledes at den ikke i noget tilfælde kan utlignes med et høiere beløp end kr. 3,00 av hvert 1000 kroner.

§ 73. Den kommunale indtægtsskatøre skal herefter utgjøre høist 10 pct. Dog skal der altid være adgang til at utligne et likesaa stort samlet beløp paa indtægten som det beløp, der blev utlignet paa denne det nærmest foregaaende aar, saalænge skatøren herved ikke bringes til at overstige 12 pct.

Vedkommende regjeringsdepartement kan tillate, at indtægtsskatøren enkelte aar sættes høiere, naar herredsstyret med mindst $\frac{3}{4}$ flertal beslutter at andra herom. For at saadan tiladelse skal meddeles, maa det godtgjøres, at ligningsansættelseerne er rimelige, at en hensigtsmæssig reduktionstabel er anvendt, og at andre skattefundamenter er forsvarlig utnyttet. Departementet kan kræve ligningen undergit nærmere prøvelse av Riks-

18 aug. skattestyret, som, hvor dertil findes grund, paabyder omligning Nr. 8. under befølgelse av nærmere angivne regler eller anvendelse av en forandret reduktionstabel.

Naar skatøren ved sidste aarsligning før denne lovs ikrafttræden overstiger 12 pct., skal den nedsættes, indtil den er bragt ned til 12 pct. Nedsættelsen sker med mindst 1 pct. aarlig eller det sidste aar i tilfælde med det mindre overskytende procentbeløb. Ved første ligning efter lovens ikrafttræden skal skatøren ikke utgjøre mer end 15 pct. Disse regler kan dog fravikes med departementets tilladelse, der meddeles under betingelser som ovenfor nævnt. Efterat skatøren er bragt ned til 12 pct., kommer reglene i første led til anvendelse.

§ 74. Formuesskatten fordeles paa de skattepligtige efter det likefremme forhold av den formue, hvortil hver skattepligtig av ligningsnævnden ansættes.

Herredsstyret kan bestemme, at smaa formuer paa indtil kr. 1000,00 skal være skattefrie. Likeledes kan indbo og andet løsøre, som ingen indtægt gir, helt eller delvis fritages for beskatning.

Paa indtægt sker fordelingen efter det likefremme forhold av den aarlige indtægt, hvortil hver skattepligtig av ligningsnævnden ansættes, dog med de avændringer, som i medhold av følgende paragraffer vedtages.

§ 75. Av indtægten skal i almindelighet et visst beløb være skattefrit.

Ansættelsen av det skattefrie beløb skal bero baade paa antallet av de personer, skatyderen har at forsørge, og paa indtægtens størrelse.

Til bestemmelse av det skattefrie beløb for hver enkelt skatyder inddeles de skattepligtige i 8 klasser, hvorav

1ste klasse omfatter dem, der ikke har nogen at forsørge;

2den til 7de klasse omfatter dem, der har henholdsvis 1, 2, 3, 4, 5, 6 personer at forsørge;

8de klasse omfatter dem, der har 7 eller flere personer at forsørge.

Hvilke personer der ved klasse-ansættelsen skal henregnes til forsørgede, bestemmes av herredsstyret. Til forsørgede blir dog altid at henregne den skattepligtiges arbeidsudygtige forældre, barn, der er under 15 aar eller ikke arbeidsdygtige, samt arbeidsudygtig egtefælle, naar de virkelig forsørges av den skattepligtige eller efter § 16 lignedes sammen med denne. Hvis egtefællerne i henhold til § 16, 2det punktum lignedes særskilt, blir det skattefrie beløb at beregne, som om egtefællerne var lignet underet, og at fradra forholdsvis i deres indtægt. Antallet av forsørgede den 1 januar i det aar, ligningen foretages, lægges til grund for klasse-ansættelsen.

§ 76. Den skattefrie del av indtægten utregnes efter en av følgende tabeller:

Tabel I.

	Iste klasse.	2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Av indtægten er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Helt skattefrit	100	170	240	310	380	450	520	590
⁹ / ₁₀ —	100—200	170—280	240—360	310—440	380—520	450—600	520—680	590—760
⁸ / ₁₀ —	100—300	280—390	360—480	440—570	520—660	600—750	680—840	760—930
⁷ / ₁₀ —	200—400	390—500	480—600	570—700	660—800	750—900	840—1000	930—1100
⁶ / ₁₀ —	400—500	500—610	600—720	700—830	800—940	900—1050	1000—1160	1100—1270
⁵ / ₁₀ —	500—600	610—720	720—840	830—960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
⁴ / ₁₀ —	600—700	720—830	840—960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
³ / ₁₀ —	700—800	830—940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
² / ₁₀ —	800—900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
¹ / ₁₀ —	900—1000	1050—1160	1200—1320	1350—1480	1500—1640	1650—1800	1800—1960	1950—2120
Av indtægter over de sidstnævnte grænsebeløb er skattefrit	550	665	780	895	1010	1125	1240	1355

Tabel II.

	Iste klasse.	2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Av indtægten er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Helt skattefrit	100	170	240	310	380	450	520	590
⁸ / ₁₀ —	100—300	170—390	240—480	310—570	380—660	450—750	520—840	590—930
⁷ / ₁₀ —	300—400	390—500	480—600	570—700	660—800	750—900	840—1000	930—1100
⁶ / ₁₀ —	400—500	500—610	600—720	700—830	800—940	900—1050	1000—1160	1100—1270
⁵ / ₁₀ —	500—600	610—720	720—840	830—960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
⁴ / ₁₀ —	600—700	720—830	840—960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
³ / ₁₀ —	700—800	830—940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
² / ₁₀ —	800—900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
¹ / ₁₀ —	900—1000	1050—1160	1200—1320	1350—1480	1500—1640	1650—1800	1800—1960	1950—2120
Av indtægter over de sidstnævnte grænsebeløb er skattefrit	540	654	768	882	996	1110	1224	1338

18 aug.
Nr. 8.

Tabel III.

	Iste klasse.	2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Av indtægten er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Helt skattefrit	100	170	240	310	380	450	520	590
$\frac{8}{10}$ —	100—200	170—280	240—360	310—440	380—520	450—600	520—680	590—760
$\frac{7}{10}$ —	200—300	280—390	360—480	440—570	520—660	600—750	680—840	760—930
$\frac{6}{10}$ —	300—400	390—500	480—600	570—700	660—800	750—900	840—1000	930—1100
$\frac{5}{10}$ —	400—500	500—610	600—720	700—830	800—940	900—1050	1000—1160	1100—1270
$\frac{4}{10}$ —	500—600	610—720	720—840	830—960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
$\frac{3}{10}$ —	600—700	720—830	840—960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
$\frac{2}{10}$ —	700—800	830—940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
$\frac{1}{10}$ —	800—900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
Av indtægter over de sidstnførte grænsebeløb er skattefrit	460	566	672	778	884	990	1096	1202

Tabel IV.

	Iste klasse.	2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Av indtægten er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Helt skattefrit	100	170	240	310	380	450	520	590
$\frac{7}{10}$ —	100—300	170—390	240—480	310—570	380—660	450—750	520—840	590—930
$\frac{6}{10}$ —	300—400	390—500	480—600	570—700	660—800	750—900	840—1000	930—1100
$\frac{5}{10}$ —	400—500	500—610	600—720	700—830	800—940	900—1050	1000—1160	1100—1270
$\frac{4}{10}$ —	500—600	610—720	720—840	830—960	940—1080	1050—1200	1160—1320	1270—1440
$\frac{3}{10}$ —	600—700	720—830	840—960	960—1090	1080—1220	1200—1350	1320—1480	1440—1610
$\frac{2}{10}$ —	700—800	830—940	960—1080	1090—1220	1220—1360	1350—1500	1480—1640	1610—1780
$\frac{1}{10}$ —	800—900	940—1050	1080—1200	1220—1350	1360—1500	1500—1650	1640—1800	1780—1950
Av indtægter over de sidstnførte grænsebeløb er skattefrit	450	555	660	765	870	975	1080	1185

Omgjørelsen av den av ligningsnævnden ansatte indtægt (den antagne indtægt) til den indtægt, hvorpaa skatten skal fordeles (den skatbare indtægt), sker paa følgende maate: 18 aug. Nr. 8.

Utgjør den antagne indtægt i hver av de 8 klasser i tabel I og II henholdsvis kr. 1 000,00, 1 160,00, 1 320,00, 1 480,00, 1 640,00, 1 800,00, 1 960,00, 2 120,00 eller derover, i tabel III og IV henholdsvis kr. 900,00, 1 050, 1 200,00, 1 350,00, 1 500,00, 1 650,00, 1 800,00, 1 950,00 eller derover, fremkommer den skatbare indtægt ved fradrag av det i tabellens nederste linje for den paagjældende klasse opførte beløp.

Er den antagne indtægt mindre end foranførte beløp, men større end de i tabellen opførte helt skattefrie grundbeløp, fremkommer den skatbare indtægt i hver klasse ved fradrag av det skattefrie grundbeløp samt derhos en saa stor brøkdel av de overskytende indtægtsdele, som angives under de i tabellerne opførte henholdsvis 9, 8, 8 og 7 reduktionstrin.

Er den antagne indtægt ikke større end det helt skattefrie grundbeløp, blir ingen skat at iligne vedkommende (jfr. dog § 79 sidste led).

I tabellerne kan de skattefrie grundbeløp besluttes forandret, gjennomgaaende for alle klasser, efter et av nedenstaaende alternativer:

18 aug.
Nr. 8.

1.	kr. 80,00,	kr. 130,00,	kr. 180,00,	kr. 230,00,	kr. 280,00,	kr. 330,00,	kr. 380,00,	kr. 430,00
2.	» 100,00,	» 150,00,	» 200,00,	» 250,00,	» 300,00,	» 350,00,	» 400,00,	» 450,00
3.	» 120,00,	» 190,00,	» 260,00,	» 330,00,	» 400,00,	» 470,00,	» 540,00,	» 610,00
4.	» 140,00,	» 210,00,	» 280,00,	» 350,00,	» 420,00,	» 490,00,	» 560,00,	» 630,00
5.	» 160,00,	» 230,00,	» 300,00,	» 370,00,	» 440,00,	» 510,00,	» 580,00,	» 650,00
6.	» 180,00,	» 250,00,	» 320,00,	» 390,00,	» 460,00,	» 530,00,	» 600,00,	» 670,00
7.	» 200,00,	» 270,00,	» 340,00,	» 410,00,	» 480,00,	» 550,00,	» 620,00,	» 690,00
8.	» 80,00,	» 150,00,	» 210,00,	» 260,00,	» 300,00,	» 330,00,	» 350,00,	» 360,00
9.	» 100,00,	» 170,00,	» 230,00,	» 280,00,	» 320,00,	» 350,00,	» 370,00,	» 380,00
10.	» 120,00,	» 190,00,	» 250,00,	» 300,00,	» 340,00,	» 370,00,	» 390,00,	» 400,00
11.	» 140,00,	» 210,00,	» 270,00,	» 320,00,	» 360,00,	» 390,00,	» 410,00,	» 420,00
12.	» 160,00,	» 230,00,	» 290,00,	» 340,00,	» 380,00,	» 410,00,	» 430,00,	» 440,00
13.	» 180,00,	» 250,00,	» 310,00,	» 360,00,	» 400,00,	» 430,00,	» 450,00,	» 460,00
14.	» 200,00,	» 270,00,	» 330,00,	» 380,00,	» 420,00,	» 450,00,	» 470,00,	» 480,00

Grænsebeløpene paa samtlige reduktionstrin saavelsom tallene i tabellens sidste linje gives altid det samme fradrag eller tillæg som de skattefrie grundbeløp. 18 aug. Nr. 8.

Tabellernes brøker kan med amtsskattestyrets samtykke nedsettes gennemgaaende med $\frac{1}{10}$ eller $\frac{2}{10}$.

Der skal ved offentlig foranstaltning til bruk for ligningsnævnene utarbeides beregningsskemaer, der viser den skatbare indtægts beløp under forskjellige alternativer for reduktionen av den antagne indtægt.

§ 77. Ved herredsstyrets fastsettelse av reduktionstabellen skal der haves for øie at opnaa, at totalsummen av den skatbare indtægt for indenbygdsboende skattepligtige personer (§ 15 bokstav a) saavidt mulig ikke blir mindre end 40 pct. og ikke større end 70 pct. av deres antagne indtægts totalsum.

Amtsskattestyret har ved sin gjennomgaaelse av skatteligningene at være opmerksom paa tilveiebringelsen og opretholdelsen av det ovenfor anførte gjennomsnitsforhold mellem skatbar og antat indtægt. I alle tilfælde, hvor amtsskattestyret forefinder væsentlige avvikelser fra dette gjennomsnitsforhold, har det — ogsaa uten henvendelse fra vedkommende herredsstyre — adgang til at foreskrive befulgt ved de følgende ligninger en forandret tabel, der i henhold til foretat beregning kan forutsættes at ville bringe den skatbare indtægt op til mindst 40 pct. av den antagne indtægt eller i tilfælde ned under 70 pct. av samme.

Under særegne omstændigheter kan amtsskattestyret tillate andre forandringer i reduktionstabellerne end de, som der i forrige paragraf er aapnet adgang til. Likeledes kan Riksskattestyret foreskrive andre forandringer i tabellerne, naar det efter § 73 paabyder omgjørelse av en ligning. Ogsaa de for byene foreskrevne reduktionstabeller kan benyttes, naar amtsskattestyret og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker.

§ 78. Indlænding erholder kun skattefrit fradrag i bostedsdistriktet. Dog har en saadan, naar ha derom fremsætter forlangende, ret til at erholde skattefrit fradrag i et distrikt utenfor bostedsdistriktet, men i saa fald gives ham intet skattefrit fradrag i bostedsdistriktet. Den, der ønsker skattefrit fradrag utenfor bostedsdistriktet, har inden utgangen av januar maaned at indsende til ligningsnævnden i bostedsdistriktet forlangende herom med opgave over, hvilke personer han hadde at forsørge den 1 januar. Bostedsdistriktets ligningsnævn har derefter snarest mulig at oversende forlangendet til ligningsnævnden i det distrikt, hvor fradraget ønskes.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

Skattepligtige selskaper og indretninger (§ 15 bokstav b) saavelsom skattepligtige utlændinger gives intet skattefrit fradrag.

18 aug. § 79. Der kan fastsættes et mindste beløb av skat, som
 Nr. 8. enhver, der efter de vedtagne regler er skattepliktig av sin indtægt, har at erlægge, om end hans skat ved likefrem anvendelse av reglene vilde bli mindre. Dette beløb maa ikke overstige kr. 2,00.

Enhver, der har en samlet indtægt av kr. 300,00, skal lægges i skat til kommunen, selv om vedkommende efter de vedtagne skatteregler vilde bli skattefri. Skattebeløpet maa i dette tilfælde ikke være under 50 øre og ikke over 2 kroner. Saadan mindsteskat blir i bostedskommunen at iligne enhver, der for ligningsnævnden godtgjør at ha en samlet indtægt av mindst kr. 300,00, uanset om indtægten efter nærværende lov helt eller delvis beskattes i en anden kommunen eller gjennom en anden ligning.

§ 80. Ligningsnævnden har at fastsette takseringsregler ved ansættelsen av formue i og indtægt av gaardsbruk samt i den utstrækning, hvori det maatte findes fornødent, ogsaa ved ansættelsen av anden formue og indtægt.

Herredsstyret har adgang til at nedsætte et eller flere særskilte utvalg til at takserer industrielle bruk, gruber, fossefald, skog og andre faste eiendomme i saadan utstrækning, som ansees paakrævet. Til taksterne, der skal tjene til veiledning for ligningsmyndighetene, blir vedkommende eiere at varsle i betimelig tid.

§ 81. Ligningsnævnden ansætter de skattepligtiges formue og indtægt samt fastsætter den klasse, hvortil de skattepligtige efter de i distriktet gjældende regler skal henføres. I distrikt, hvor ligningsraad er oprettet, sker ansættelsen for skattepligtige, som har levert selvangivelse, overensstemmende med ligningsraadets avgjørelse.

Ligningsnævnden har tillike at besørge utregnet den skat, som efter det fastsatte forholdstal falder paa enhver skattepliktig. Skattebeløpet kan avrundes til det nærmeste antal hele kroner.

§ 82. Ligningsnævnden sammentræder i almindelighet i januar maaned. Det første møte sammenkaldes av herredsstyrets ordfører. De senere møter berammes av ligningsnævdens formand.

Hvor ligningsraad er oprettet, paabegynder dette prøvelsen av selvangivelserne, saasnaart disse indkommer.

Er der i skattedistriktet nogen fast eiendom eller anlæg, eller drives der i distriktet nogen næring eller virksomhet, hvorav den skattepligtige blir at iligne statsskat i andet distrikt, foretages ansættelsen snarest mulig av den paagjældende formue og indtægt eller i tilfælde underskud (jfr. § 45 1ste led). Opgave over de foretagne ansættelser blir, saa snart ske kan, at til-

stille ligningsnævnden i det distrikt, hvor vedkommende skat skrives, til avbenyttelse ved utregningen av hans statsskat. 18. aug. Nr. 8.

§ 83. Selvangivelserne prøves av ligningsnævnden under benyttelse av de til dens raadighet staaende midler. Finder nævnden ikke grund til at betvile en selvangivelses rigtighet og fuldstændighet, blir denne uten videre at ta tilfølge som grundlag for vedkommendes ligning. Skjønsmæssige ansættelser foretages av ligningsnævnden eller undergives særlig prøvelse av denne, hvis de allerede er gjort i selvangivelsen.

Finder ligningsnævnden selvangivelsen uklar, eller antar den, at formuen eller inntægten er for lavt eller ikke fuldstendig opgit, eller at fradragposter er opført med for stort beløp, har nævnden at tilstille vedkommende meddelelse herom og kan samtidig opfordre ham til at meddele skriftlig opplysning angaaende opgivne punkter i selvangivelsen eller til personlig at møte for et utvalg av nævndens medlemmer til berammet tid og sted. Skattepliktig, hvem underretning som nævnt er tilstillet, kan i hvert fald kræve, at der gives ham anledning til mundtlig at forklare sig. Naar han ved forfald, som godkjendes av nævnden, er hindret fra at møte eller fra personlig at erklære sig, kan dette paa hans ansvar ske ved fuldmægtig, som er nøie kjendt med hans forhold.

Ligningsnævnden kan forlange adgang for to medlemmer av nævnden til at gjøre sig bekjendt med den skattepligtiges regnskapsbøker. Disse medlemmer vælges av nævnden, men det ene av dem skal kunne utpekes av den skattepligtige, om han inden tre dage efter at ha mottat ligningsnævndens begjæring om undersøkelsen meddeler, hvem han ønsker i utvalget. Vedkommende medlemmer maa ikke være personer, der staar i konkurranseforhold til den skattepligtige, medmindre denne samtykker i, at saadanne opnævnes. De opnævnte medlemmer har i en særskilt protokol at indføre resultatet av sin undersøkelse. De meddeler nævnden de fornødne talopgaver, men maa ikke underrette nogen om, hvad de forøvrig har bragt i erfaring om den skattepligtiges forretningsforhold.

Naar nævnden har indhentet de opplysninger, den anser fornødne, fastsætter den efter bedste skjøn den formue og inntægt, hvorefter vedkommende skal beskattes. Nævnden er herunder berettiget til baade at forhøie opførte formues- og inntægtsposter, at nedsætte og utelate fradragposter og at tilføie formues- og inntægtsposter, som ikke er opført, naar den dertil finder tilstrækkelig grund.

Nedsættelse av de i en selvangivelse opførte formues- og inntægtsposter eller forhøielse av fradragposterne kan i almindelighet ikke ske. Hvis imidlertid ligningsnævnden finder avgjørende grund til at anta, at en for høi angivelse av nogen

18 aug. formues- eller inntægtspost eller for lav angivelse av nogen fra Nr. 8. dragspost foreligger, er den, efter saavidt mulig at ha git utstederen av selvangivelsen anledning til at forklare sig, berettiget til at foreta fornøden berigtigelse.

Opholder utstederen av en selvangivelse sig i utlandet, eller er hans opholdssted ubekjendt, kan den av ham angivne formue og inntægt forhøies, uten at han har krav paa at bli varslet av ligningsnævnden.

For alle væsentlige avvikelser, fra en foreliggende selvangivelse skal grundene anføres i ligningsnævdens forhandlingsprotokol.

Hvor ligningsraad er opprettet, har dette i ligningsnævdens sted overensstemmende med, hvad der i nærværende paragraf er foreskrevet, at foreta prøvelsen av selvangivelserne og paa grundlag av disse at fastsætte de paagjældende skattepligtiges formue, inntægt og klasse. Ved sine skjønsmessige ansættelser har ligningsraadet at befølge de takseringsregler, der er fastsat av ligningsnævnden. Den fastsatte formue, inntægt og klasse meddeles ligningsnævnden, som derimot ikke maa gjøres bekjendt med selvangivelsernes indhold.

§ 84. Næringsopgaverne gjennomgaaes og prøves av ligningsnævnden. Ansættelsen av den paagjældende formue og inntægt foretages av nævnden under behørig benyttelse av opgaverne og de fastsatte takseringsregler.

For de skattepligtige, fra hvem ingen selvangivelse eller næringsopgave er mottatt, ansætter ligningsnævnden formue og inntægt efter bedste skjønn, i tilfælde efterat den har latt indhente de opplysninger, som den finder fornødne.

§ 85. Summen av den for en skatyder ansatte formue kan avrundes nedad til det nærmeste antal kroner, der er delelig med 100, naar formuen utgjør mindre end kr. 10 000,00, og ellers til det nærmeste antal kroner, der er delelig med 1 000.

Summen av den for en skatyder ansatte inntægt kan avrundes nedad til det nærmeste antal kroner, der er delelig med et tal, som, naar inntægten utgjør mindre end kr. 1 000,00, ikke er større end 25 og ellers ikke er større end 100.

Nogen anden avvikelse maa ikke av nogensomhelst grund gjøres hverken til forhøielse eller nedsættelse av den formue eller inntægt, som oppføres.

Naar utredelsen av den fulde skat antages paa grund av særegne omstændigheter at ville falde særdeles trykkende for eller av andre grunde særdeles ubillig imot nogen skattepliktig, kan ligningsnævnden herom gjøre forestilling til herredsstyret og anbefale vedkommende til nedsættelse eller eftergivelse av skatten.

§ 86. Skatteligningen bør være tilendebragt inden 15 april. 18 aug.
Ligningsnævnens forhandlinger — derunder indbefattet de ved- Nr. 8.
tagne takseringsregler — indføres i en av formandskapets ord-
fører autorisert protokol.

Efter skatteligningens tilendebringelse besørger ligningsnævnens formand utlagt til almindelig eftersyn paa et eller flere steder en skatteliste over samtlige skattepligtige. Denne liste skal indeholde de anvendte ligningsregler, reduktionstabellen, skatøren, den ilgnede skat samt formue, indtægt og klasse, hvorefter hver enkelt skattepliktig er skatlagt til kommune og stat. Utlæggelsen kundgjøres paa sedvanlig maate. Samtidig med utlæggelsen gives utenbygdsboende skatydere meddelelse om den lignede skat samt formue, indtægt og klasse.

Enhver skattelignet kan ved henvendelse til ligningsnævnden (ligningsraadet, de til gjennomgaelse av den skattepligtiges regnskapsbøker opnævnte mænd) erholde oplysning om, hvorledes ligningsansættelserne for hans eget vedkommende er fremkommet.

Senest 4 uker efter ligningsforretningens tilendebringelse avgir ligningsnævnens formand indberetning til vedkommende regjeringsdepartement i den form, som dette foreskriver. Samtidig har ligningsnævnden at oversende til amtsskattestyret en bekræftet avskrift av ligningsforretningen i dens helhet og til statens og kommunens oppebørselsbetjenter bekræftede utskrifter av ligningen henholdsvis for stats- og kommuneskattens vedkommende. Derhos tilstilles vedkommende regjeringsdepartement en bekræftet utskrift av statsskatteligningen, hvilken utskrift blir at benytte ved ligningens revision.

Indløper de i § 82 sidste led omhandlede opgaver efter ligningens avslutning, har ligningsnævnens formand at dra omsorg for, at omberegning av den paagjældende skattepligtiges statsskat sker snarest mulig, og at underretning om den forandrede skatteansættelse meddeles vedkommende oppebørselsbetjent.

§ 87. I distrikter, hvor en større del av befolkningen er fraværende paa fiske i den tid, da ligningen efter nærværende lovs regler skulde foretages, kan herredsstyret, naar amtsskattestyret og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker, bestemme, at ligningsarbeidet henlægges til en senere aarstid.

Hvor saadan bestemmelse er fattet, skal selvangivelser og næringsopgaver, saasnant de indkommer, undergives en foreløbig granskning av ligningsraadet eller, hvis saadant ikke er oprettet, av et utvalg av ligningsnævnden bestaaende av mindst 3 mænd, som opnævnes av herredsstyret. Raadet eller de opnævnte mænd har at avgi de i § 82 sidste led omhandlede opgaver. Hvis de paagjældende ansættelser senere forandres, blir berigtigede opgaver at meddele. Ligningen maa under enhver omstændighet være tilendebragt inden 15 november i skatte-aaret.

18 aug.

Nr. 8.

Sjette kapitel.

Om ligningsklagers indgivelse og behandling.

§ 88. Klage over ligningen maa for at komme i betragtning indgives skriftlig til ligningsnævendens formand (ligningsraadet) inden 4 uker fra den dag, da skattelistsens utlæggelse blev kundgjort.

Klage kan gaa ut paa:

- a. At klageren urettelig er skatlagt eller forbigaaet, er skatlagt efter en for høi eller for lav ansættelse av formue eller indtægt eller henført til en feilagtig klasse.
- b. At nogen anden skattepliktig urettelig er forbigaaet, er skatlagt efter en for lav ansættelse eller henført til en for lavt beskattet klasse.

Klage av sidstnævnte art maa være fremført enten av statens oppebørselsbetjent eller av en eller flere, hvis paalignede kommuneskat utgjør i det mindste enten kr. 200,00 eller 5 pct. av, hvad der i det hele er utlignet. Begge arter av klager skal indeholde bestemte paastande, støttet til forklaringer om de efter klagerens formening sande forhold.

Klage over ansættelse, der er foretat av ligningsraadet, behandles av dette, andre klager behandles av ligningsnævnden.

Efter klagefristens utløp og efterat de undersøkelser, der maatte findes fornødne, er anstillet, blir hver klage særskilt at avgjøre ved kjendelse, som i korthet skal begrundes. Kjendelsen og grundene tilføres protokollen. Ingen forhøiet eller ny ansættelse maa ske i anledning av saadan klage som omhandlet under bokstav b, førend der har været git vedkommende skattepligtige anledning til at uttale sig.

Naar behandlingen av samtlige klager er tilendebragt, besørger ligningsnævendens formand utlagt til eftersyn en liste over ansættelserne for samtlige skattepligtige, hvis ligning har været paaklaget. Klagebehandlingens avslutning og listens utlæggelse kundgjøres paa sedvanlig maate. Enhver klager kan ved henvendelse til ligningsnævendens eller i tilfælde ligningsraadets formand i overensstemmelse med, hvad derom er foreskrevet i kundgjørelsen, erholde opplysning om sin klages avgjørelse og om, hvorledes avgjørelsen er begrundet.

§ 89. Skattepliktig, som har at levere selvangivelse eller næringsopgave, men undlater inden den fastsatte frist at indlevere saadan i foreskrevet form, saavel som skattepliktig, der undlater at etterkomme ligningsnævendens eller ligningsraadets oppfordring om at meddele opplysninger eller undlater efter oppfordring at forevise regnskapsbøker eller avgi møte for et utvalg av nævnden eller for raadet, taper retten til at paaklage aarets ligning.

I rette tid indkommet klage blir dog at behandle, saa 18 aug.
frømt klageren godtgjør omstændigheter, som findes fyldestgjør- Nr. 8.
rende til undskyldning for forsømmelsen, og klagen derhos i til-
fælde ledsages av selvangivelse eller næringsopgave i foreskrevet
form eller av de begjærte oplysninger.

Naar klage indkommer fra personer, som ikke er forpligtet
til at levere selvangivelse efter § 56 bokstav a—d, men som
av ligningsnævnden er antat at ha pligt hertil efter § 56 bok-
stav e og er lignet i overensstemmelse hermed, blir klagen like-
ledes altid at behandle, hvis den skattepligtige paastaar, at han
i det paagjældende aar ikke har hat en saa stor indtægt, at
han er forpligtet til at levere angivelse.

§ 90. Samtidig med valg av ligningsnævnd skal herreds-
styret i eller utenfor sin midte vælge en overligningsnævnd, be-
staaende av saa mange medlemmer, som ved herredsstyrets be-
slutning bestemmes. Herredsstyret utvælger tillike et av det
selv fastsat antal varamænd.

Overligningsnævnden vælger selv sin formand og næst-
formand.

Med hensyn til medlemmenes funktionstid og gjenvalg
gjælder det samme, som er foreskrevet for ligningsnævnden.
Ved første valg efter nærværende lovs ikrafttræden vælges samt-
lige medlemmer. Ved andet og tredje valg bestemmes det
gjennem lodtrækning, hvilke medlemmer der skal fratræde.

§ 91. Klager, som ikke helt imøtekommes av lignings-
nævnden, blir tillikemed de avsagte kjendelser snarest mulig at
tilstille overligningsnævnden til behandling. Paa samme maate
forholdes med de av ligningsraadet behandlede klager, forsaavidt
uttrykkelig begjæring herom er fremsat i klagen. Er saadan
begjæring ikke fremsat, kan vedkommende indbringe den av
ligningsraadet trufne avgjørelse for overligningsnævnden ved
en særskilt skriftlig besværing, der maa være avgit til nævn-
dens formand inden 4 uker fra den dag, da avslutningen av
ligningsnævndens klagebehandling blev kundgjort. Inden samme
frist kan klage indgives til overligningsnævnden fra nogen, der
under klagebehandlingen er skatlagt eller har faat sin skat for-
høiet enten efter klage i henhold til § 88 b eller i henhold til
bestemmelserne i §§ 95, 121 eller 124.

Har klageren forlangt, at klagen i tilfælde skal paakjendes
av særskilt klagenævnd (§ 93), indsendes klagen med lignings-
nævndens (ligningsraadets) kjendelse til amtmanden, som har at
foranstalte det fornødne til dens avgjørelse.

§ 92. Overligningsnævnden har ved kjendelse, der i kort-
het skal begrundes, at avgjøre de til den indkomne klager og
derunder at bestemme den formue og indtægt, hvorefter skatten

18 aug. skal beregnes, samt den klasse, hvortil vedkommende skatteplig-
Nr. 8. tige skal henføres.

Naar klagerens behandling er avsluttet, fremgaaes ved overligningsnævnden paa samme maate som i § 88, sidste led, foreskrevet for ligningsnævnden.

§ 93. Utenbygds skatydere, som er ilignet skat i henhold til § 18, samt utlændinger og utenlandske selskaper, der er skattepligtige i overensstemmelse med § 23, kan forlange klager over sin ligning paakjendt — istedenfor av den almindelige overligningsnævnd — av en særskilt klagenævnd. Ogsaa indenbygds skatyder har adgang til at benytte saadan klagenævnd istedenfor overligningsnævnden, naar amtsskattestyret deri samtykker av særlige grunde, saasom formedelst den av vedkommende skatyder drevne nærings specielle beskaffenhet.

Forlangendet maa, hvis det ikke er fremsat i klagen til ligningsnævnden (jfr. § 91), være indkommet til amtmanden inden 4 uker fra den dag, da avslutningen av ligningsnævdens klagebehandling blev kundgjort. Forsaavidt klagens paakjendelse av særskilt klagenævnd er betinget av amtsskattestyrets samtykke, og saadant ikke meddeles, har amtsskattestyret at oversende klagen til paakjendelse av overligningsnævnden, medmindre vedkommende klager for dette tilfælde har tilkjendegitt, at han ikke ønsker klagen videre fremmet.

Særskilt klagenævnd skal bestaa av et medlem valgt av herredsstyret samt to eller, om amtsskattestyret saa bestemmer, fire medlemmer, der ikke er skattepligtige til ligningskommunen, og som opnævnes av amtsskattestyret eller — om amtstinget saa bestemmer — av amtmanden. Ved opnævnelsen bestemmer amtsskattestyret (amtmanden) tillike, hvem der skal være nævdens formand og i tilfælde næstformand, og opnævner samtidig to varamænd.

Pligtige til at motta valg som medlem av særskilt klagenævnd er indvaanere av vedkommende amts byer og landdistrikter saavel som indvaanere av tilstøtende amter, der ikke bor over 50 kilometer fra ligningsnævdens møtested eller fra den eiendom eller det anlæg, klagen gjelder. Medlemmer utenfor vedkommende amt blir at opnævne gjennom deres amtsskattestyre.

Avgjørelsen sker ved begrundet kjendelse. Om avgjørelsen og de grunde, hvorpaa denne er støttet, meddeles klageren underretning snaarest mulig.

Der tilkommer klagenævdens medlemmer i tilfælde av reiser skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt. Denne utbetales av vedkommende herred, men blir helt at erstatte herredet av klageren, hvis kjendelsen ikke falder ut til gunst for denne. Opnaar klageren nedsættelse, uten at denne er væsentlig i forhold til den ilignede skat, avgjør nævnden,

hvorvidt erstatning skal erlægges av klageren, samt i tilfælde 18 aug.
dens størrelse. Nr. 8.

§ 94. Ligningsnævnden (ligningsraadet) og de overordnede instanser kan under klagebehandlingen opfordre klageren til at fremlægge dokumenter, forevise sine regnskapsbøger eller til at besvare bestemte spørsmål og overhodet til at meddele de oplysninger om sin økonomiske stilling, som findes fornødne. Hvis klageren ikke efterkommer opfordringen, kan vedkommende ligningsinstans undlate at ta hensyn til klagen.

Forevisning av regnskapsbøger efter opfordring av ligningsnævnden eller overligningsnævnden sker i tilfælde for et utvalg av vedkommende nævnd, bestaaende av 2 medlemmer.

§ 95. Er der klaget over, at ansættelsen er for høi, men det av de foreliggende oplysninger fremgaar, at den i virkeligheten er for lav, er vedkommende ligningsinstans berettiget til at forhøie ansættelsen.

Ligningsnævnden (ligningsraadet) og overligningsnævnden kan ogsaa i tilfælde, hvor der ikke foreligger klage, under klagebehandlingen foreta fornøden berigtigelse, naar det viser sig, at nogen skattepligtigs formue, indtægt eller skat er opført med uriktig beløp paa grund av beregnings- eller skrivfeil, eller at nogen skattepliktig urettelig er forbigaat. Likeledes kan ligningsnævnden (ligningsraadet) under klagebehandlingen uten klage foreta berigtigelse, naar det godtgjøres, at nogen bestanddel av en skattepligtigs formue eller indtægt urettelig ikke har været medtat ved ligningen, eller at nogen, der er ilignet skat, overhodet ikke er skattepliktig i distriktet eller for nogen bestanddel av sin formue eller indtægt urettelig er skatlagt i dette.

I alle tilfælde, hvor forandringen medfører skatteforhøielse for nogen skattepliktig eller skatlæggelse av nogen, som før er forbigaat, skal der først gives vedkommende anledning til at uttale sig.

§ 96. Lignings- og overligningsnævnden samt særskilt klagenævnd har at tilstille amtsskattestyrets formand de av dem med endelig virkning avgjorte klager samt avskrift av forhandlingsprotokollen, forsaavidt klagebehandlingen angaar. Likeledes har de, naar de forandrer værdsættelsen av nogen i § 82 sidste led omhandlet eiendom eller indtægt, straks derom at underrette ligningsnævnden i det distrikt, hvor vedkommende ilignes statsskat.

Ligningsnævnden besørger de nye utregninger av skat, som dens egne, ligningsraadets eller de overordnede instansers kjendelser maatte foranledige, og anvender herved den ved hovedligningen benyttede procentberegning. Likeledes avgir ligningsnævnden de fornødne meddelelser til oppbørselsbetjentene.

18 aug. Finder herredsstyret, at de paaregnede midler til bestridelse
 Nr. 8. av herredets utgifter vil bli væsentlig formindsket ved de ned-
 sættelser, som skal foregaa ifølge de under klagebehandlingen
 avsagte kjendelser eller av domstolene truffne avgjørelser, kan
 det bestemme, at omberègning av skatten efter ny skatteprocent
 skal ske for samtlige skattepligtiges vedkommende.

Syvende kapitel.

Om amtsskattestyret og Riksskattestyret.

§ 97. Amtsskattestyret er den øverste ligningsinstans
 inden amtet.

Som amtsskattestyre forretter amtsutvalget under tiltræ-
 delse av et blandt amtets skattepligtige by-indvaanere valgt
 medlem. Hvor der inden amtet kun findes én by, vælges dette
 medlem av dennes kommunestyre; hvor der er flere byer,
 vælges der for disse et fælles medlem i et møte av byenes
 ordførere og viceordførere sammenkaldt og bestyrt av amt-
 manden. For dette medlem vælges samtidig en varamand.
 Falder ved valget stemmetallet like paa flere personer, avgjøres
 det ved omvalg eller, hvis dette ikke leder til noget resultat,
 gjennom lodtrækning, hvem der skal ansees valgt. Valgene
 gjælder for 4 aar.

Derhos tiltrædes amtsskattestyret for hvert skattedistrikt
 av et av distriktets kommunestyre aarlig valgt medlem, for-
 saavidt der blir spørmaal om forandring i vedkommende distrikts
 ligning.

Særskilt valgte medlemmer av amtsskattestyret og vara-
 mænd kan gjenvælges, men har ret til at undslaa sig for
 gjenvalg for de paafølgende 4 aar, naar de har gjort tjeneste
 som medlemmer av styret i 4 sammenhengende aar.

Medlemmer av amtsskattestyret tilkommer skyss- og kost-
 godtgjørelse i overensstemmelse med lov av 10 juli 1894.

Amtsskattestyret er berettiget til at erholde godtgjørelse
 til lønnet medhjælp og formanden tillike for de forøkede kon-
 torutgifter, som hans og hans kontorpersonales arbeide i anled-
 ning av amtsskattestyret medfører, forsaavidt den embedet
 bevilgede almindelige kontorholdsgodtgjørelse derved maatte
 overskrides.

§ 98. Til amtsskattestyret kan over skatteligningen ind-
 gives klage gaaende ut paa, at den hele ligning er uriktig,
 eller at enkelte klasser eller grupper av skattepligtige er for
 høit eller for lavt beskattet:

1. Av vedkommende regjeringsdepartement.
2. Av kommunestyret i et under vedkommende amtsskatte-
 styre hørende skattedistrikt.

3. Av et samlet antal av mindst fem skatlagte personer inden 18 aug.
vedkommende skattedistrikt. Nr. 8.

Klagerne, der skal indeholde bestemte paastande, støttet til forklaringer over de efter klagerne formening sande forhold, indgives skriftlig til amtsskattestyrets formand inden 6 uker fra den dag, da skattelistsens utlæggelse blev kundgjort.

Klage, der indgives av vedkommende regjeringsdepartement, ansees dog altid betimelig indgit, hvis den indkommer til amtsskattestyrets formand inden 4 uker fra den dag, da departementet mottok indberetning om den paagjældende ligning.

§ 99. Skattepliktig, der paastaar for nogen del av sin formue eller indtægt samtidig at være ilignet kommuneskat i flere skattedistrikter, kan efter forgjæves klage til nogen overligningsnævn eller særskilt klagenævn forlange amtsskattestyrets avgjørelse av, hvorledes hans samlede formue og indtægt rettelig blir at ansætte og fordele til beskatning mellem vedkommende skattedistrikter. Forlangendet maa være indkommet til amtsskattestyret inden 4 uker fra den dag, da avslutningen av overligningsnævnens klagebehandling blev kundgjort eller underretning om særskilt klagenævns avgjørelse mottat. Ligger distriktene inden forskjellige amter, blir spørsmålet at forelægge Riksskattestyret.

Industrielle og handelsvirksomheter, hvis formue og indtægt beskattes i forskjellige distrikter, kan begjære sin selvangivelse med forslag til fordeling av beskatningen mellem de forskjellige distrikter (jfr. § 60) forelagt amtsskattestyret, hvis ligningsnævnden (ligningsraadet) ved sin ansættelse av den skattepliktiges formue eller indtægt gaar ut fra en anden fordeling end av den skattepliktige opgit. Er de forskjellige anlæg beliggende inden forskjellige amter, ligger avgjørelsen hos Riksskattestyret.

Samme adgang har ligningsnævnden i hvert distrikt, hvor anlæg tilhørende virksomheten er beskattet.

Indtægt, der vindes ved hugst av tømmer i egen skog, kan ikke medtages ved den fordeling, som foretages av vedkommende ligningsinstans efter nærværende paragrafs andet led, jfr. § 18 næstsidste led.

§ 100. Amtsskattestyret gjennomgaar og prøver de utførte skatteligninger i den utstrækning, det selv anser fornødent, og avgjør ved kjendelse, som i korthet skal begrundes, de indankede skattesaker. Det kan, hvad enten klage er indgit eller ikke, forhøie eller nedsætte ansættelsen for en eller flere klasser eller grupper av skattepliktige efter herom at ha indhentet erklæring fra ligningsnævnden.

Amtsskattestyret kan med angivelse av de regler og den maalestok, hvorefter ny skatteligning skal foregaa, paalægge

18 aug. ligningsnævnden at utføre samme. I saadant tilfælde tilbage-
Nr. 8. sendes den nye skatteligning amtsskattestyret til endelig av-
gjørelse.

Ved behandlingen av skattesaker kan amtsskattestyret til-
kalde et medlem av vedkommende ligningsnævn, som denne
selv utvælger. Den saaledes tilkaldte tilkommer skyss- og
kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt.

§ 101. Naar amtsskattestyret har tilendebragt gjennom-
gaaelsen av skatteligningen for et distrikt, utfærdiger det en
forklaring angaaende de fattede beslutninger og avsagte ken-
delser. Forklaringen tilstilles kommunestyrets ordfører, der
avgir fornøden meddelelse til ligningsnævnden samt besørger
forklaringen utlagt til eftersyn i 2 uker, hvorom kundgjørelse
sker paa sedvanlig maate.

Amtsskattestyret avgir derhos til vedkommende regjerings-
departement indberetning om den foretagne gjennomgaaelse av
skatteligningene inden dets distrikt.

Om avgjørelsen av klager av den i § 99 omhandlede art
har amtsskattestyret snarest mulig at tilstille vedkommende
skattepligtige fornøden underretning.

§ 102. Amtsskattestyret kan forlange adgang for et eller
flere medlemmer til at delta i ligningsnævendens forhandlinger,
dog uten stemme.

§ 103. Naar det findes tjenlig, kan vedkommende regje-
ringsdepartement bestemme:

- a) At amtsskattestyrets faste medlemmer og formændene i
ligningsnævendene i det hele distrikt eller dele derav under
ledelse av amtsskattestyrets formand skal avholde møter,
inden ligningen paabegyndes, eller efterat den er avsluttet,
for at overlægge angaaende den fremgangsmaate, som ved
ligningen bør bli at iagttas, navnlig i øiemed at opnaa den
størst mulige likhet i indtægts- og formuesansættelserne;
- b) at to eller flere amtsskattestyrer skal træde sammen for
at pleie overlægninger angaaende skatteligningsforholdene
i deres distrikter og derom avgi indberetning til departe-
mentet.

Paa reiser til de under bokstav a omhandlede møter
tilkommer ligningsnævendenes formænd skyss- og kostgodtgjørelse
som for ordførere bestemt.

§ 104. Riksskattestyret er den øverste instans for rikets
ligningsvæsen. Riksskattestyret bestaar av 5 medlemmer; to
av disse beskikkes av Kongen, hvorav det ene til styrets for-
mand, og tre vælges for 3 aar ad gangen av Stortinget. Sam-
tidig beskikkes av Kongen to og vælges av Stortinget tre
varamænd.

Riksskattestyrets medlemmer tilkommer skyss- og kost-

godtgjørelse som for stortingsmænd bestemt og dets formand 18 aug.
derhos et efter arbeidets størrelse avpasset honorar. Nr. 8.

Riksskattestyret har ret til at anta lønnet medhjælp og til at erholde dækket utgifter ved møter, trykningsomkostninger o. s. v.

§ 105. Til Riksskattestyret kan ankes:

1. Av vedkommende regjeringsdepartement over skatteligningen for distrikter, hvori departementet antar, at statskassens tarv ikke er tilstrækkelig varetat, eller at en eller flere klasser eller grupper av skatydere er for høit eller for lavt beskattet.

Klagen maa være indgit til Riksskattestyrets formand inden 6 uker fra den dag, da departementet mottok vedkommende amtsskattestyres indberetning om gjennomgaaelsen av den paagjældende ligning.

2. Av vedkommende kommunestyre eller av formandskapet ifølge dettes bemyndigelse over amtsskattestyrets kjendelse, hvorved alle eller en eller flere klasser eller grupper av distriktets skatydere antages at ville bli for høit eller for lavt beskattet.

Klagen maa være indgit skriftlig til Riksskattestyrets formand inden 6 uker fra den dag, da utlæggelsen av forklaringen om amtsskattestyrets kjendelse blev kundgjort.

§ 106. Efter at ha anstillet de undersøkelser og indhentet de erklæringer fra de underordnede ligningsinstanser, som det finder fornødne, avgjør Riksskattestyret ved begrundet kjendelse de for det indankede skatteligninger. Det kan med angivelse av de regler og den maalestk, hvorefter ny skatteligning skal foregaa, paalægge ligningsnævnden at utføre samme. I saadant tilfælde tilbakesendes den nye skatteligning Riksskattestyret til endelig avgjørelse.

Riksskattestyret kan, naar det finder feilene ved en ligning av mindre betydning eller efter omstændighetene undskyldelige, undlate at paabyde omgivning, men isteden paalægge distriktets ligningsnævn ved den derpaa følgende skatteligning at berigtige de forefundne feil overensstemmende med de i kjendelsen indtagne forskrifter. Det paaligger i saa fald amtsskattestyret at indgi særskilt indberetning til Riksskattestyret om, hvorvidt og hvorledes dettes paalæg er efterkommet ved den følgende ligning.

Riksskattestyret avgir beretning om styrets beslutninger og kjendelser til vedkommende regjeringsdepartement, der utfærdiger de fornødne meddelelser til kommunestyrene.

§ 107. Er ny skatteligning foretat efter amtsskattestyrets eller Riksskattestyrets kjendelse, har ligningsnævnden efter sammes tilendebringelse at avgi gjennom amtsskattestyrets formand indberetning om den til vedkommende regjeringsdepartement paa samme maate som i § 86. foreskrevet.

18 aug. Med hensyn til utlæggelse av den nye ligningsforretning
Nr. 8. gjelder samme regler som for den oprindelige ligning.

Over saadan ny ligning kan ikke indgives klage til ligningsnævnden (ligningsraadet), overligningsnævnden eller særskilt klagenævnd.

Ottende kapitel.

Om skattenes indbetaling m. v.

§ 108. De i nærværende lov omhandlede skatter til herredet indbetales i løpet av skatte-aaret i en eller flere terminer, der fastsættes av herredsstyret. Dog kan formues- og indtægts-skatten ikke for nogen del fordres betalt, forinden der er hengaat 6 uker fra den dag, da skattelistens utlæggelse blev kundgjort.

Betalingsterminerne for de paa fast eiendom utlignede skatter, der opkræves av amtskassereren (fogden), falder sammen med dem, der i almindelighet er anordnet for offentlige skatter.

Værdien av naturalarbeide godskrives enhver yder efter de av herredsstyret satte takster, og tilkommer der ham godtgjørelse, forsaavidt den overstiger beløpet av den ham ilignede skat.

Forsaavidt herredsskattene ikke opkræves av amtskassereren (fogden), jfr. § 14, betales de til herredskassereren eller til særskilt antagne opkrævningsmænd.

§ 109. Herredsstyret kan bestemme, at smaa skattebeløp, inden en av samme fastsat og paa forhaand bekjendtgjort grænse, skal kunne avgjøres ved hjelp av skattemerkebøker, der er utfylt med skattemerker, lydende paa 1, 5, 10 eller 20 øre. Skattemerkebøker utleveres vedkommende skattepligtige uten betaling. Skattemerkerne holdes tilfals paa bekvemme steder.

Herredsstyret kan tillike bestemme, at den skattepligtige, som inden de fastsatte almindelige betalingsterminer avgjør sin skat paa denne maate, ved den sidste kvittering i skattemerkeboken skal ha ret til at erholde et avslag i aarets skat, hvilket avslags størrelse i tilfælde bestemmes av herredsstyret inden en grænse av 10 procent av skattebeløpet.

§ 110. Formues- og indtægtsskatten til staten indbetales til vedkommende oppebørselsbetjent inden skatte-aarets utløp 30 juni. Dog kan indbetaling i intet tilfælde kræves, forinden der er hengaat 4 uker fra den dag, da skattelistens utlæggelse blev kundgjort.

Saasnart oppebørselsbetjenten har mottat skattelisten, utfærdiger han kundgjørelse om, at skatten under utpantnings tvang

er at indbetale, og til hvem indbetaling skal finde sted inden 18 aug.
ethvert skattedistrikt. Nr. 8.

§ 111. Den skattepligtige, som ikke betaler statsskatten til forfaldstid, skal, hvis den statsskat, han i alt har at utrede, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlægge i renter $\frac{1}{2}$ pct. for hver fuld maaned, som forløper, indtil betaling sker. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med 10 kroner delelige beløp.

Herredsstyret kan bestemme, at der av forfaldne skatter til herredet skal erlægges indtil $\frac{1}{2}$ pct. rente for hver fuld maaned, som forløper, indtil betaling sker. Rentepligten kan begrænses til skattebeløp over en viss størrelse. For eiendoms-skat til herredet kan dog saadan rentepligt kun bestemmes, forsaavidt opkrævningen ikke sker ved amtskassereren (fogden).

§ 112. Formues- og indtægtsskat til herred og stat blir at indbetale med det beløp, hvortil den oprindelig er utregnet, selv om der ikke inden de fastsatte terminer er skedd endelig avgjørelse angaaende skatte-ansættelse, hvorover der er ført klage, eller som staar under prøvelse ved overordnet instans.

Naar ved endelig beslutning skatten blir nedsat, erholdes det for meget erlagte tilbakebetalt. Blir skatten forhøiet, har den skattepligtige at indbetale det manglende. Indbetalingen sker ved den sedvanlige betalingstermin eller, hvis der er fastsat flere terminer, ved den sidste av disse. Dog kan indbetaling i intet tilfælde fordres, forinden der er hengaat 6 uker fra den dag, da avslutningen av klagebehandlingen eller omligningen blev kundgjort eller i tilfælde underretning om avgjørelsen tilstillet den skattepligtige. Det her bestemte gjelder ogsaa for indbetaling av skat, der først er utskrevet ved ligningsnævdens (ligningsraadets) klagebehandling eller efter de overordnede instansers kjendelser.

Riksskattestyret kan efter andragende fra vedkommende kommunestyre bestemme, at den en skatyder ilignede formues- og indtægtsskat helt eller for en del blir at indbetale i tilfælde, hvor ligningen er bragt under prøvelse av domstolene, dog kun, naar den omtvistede skat utgjør mindst $\frac{1}{5}$ av det samlede beløp, som for det paagjældende aar er utlignet som formues- og indtægtsskat til kommunen. Indbetales mer end, hvad der ved endelig domsavgjørelse tilkjendes kommunen, har denne at tilbakebetale det for meget erlagte med 5 pct. aarlig rente fra indbetalingen.

§ 113. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder indbefattet, hvad der pligtes utredet ifølge efter-ligning (§§ 121 og 122) — kan tillikemed paaløpne renter i mangel av betaling inddrives ved utpantning. Utpantningsretten vedvarer, indtil skattekravet bortfalder ved forældelse.

18 aug. Paa andragende av herredsstyret kan amtmanden bemynde
Nr. 8. dige herredskassereren til at avholde utpantninger for skatter
av hvilkensomhelst art, der skal svares til herredet. Den
erstatning for tap av inntægter, nogen før 1883 ansat lensmand
paa grund av saadan forføining maatte findes at ha billig krav
paa, avholdes av kommunen.

Lensmanden er forpligtet til efter forlangende at indfordre
personlige skatter for fremmede kommuner. Som godtgjørelse
tilkommer han av vedkommende kommunekasse for hver person,
hvis skat indfordres, 4 pct. av de første kr. 100,00 og 2 pct.
av skattens overskytende beløp, dog ikke under kr. 1,00 og
ikke over kr. 20,00. Viser skatten sig uerholdelig eller tilbake-
kaldes indfordringen, utgjør godtgjørelsen det halve, dog ikke
under kr. 1,00.

§ 114. Kommunerne og staten har for skatter med renter
og omkostninger fortrinsret til utlæg i den skattepligtiges bo
og for eiendomsskatter tillike prioritert panteret i den skatte-
pligtige eiendom — dog under betingelse av, at inndrivelsen
foregaar med saadan hurtighet, at der avholdes eller forsøkes
avholdt utpantning (indførsel) inden utløpet av 6 maaneder fra
skattens (i tilfælde sidste termins) forfaldstid. Til panterettens
bevarelse utfordres tillike, at indførselen tinglæses senest paa
tredje ting efter utløpet av den nævnte frist. For skatter, der
anmeldes i den skattepligtiges bo, efterat der er hengaat 3 aar
fra skattens sidste forfaldstermin, kan der ikke gjøres krav paa
fortrinsret.

§ 115. Ved utpantning for de i denne lov omhandlede
skatter kan der, hvor andet tilstrækkelig utlæg ikke kan erholdes,
tages utlæg i endnu ikke optjente terminer av lønninger i
offentlige eller private tjenesteforhold saavel som i anden frem-
tidig kontraktsmessig sikret arbeidsfortjeneste samt likeledes i
fremtidig forfaldende terminer av pensioner og lignende ind-
tægter. Er der meddelt vedkommende principal eller arbeids-
giver eller den kasserer, av hvilken den paagjældende løn,
pension eller understøttelse utbetales, underretning om, at saa-
dant utlæg er tat, er han forpligtet til, naar den skattepligtiges
tilkommende forfalder, at tilbakeholde det til skattens dækkelse
fornødne beløp og at utbetale samme til vedkommende skatte-
opkræver. Det blir dog herved at iagttas, at skatten avkortes
i den skattepligtiges tilkommende litt efter litt i passende beløp
etter regler, som herredsstyret bestemmer. Utlæg som her
nævnt kan ikke tages, hvis det ikke er søkt inden 6 maaneder,
etterat dertil var adgang.

Naar manden efter § 16 er lignet for sin og hustruens
samlede formue og inntægt, kan der ved utpantning tages utlæg
saavel i gjenstande, der tilhører fellesboet, som i egtefællernes

mulige særeiemidler. Hvor hjemmевærende barn efter samme paragraf er lignet underet med forældrene, kan tages utlæg ogsaa i barnets renteindtægter, forsaavidt de tilflyter forældrene. 18. aug. Nr. 8.

Naar nogen, der er ilignet skat, agter at utvandre fra riket, pligter han ikke blot at erlægge allerede forfaldne skattebeløb, men har ogsaa, forinden han avreiser, at betale eller stille sikkerhet for erlæggelsen av skat, der ved dette tidspunkt endnu ikke er forfalden til betaling. Foreligger der omstændigheder, der godtgjør eller gjør det sandsynlig, at den skattepligtige vil utvandre uten at iagttta, hvad der saaledes paahviler ham, kan vedkommende herredskasserer eller oppebørselsbetjent gennem politiet nedlægge forbud mot, at den skattepligtige forlater landet.

§ 116. Er nogen ilignet skat til flere end én kommune av samme formue eller indtægt, kan han undgaa, at der herfor sker inddrivelse hos ham eller i tilfælde, som gaar ind under § 31, 3dje led, at opkrævning som der omhandlet finder sted ved at deponere et til den høieste ham ilignede skat svarende beløb hos kommunekassereren i det distrikt, til hvilket han anser sig skattepliktig. Er vedkommende lignet i det andet distrikt for formue eller indtægt, hvis beskatning efter § 18 er stedbundet, og som ikke er medtat ved ligningen i det distrikt, hvor depositionen er skedd, er han tillike forpligtet til at indbetale i det andet distrikt et beløb, der motsvarer den skat, som falder paa den paagjældende formue og indtægt. Om størrelsen av dette beløb kan han forlange oplysning av vedkommende ligningsnævnd. Indbetales ikke beløpet, naar saadan oplysning er meddelt, er den stedfundne deposition virkningsløs like overfor det andet distrikt.

Adgang til saadan deposition har ogsaa skattepliktig, der allerede har erlagt skat i et distrikt, uvidende om, at han i et andet distrikt er ilignet skat av samme formue eller indtægt, idet han i saa fald er berettiget til at forlange det indbetalte beløb betragtet som deponert. Dog har han, hvis skatten i det andet distrikt er større, tillike at deponere det overskytende i dette distrikt, likesom han i tilfælde er forpligtet til sammesteds i overensstemmelse med forskriftene i nærværende paragrafs første led at indbetale den skat, der falder paa formue og indtægt, hvis beskatning efter § 18 er stedbundet, og som ikke er medtat ved skatlægningen i det distrikt, hvor deposition har fundet sted.

Om depositionen har kommunekassereren i ethvert tilfælde snarest mulig at underrette kommunekassereren i det andet distrikt eller de andre distrikter, hvor ligning er foregaat. Saafremt nogen saadan kommune derefter gjør krav paa det hele eller nogen del av det deponerte beløb, maa søksmaal

18 aug. være reist mot den kommune, inden hvilken depositionen har Nr. 8. fundet sted, eller voldgiftsavgjørelse være begjært i henhold til § 35 senest inden 6 maaneder, efterat underretning om depositionen er mottat.

Naar den skattepligtige erholder tilbakebetalt, hvad han ikke pligter at erlægge i skat, kan han gjøre krav paa 5 pct. aarlig rente av det tilbakebetalte beløp for den tid, hvori det har været deponert.

§ 117. Naar ligningsnævnden i medhold av § 85 har anbefalt nedsættelse eller eftergivelse av ilignet skat, saavel som ellers, naar der findes føie til at anta, at utredelsen av den fulde herredsskat paa grund av særegne omstændigheter vil være særdeles ubillig mot eller uforholdsmæssig trykkende for nogen skatyder, kan herredsstyret (formandskapet) bestemme, at hele den ham paahvilende skat til herredet eller en del av samme skal bortfalde.

Forsaavidt statsskatten angaar, kan vedkommende regjeringsdepartement under lignende omstændigheter fatte samme bestemmelse.

Vedkommende regjeringsdepartement kan frafalde skattebeløp, som skjønnes uerholdelige.

Niende kapitel.

Straffebestemmelser.

§ 118. Den, som i selvangivelse, næringsopgave, klage eller anden skriftlig eller muntlig opgave eller forklaring til nogen ligningsmyndighet meddeler urigtige eller ufuldstændige opplysninger, som kan lede til iligning av for lav skat, blir hvad enten det sker forsætlig eller av grov uagtsomhet, at straffe med bøter, forsaavidt forholdet ikke gaar ind under nogen strengere straffebestemmelse.

De i nærværende paragraf omhandlede forseelser paatales av det offentlige efter forlangende av vedkommende regjeringsdepartement, herredsstyret, amts- eller Riksskattestyret.

Bøterne tilfalder herredskassen, uanset om forseelsen straffes efter nærværende paragraf eller efter den almindelige straffelov.

§ 119. Til forældelse av adgangen til at reise straffesak eller avsi staffedom for meddelelse av urigtige eller ufuldstændige opplysninger av saadan art som i § 118 omhandlet utkræves 3 aar, hvad enten forholdet blir at straffe efter nævnte paragraf eller efter den almindelige straffelov.

§ 120. Undlater formanden eller et tilsagt medlem av lignings- eller overligningsnævnden at avgi møte, kan der ilæg-

ges ham en bot for hver dags uteblivelse av indtil kr. 10,00. 18 aug. Medlem av særskilt klagenævnd eller amtsskattestyre, der har Nr. 8. mottat tilsigelse til møte, kan for hver dags uteblivelse ilægges en bot av indtil kr. 20,00. Hvis møtet gaar tilspilde paa grund av saa mange medlemmers fravær, at forsamlingen ikke blir beslutningsdygtig, kan boten forhøies til det dobbelte.

Bøterne ilægges av ligningsinstansen. Bot ilagt medlem av amtsskattestyret tilfalder statskassen. Forøvrig tilfalder bøterne vedkommende herredskasse.

Bøterne inddrives ved utpantning, hvis vedkommende ikke inden 4 uker efter at ha mottat meddelelse om, at boten er ilagt, forlanger saken paakjendt ved domstolene, da den i saa fald behandles efter samme regler som for forseelser bestemt.

Tiende kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 121. Skattepliktig, som i strid med nærværende lovs forskrifter helt er forbigaaet ved ligningen, eller som for nogen formuesgjenstand eller indtægtspost helt har undgaat beskatning, er, hvad enten dette skyldes strafbart forhold fra hans side eller ikke, forpligtet til at erstatte kommunen og staten den forlitet erlagte skat med 5 pct. renter fra den tid, skatten skulde været erlagt. Det samme gjælder skattepliktig, som iøvrig er ilignet for lav skat, naar dette skyldes strafbart forhold fra hans side. Skattens og renternes beløp blir at fastsætte ved efter-ligning.

Efter-ligning sker kun, naar det antages, at et betragtelig beløp har undgaat beskatning. Efter-ligningen begjæres av herredsstyret eller, forsaavidt statsskatten angaar, av vedkommende regjeringsdepartement.

Efter-ligning foretages av ligningsnævnden (ligningsraadet) i forbindelse med aarets ligningsarbeide eller, hvis dette er avsluttet, under klagebehandlingen. Er klagebehandlingen avsluttet, kan efter-ligningen ske ved overligningsnævnden. Har ogsaa denne avsluttet sit arbeide, blir efter-ligningen først at foreta i forbindelse med følgende aars ligning.

Der skal altid, forinden ligningen finder sted, gives den skattepliktige eller den, der vil faa at utrede skatten (jfr. § 122), anledning til at uttale sig. Med hensyn til adgang til at klage gjælder de sedvanlige bestemmelser for vedkommende ligningsinstans. Skattens indbetaling sker i overensstemmelse med de sedvanlige regler.

§ 122. Ret til efter-ligning i henhold til forrige paragraf tapes, hvis begjæring derom ikke fremkommer inden 5 aar eller, hvis forseelse som i § 118 omhandlet forsætlig er begaaet, 10

18 aug. aar regnet fra utgangen av det aar, hvorfor skattekravet haves.

Nr. 8. Er disse frister ikke utløpet, kan efter-ligning ogsaa begjæres efter den skattepligtiges død, dog kun, hvis hans bo ikke er endelig opgjort, eller, om boet er overtat av selvskiftende arvinger eller dets midler utloddet, hvis der ikke er hengaat 2 aar efter arvelaterens død. I det sidste tilfælde gjælder, hvad der i § 32 er bestemt med hensyn til utstrækningen av de enkelte arvingers ansvar.

Foreligger et forhold, som efter § 118 vilde være strafbart, er den skattepligtige, boet eller arvingene — selv om strafansvar ikke gjøres gjældende — forpligtet til at erlægge det dobbelte av det ved ligningen fastsatte beløp, saafremt krav herpaa fremkommer, forsaavidt kommuneskatten angaar, fra herredsstyret, forsaavidt statskassen angaar, fra vedkommende regjeringsdepartement.

Arvingene kan frigjøre sig fra at ansvare mer end arvelaterens forlitet erlagte skat med paaløpne renter ved inden boets endelige opgjør til vedkommende ligningsnævn (ligningsraad) at indsende alle de oplysninger, som denne finder fornødne for at avgjøre spørsmålet, om der av arvelateren er betalt for liten skat. Ligningsnævnden (ligningsraadet) har inden 6 maa-neder derefter at avgi erklæring om, hvorvidt der vil bli foretat efter-ligning. Er ingen erklæring fremkommet inden denne tid, kan intet krav fremsættes mot arvingene. Naar boet er undergit offentlig skiftebehandling eller opgjøres ved testamentsfuldbyrdere, kan de fornødne forføininger til frigjørelse for det heromhandlede ansvar paa arvingenes vegne træffes av vedkommende skifteforvalter eller testamentsfuldbyrdere.

§ 123. Naar det under vedkommende departements revision av statsskatteligningen findes, at den paa nogen skatyder faldende statsskat er feilagtig beregnet, bør den feilagtige beregning rettes saaledes, at forlitet beregnet beløp fordres efterbetalt av den skattepligtige, mens formeget beregnet beløp tilbakebetales vedkommende. Departementet har i saadanne tilfælde at oversende en tillægsberegning til oppebørselsbetjenten, som derpaa træffer fornøden forføining til det paagjældende skattebeløps opkrævning eller tilbakebetaling.

Likeledes kan efter beslutning av formandskapet berigtigelse finde sted, naar det opdages, at der er begaat feil ved beregningen av den kommunale formues- eller inntægtsskat.

Betales for litet beregnet skat ikke inden 6 uker efter paakrav, kan den inndrives ved utpantning.

§ 124. Hvor domstolene under avgjørelse av en skattesak maatte finde, at den skattepligtige kun bør betale en del av den ham ilignede skat, og der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til avgjørelse av, hvilket skattebeløp han har at erlægge,

skal dommen i konklusionen utvise, hvorledes ligningen rettelig 18 aug.
burde ha været utført. Ny ligning blir derefter at foreta i Nr. 8.
overensstemmelse med, hvad der i § 121 er foreskrevet om
efter-ligning. Om adgang til at paaklage saadan ny ligning
gjælder reglene i § 121.

Finder domstolene, at en ligning eller klage-avgjørelse ikke
kan opretholdes paa grund av formelle mangler, blir ligningen
eller klageavgjørelsen at henwise til fornyet behandling av ved-
kommende ligningsinstans.

Naar en skattepliktig ved domsavgjørelse fritages for at betale
den ham ilgnede skat paa grund av, at distriktets hele ligning
er uriktig, kan vedkommende herredsstyre kræve ligningen om-
gjort ved den ligningsnævnnd, som har utført samme. Om saa-
dan omligning gjælder reglene i § 107.

§ 125. Finder herredsstyret grund til at anta, at en av
en særskilt klagenævnnd truffet avgjørelse hviler paa et feilagtig
faktisk grundlag eller er begrundet i en uriktig lovforstaaelse
eller en uriktig opfatning av et retsspørsmaal, har det adgang
til ved rettergang at faa prøvet avgjørelsens rigtighet. Den
samme adgang har herredsstyret med hensyn til avgjørelse, der
er truffet av et amtsskattestyre eller Riksskattestyret i anledning
av klage efter § 99. I saken, der blir at anlægge mot for-
manden i vedkommende ligningsinstans, er forliksmægling unød-
vendig.

Hvis domstolen gir herredsstyret medhold, skal den i
konklusionen angi de prinsipper, som blir at befølge av vedkom-
mende instans. Denne træder derpaa paany sammen og træffer
avgjørelse paa grundlag av, hvad der i dommen er foreskrevet.

§ 126. Ligningsnævnden (ligningsraadet) saavel som de
overordnede instanser kan bemyndige et eller flere av sine med-
lemmer til at anstille undersøkelser eller motta forklaringer an-
gaaende skattesaker.

§ 127. Til medlemmer av de i nærværende lov omhand-
lede ligningsinstanser kan kun vælges personer, der har fylldt
25 aar. Geistlige embedsmænd, læger og personer, der har
fylldt 60 aar, kan undslaa sig for at vælges.

Statsraadets og Høiesterets medlemmer, riksadvokaten og
statsadvokater kan ikke være medlemmer av amtsskattestyre.

Ingen kan samtidig være medlem av amtsskattestyre og
nogen under samme hørende ligningsnævnnd (ligningsraad) eller
overligningsnævnnd.

§ 128. Til gyldig beslutning i en ligningsinstans utfordres
tilstedeværelse av mindst to tredjedele av dens medlemstal. I
tilfælde av stemmelikhet gjør formandens stemme utslaget.

Medlem av ligningsnævnnd (ligningsraad) eller overlignings-
nævnnd fratræder, naar ligningen angaar ham selv, hans principal

18 aug. eller tjener, eller nogen, der er ham saa nær beslegtet eller
 Nr. 8. besvogret som søskendebarn, eller interessentskap eller en forretning, hvori han er direkte økonomisk interessert. Det samme gjælder medlem av amtsskattestyre eller Riksskattestyre, naar disse behandler klager i henhold til § 99.

§ 129. Samtlige ligningsinstansers medlemmer saavel som alle ved ligningsarbeidet medvirkende tjenestemænd er forpligtet til at bevare taushet om, hvad de under utførelsen av sit hverv maatte erfare angaaende nogens formues- og indtægtsforhold, bortset fra, hvad der efter loven paaligger dem at offentliggjøre eller oplyse.

Ligningsnævdens og de overordnede ligningsmyndigheters medlemmer har i det møte, hvori de første gang er tilstede, at underskrive i forhandlingsprotokollen en forsikring paa ære og samvittighet, avfattet overensstemmende med en derfor av vedkommende regjeringsdepartement utfærdiget formular om, at de vil utføre sit hverv upartisk og efter bedste skjøn og overbevisning og bevare den lovbefalte taushet om, hvad de under ligningsarbeidet maatte erfare angaaende nogens formues- og indtægtsforhold.

Ogsaa forretningsførere og andre ved ligningsvæsenet medvirkende personer blir ved tiltrædelsen at avkræve forsikring om bevarelse av taushet.

Selvangivelser saavel som utdrag av saadanne forvares, naar de ikke benyttes, av rette vedkommende i avlaast gjemme, saa at de ikke kommer utedkommende for øie.

§ 130. Ved beregningen av frister medregnes ikke den dag, fra hvilken fristen begynder at løpe. Fristen ansees utløpet den sidste dag kl. 8 aften eller, hvis den sidste dag er en helligdag, den nærmest paafølgende hverdag kl. 8 aften.

§ 131. Ved de forskjellige ligningsinstanser skal benyttes autoriserte protokoller indrettet efter bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 132. Utgifterne ved ligningsvæsenet utredes av herredet. Dog skal utgifter, der paadrages ved utfærdigelse og omsendelse av statsskattensedler og utskrifter vedkommende statskatteligningen, erstattes av statskassen.

Utgifterne ved amtsskattestyrene og Riksskattestyret utredes av statskassen.

§ 133. Bestaar et herred av flere sogn, kan det samlede herredsstyre indgaa forening om fordeling av de fælles herredsutgifter paa hvert av sognene. En saadan forening, der kan besluttes for indtil 5 aar ad gangen, maa være bifaldt av hvert enkelt sogns repræsentation. Amtsutvalgets samtykke utfordres til beslutningens gyldighet.

Naar dele av et herred med behørig hjemmel danner egne

avdelinger med hensyn til kirke-, skole-, fattig-, veivæsenets 18 aug- eller andre kommunale anliggender, blir de saadanne avdelinger Nr. 8. (sogn, kredser, roder etc.) vedkommende særutgifter efter herredsstyrets bestemmelse at utskrive som eiendomsskat paa de faste eiendomme (jfr. § 8 a og b) i avdelingen eller at utligne som formues- eller indtægtsskat paa de skattepligtige inden denne, idet derved iagttages:

a. At uskrivningen av eiendomsskatten ikke sker med større beløp pr. skyldmark, end at denne tillagt eiendomsskatten til herredet utgjør høist kr. 4,00.

b. At formuesskatten tillagt formuesskatten til herredet falder indenfor de i § 72 foreskrevne grænser.

c. At indtægtsskatten tillagt indtægtsskatten til herredet ikke overstiger den i § 73 foreskrevne begrænsning.

d. At den avdelingens skattepligtige paahvilende sammenlagte skat til herredet og avdelingen, hvor denne ved nærværende lovs ikrafttræden overstiger de i §§ 7 og 73 foreskrevne maksimumsgrænser, nedsættes i overensstemmelse med de i nævnte paragraffer indeholdte regler. Nedsættelsen sker saavidt mulig med forholdsmæssige beløp for herredets og avdelingens anparter av skatten.

De med kapellers opførelse og vedlikehold forbundne utgifter kan, hvis vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker, tilveiebringes ved utligning paa vedkommende kapeldistrikter i overensstemmelse med de i nærværende paragraf indeholdte forskrifter.

§ 134. Fornøden bestemmelse om de ændringer, hvormed denne lov blir at anvende ved bevilgning og utligning av utgifter ved indretninger, der er fælles for flere kommuner, avgives av Kongen.

§ 135. Med hensyn til utgifter, som kan falde paa skysslag samt i medhold av brand- og bygningslovgivningen paa brand- og bygningskommuner og paa indvaanere av kjøpstæders og ladesteders forstæder paa landets grund, forblir de gjældende bestemmelser uforandret, og skal de utredslser, som ifølge disse kan paalægges, holdes utenfor beregningen ved bestemmelsen av de kommunale skattebyrder, som ellers kan paalægges de paa-gjældende eiendomme eller skattepligtige. Det samme gjelder om naturalarbeide paa de offentlige veier, forsaavidt dette ikke ved herredsstyrets beslutning er inddrat under den almindelige kommunebeskatning.

§ 136. Den i lov av 12 august 1848 § 1 indeholdte bestemmelse, hvorefter Kongen kan indrømme dem, der agter at anlægge jernbaner til almindelig benyttelse, fritagelse for skatter og avgifter av jernbanen og dertil hørende bygninger, skal fremdeles være gjældende.

18 aug. § 137. Nærværende lov anvendes ogsaa i de ladesteder,
 Nr. 8. som ikke har eget formandskap for sine særskilte anliggender.

§ 138. Utligning av skat til staten av indtægt eller av indtægt og formue sker i forbindelse med utligningen av den kommunale formues- og indtægtsskat i overensstemmelse med forskriftene i nærværende lov, undtagen forsaavidt Stortingets beslutning medfører avvikelse herfra.

§ 139. I 1912 har herredsstyret — under befølgelse av de hittil gjældende regler — at bevilge herredets budget for halvaaret 1 januar—30 juni 1913 og at fatte beslutning om paalæg av skat til herredet for dette tidsrum.

Senere blir herredenes budgetter at bevilge og skattene at paalægge for terminen 1 juli—30 juni istedenfor som tidligere for kalenderaaret. Herunder blir de i § 140 indeholdte regler at befølge.

§ 140. Herredets formandskap skal inden utgangen av februar maaned forfatte utkast til budget for kommende aar. I utkastet optages samtlige kommunale indtægter og utgifter, derunder naturalarbeide paa de offentlige veier, forsaavidt herredsstyret har bestemt, at det skal medregnes. I utkastet medtages tillike mulig underskud fra det sidst avlagte aarsregnskap. Utkastet bør saavidt mulig ogsaa omfatte de utgifter, som foreslaaes utredet av laante midler. Saadanne midler blir ikke at opføre til dækkelse av budgetaarets almindelige løpende utgifter.

Hvor beskatningen og bevilgningen til visse kommunale indretninger eller virksomheter er utsondret for dele av et herreds distrikt, bør vedkommende særskilte indtægts og utgiftsposter saavidt mulig allikevel indtages i herredets budget. De særskilte styrever for kommunale indretninger, saasom skolestyre og fattigstyre, skal avgi sine overslag over næste aars behov inden den tid, herredsstyret bestemmer.

Av formandskapets overslag skal en avskrift utlægges til eftersyn paa et bekvemt sted i distriktet, hvorom ordføreren utfærdiger en bekjendtgjørelse, som kundgjøres offentlig mindst 2 uker, førend saken foretages til endelig avgjørelse av herredsstyret.

Herredsstyret bør i almindelighet inden utgangen av mars maaned ha avgitt beslutning om bevilgninger til kommunens behov og om paalæg av herredsskat for næste budgetaar.

Hvor særlige forhold taler derfor, kan vedkommende regjeringsdepartement paa herredsstyrets ansøknings samtykke i, at de i første og fjerde led fastsatte frister forlænges, dog ikke utover 15 april og 15 mai.

§ 141. For 1ste halvaar 1913 utlignes skatten paa grundlag av ligningsansættelserne for 1912, saaledes som disse er berigtiget under klagebehandlingen, og saaledes, at skattebeløpene

opføres med halvparten av, hvad de vilde ha utgjort for et helt aar. 18 aug. Nr. 8.

Formuesskatten paa hvert kr. 1 000,00 maa ikke utgjøre over eller under halvdelen av de i § 31 i lov om landkommunernes skattevæsen av 15 april 1882 med tillægslove fastsatte beløp, undtagen forsaavidt avvikelse kan ske i overensstemmelse med reglene i nævnte paragraf.

Eiendomsskatten til herredet maa ikke sættes høiere eller lavere end en halv krone for hver skyldmark over eller under gjennomsnittsbeløpet av eiendomsskatter til herredet i de sidste 10 halvaar, medmindre det sker med bifald av amtsutvalget efter forannævnte lovs § 13 sidste punktum.

I distrikt, hvor ligningsarbeidet i henhold til § 87 er avsluttet henlagt til en senere aarstid end den sedvanlige, kan herredsstyret beslutte at opføre høiere skattebeløp end i første led bestemt, dog ikke mer end de vilde utgjort for et helt aar. I saa fald forhøies de i andet og tredje led fastsatte brøker i samme forhold.

Herredsskattene for halvaaret 1 januar—30 juni 1913 kan ikke for nogen del kræves betalt før 1 mars 1913.

§ 142. Nærværende lov træder i kraft 1 januar 1913, §§ 139 og 141 fra 1 januar 1912. Den anvendes første gang ved utskrivningen av kommunale skatter for aaret 1913—1914 (i tilfælde amtsskat for 1913) og statsskat for 1912—1913. Paa skat utskrevet for tidligere aar er lovens bestemmelser uten anvendelse.

Ved lovens ikrafttræden ophæves lov om landkommunernes skattevæsen av 15 april 1882 med tillægslove av 30 mai 1891, 20 juli 1893 og 20 juli 1895, dog med undtagelse av §§ 1, 2, 3, 4, 5, 6, §§ 55 og 56, forsaavidt amtsutvalg angaar, og § 63. Endvidere ophæves lov indeholdende bestemmelser om kommuneskattens utligning i Finmarkens landdistrikt av 18 mai 1860 og for landdistrikternes vedkommende lov om skat paa indtægt og formue til stat og kommune av 23 juli 1894 med tillægslov av 22 mai 1908. Endelig ophæves alle andre bestemmelser, som maatte staa i strid med nærværende lov.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

18 aug.
Nr. 9.

Skattelov for byene.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 16 august 1911 saalydende:

Første kapitel.

Om eiendomsskat.

§ 1. Det beløp, som skal tilveiebringes ved skat til bykommunen, blir dels at utskrive som eiendomsskat paa de faste eiendomme i byen (jfr. § 3), dels at utligne paa formue og indtægt.

Under iagttagelse av de i § 2 indeholdte forskrifter bestemmer bystyret, med hvilket beløp eiendomsskatten blir at utskrive paa hvert 1 000 kroners takstverdi. Hvad der ikke i medhold av den saaledes trufne bestemmelse blir at utskrive som eiendomsskat, utlignes paa formue og indtægt.

§ 2. Som eiendomsskat blir til bykommunen at utskrive mindst kr. 2,00 og høist kr. 7,00 paa hvert 1 000 kroners takstverdi. Under særegne forhold er der adgang til at overskride maksimumsgrænsen kr. 7,00, hvis vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker. Dog maa eiendomsskatten i intet tilfælde ansættes til mer end en tredjedel av det hele til utligning bevilgede beløp.

Eiendomsskatten maa ikke for noget aar forhøies med mer end kr. 1,00 paa hvert 1 000 kroners takstverdi. Heller ikke maa den nedsættes med mer end kr. 1,00 paa hvert 1 000 kroners takstverdi, medmindre dette er nødvendig for, at ikke skatten skal overstige den fastsatte grænse. Naar vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker, kan dog under særegne omstændigheter større nedsættelse eller forhøielse finde sted.

Hvor eiendomsskat til bykommunen ved denne lovs ikrafttræden ikke utskrives, blir skatten paa hvert 1 000 kroners takstverdi første aar at utskrive med kr. 0,50 og senere hvert aar at forhøie med samme beløp, til minimumsgrænsen er naadd. Utskrives eiendomsskat ved lovens ikrafttræden med mindre aarsbeløp end kr. 2,00 paa hvert 1 000 kroners takstverdi, blir skatten likeledes aarlig at forhøie med kr. 0,50 — eller i tilfælde det mindre gjenstaaende beløp — indtil grænsen er naadd.

§ 3. Eiendomsskat utlignes paa de faste eiendomme i byen, hvad enten disse maatte bestaa i bygninger med tilliggende grund eller i ubebyggede grundeierdomme, som haver, løkker, vandfald, industrielle anlæg, laste-, oplags- eller arbeidstomter, brygger, verfter og deslike.

§ 4. Enhver eiendoms skatteværdi fastsættes ved taksering. 18 aug.
Almindelig taksering foregaar hvert 10de aar, medmindre bystyret under særegne forhold beslutter, at ny taksering tidligere skal finde sted. Værdsættelserne sker paa kommunens bekostning ved dertil av bystyret særskilt opnævnte takstmænd. Over-
takst ved det dobbelte antal paa samme maatte opnævnte mænd finder sted, naar det forlanges av formandskapet eller vedkom-
mende skatyder.

Værdsættelserne foretages første gang saa betimelig, at de kan være avsluttet inden 1 mai 1913. I byer, hvor almindelig eiendomstaksering har fundet sted efter tidligere lov, behøver ny almindelig taksering ikke at foretages før 10 aar efter den ældre taksering.

I tiden mellem de almindelige eiendomstakseringer skal omværdsættelse ske, naar der er foregaat deling av eiendommen, naar de paa eiendommen staaende bygninger nedrives eller ødelægges av ildsvaade eller lignende, og naar der paa eiendommen er opført nye bygninger, som antages at ha en værdi av mindst kr. 2000,00.

Formandskapet saavel som den skattepligtige har adgang til at forlange særskilt værdsættelse avholdt i tiden mellem de almindelige eiendomstakseringer i tilfælde, hvor værdien av en eiendom ved indtraadte forandringer antages at være væsentlig forøket eller formindsket i forhold til andre eiendomme.

Naar begjæring om omværdsættelse fremsættes av den skattepligtige, har denne at tilsvare omkostningene ved samme. Begjæringen maa i tilfælde være fremsat inden 1 februar nærmest før skatte-aaret.

§ 5. Ved takseringen ansættes eiendommens takstværdi til det beløp, som eiendommen efter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antages at kunne avhændes for under sedvanlige omsætningsforhold ved frit salg.

Ved takseringen medtages de bygninger og øvrige indretninger, som hører anlægget til og er nødvendige for anlæggets øiemed. Dog medtages ikke arbeidsmaskiner med tilbehør, eller hvad dermed kan sættes i klasse, som ikke utgjør en integrerende del av anlægget. Der tages ikke hensyn til værdien av bestyrer- eller arbeiderboliger.

§ 6. De nærmere regler angaaende taksering til eiendomsskat av de faste eiendomme i byene gives av bystyret ved vedtægter, der for at bli gyldige maa stadfæstes av Kongen.

I disse vedtægter kan det bestemmes:

1. at undtagelsesvis bygninger og grunde i visse dele av byen kun for en del av takstværdien skal belægges med eiendomsskat;

18 aug. 2. at eiendomsskat blir at utskrive med en lavere skatøre paa Nr. 9. ubebyggede end paa bebyggede grundeieendomme;

3. at bygninger og grunde takseres særskilt og paalægges eiendomsskat efter en forskjellig skatøre.

§ 7. Eiendomsskat utlignes ikke paa statseiendomme, som er overlatt til direkte benyttelse av Kongen eller den kongelige familie, eller som benyttes av Stortinget, regjeringsdepartementene, domstolene, statens museer, Universitetet eller offentlige skoler og heller ikke paa offentlige eiendomme, som hører til fæstningsverker og andre militære etablissementer, paa kirker, strafanstalter, fængsler eller eiendomme, tilhørende statens medicinalvæsen, toldvæsenet, postvæsenet, telegraf- og telefonvæsenet, fyr-, kanal- og havnevæsenet, det offentlige veivæsen samt jernbaner, som er til almindelig avbenyttelse. Heller ikke utlignes eiendomsskat paa kommunens egne eiendomme.

Eiendomme, der tilhører jernbaner, svarer eiendomsskat, naar de ikke anvendes i bedriftens øiemed.

§ 8. Bystyret bestemmer, hvorvidt eiendomme, der tilhører stiftelser eller indretninger, som er beregnet paa kommunens eller det offentliges tarv, men ikke indgaar blandt de i foregaaende paragraf opregnede skattefrie eiendomme samt bygninger av historisk interesse skal nyde fritagelse for eller nedsættelse i eiendomsskatten.

§ 9. De for Kongsberg gjældende bestemmelser anvendes fremdeles ved beskatning av faste eiendomme, som eies av sølverket eller av nogen anden staten tilhørende indretning sammesteds, indtil en omordning av disse indretningers forhold til kommunen maatte finde sted.

Andet kapitel.

Om den personlige skattepligt.

§ 10. Forpligtet til at svare skat til kommunen av sin formue og indtægt — med de begrænsninger, som følger av nærværende lov — er:

- a. Personer, som er bosat eller vedvarende opholder sig inden riket.
- b. I riket hjemmehørende aktieselskaper, kommanditaktieselskaper, gjensidige forsikringsselskaper, indkjøps-, forbruks- og produktionsforeninger (jfr. § 42), ansvarlige handelsselskaper, døds-, konkurs- og administrationsboer samt andre under selvstændig bestyrelse staaende selskaper og indretninger.
- c. I utlandet bosatte personer og utenlandske selskaper og indretninger, som utøver eller deltar i nogen næringsdrift

eller virksomhet, der drives eller bestyres her i riket, eller 18 aug.
som her i riket besidder formue i fast eiendom eller løsøre Nr. 9.
eller av saadan eiendom eller løsøre oppebærer indtægt.

§ 11. Manden lignes for sin og hustruens samlede formue og indtægt, uanset om hustruen har særeiemidler og derav flytende indtægt, og uanset om nogen del av hustruens indtægt er erhvervet forut for ekteskapet. Hustru kan dog begjære sig særskilt lignet for særeiemidler samt for utbytte av hendes selvstændige virksomhet (jfr. lov om formuesforholdet mellem egtefæller av 29 juni 1888 § 31). Naar egtefæller er separert eller til stadighet lever adskilt fra hinanden, lignes de særskilt.

Formue og indtægt, som tilhører hjemmeværende barn under 15 aar, lignes underet med familieoverhodets (farens eller i tilfælde morens) formue og indtægt. Dog lignes barnet særskilt, naar det av sin indtægt helt forsørger sig selv, og indtægten ikke erhverves i hjemmet eller skyldes familie-overhovedets bedrift.

§ 12. Av formue og indtægt svares skat til den kommune, i hvis distrikt den skattepligtige bor, forsaavidt formuen eller indtægten ikke lovlig er at beskatte i nogen anden kommune her i riket eller gjennom nogen ligning.

Om en person skal ansees bosat inden riket, avgjøres efter forholdet den 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Midlertidig ophold i utlandet ophæver ikke skattepligten, medmindre opholdet har varet mindst 4 aar. Dog er der ikke adgang til at beskatte personer, som den 1 januar har opholdt sig i utlandet mindst 1 aar, naar de godtgjør at ha betalt indkomstskat eller anden dertil svarende skat for det foregaaende aar i utlandet.

Som bosat inden riket betragtes ogsaa norske skibsførere og andre norske sjøfolk, uanset om de farer med norske eller utenlandske skibe, forsaavidt de ikke har tat fast bopæl i utlandet og godtgjør der at ha betalt indkomstskat eller anden dertil svarende skat for det foregaaende aar.

Utlændinger ansees i ethvert tilfælde bosatte her i riket, naar de den 1 januar har opholdt sig her uavbrutt i mindst 1 aar.

§ 13. Formue i og indtægt av fast eiendom eller anlæg samt formue i og indtægt av næringsdrift, som knytter sig til saadan eiendom eller anlæg, beskattes i det distrikt, hvori eiendommen eller anlægget er beliggende.

Til eiendomme og virksomheter, der saaledes beskattes, henføres navnlig:

- a. Jordbruk, skog, vandfald samt hus og grund;
- b. lenser, damanlæg, losse- og lastepladser samt skibsverfter;

18 aug. c. salterier, fiskevær samt fiskeparker og oplagsindretninger
 Nr. 9. for hummer;

d. verker, gruber, stenbrud, sagbruk, møllebruk, kraftanlæg, elektricitetsverker, fabrikker og andre industrielle anlæg samt verksteder for haandværksdrift;

e. anlæg for handel og omsætning (butik, lager o. s. v.) samt for utførsel;

f. kontor for privat bedrift, som pleier at holdes aapen i væsentlig samme tid som for vedkommende art av forretninger sedvanlig eller til regelmæssige, forut bekjendtgjorte tider, dog kun av den formue og indtægt, som ikke er at beskatte efter nogen anden bestemmelse i nærværende paragraf;

g. hoteller, pensionater, sanatorier, gjestgiversteder og andre anlæg for bevertuing samt bade-etablissementer o. l.

Driftsmidler til fløtningens fremme saasom lenser (dog ikke sorteringslenser) render, dammer, skjærmer, for hvis bruk der ikke opkræves særskilt avgift utover, hvad der utlignes paa tømmeret til drift og vedlikehold, beskattes for indtægtens vedkommende med indtil 5 pct. av vedkommende anlægs tekniske værdi.

Virksomhet, som er betinget av handelsborgerskap, men ikke er saaledes knyttet til fast eiendom eller anlæg, at skattekriteringen efter foranstaaende bestemmelser er stedbundet, blir at beskatte i det distrikt, hvor utøveren har borgerskap, eller har latt sig indskrive som utførselsberettiget.

Driver den skattepligtige tilvirkning i forbindelse med omsætning fra kontor eller lager av de tilvirkede varer, blir den samlede indtægt av de omsatte varer, forsaavidt kontoret eller lageret findes i anden kommune end den, hvori tilvirkningen foregaar, at skatlægges med $\frac{7}{10}$ i tilvirkningskommunen, $\frac{2}{10}$ i den kommune, hvor kontor haves, og $\frac{1}{10}$ i den kommune, hvor lageret er.

Utførsel (utskibning), der drives av producent, uten at være knyttet til fast anlæg (bokstav e), beskattes ikke særskilt. Hvor utskibning ved denne lovs utfærdigelse særskilt beskattes, tilkommer dog vedkommende distrikt det første aar efter lovens ikrafttræden skat av 30 pct. av den samlede indtægt av de fra vedkommende sted utskibede varer og senere av en hvert aar med 3 pct. nedsat indtægt, saaledes at utskibningsstedets andel i skatten det 11te aar efter nærværende lovs ikrafttræden er helt ophørt. Utskibning, som foregaar fra en bys havneterritorium, betragtes som foregaat fra byen, forsaavidt varens tilvirkning ikke er foregaat i samme distrikt, hvorfra utskibningen finder sted. Hvad der av indtægten efter disse regler ikke beskattes i utskibningsdistriktet, beskattes efter de sedvanlige

regler, dog saaledes at altid mindst to tredjedele av indtægten kommer til beskatning i tilvirkningskommunen. 18 aug. Nr. 9.

Indtægt, der vindes ved hugst av tømmer i egen skog, medtages ikke ved den foran foreskrevne fordeling av beskatningen, men beskattes altid helt i det distrikt, hvor eiendommen er beliggende.

Efter nærværende paragrafs bestemmelser beskattes ogsaa panthaver, der har overtat fast eiendom til brukelighet, saavel som enhver, der oppebærer føderaad, grundleie eller faste grundavgifter, som er paaheftet saadan eiendom.

§ 14. Naar elektricitetsverker (kraftanlæg med dertil hørende ledninger og fordelingsanlæg) er skattepligtige i flere distrikter, fordeles nettoformuen til beskatning i overensstemmelse med de sedvanlige regler (jfr. § 30 tredje led). Av nettoindtægten blir indtil 5 pct. aarlig av de skattepligtige formuesværdier forholdsmæssig at fordele til beskatning med den ene halvdel paa samtlige disse værdier og med den anden halvdel paa værdien av kraftanlæg og fordelingsanlæg. Mulig overskytende indtægt kommer til beskatning i de distrikter, hvor til salg av elektrisk energi finder sted, i forhold til dettes størrelse.

Er en kommune eier av saadanne anlæg som omhandlet i første led utenfor kommunens eget omraade, ansættes indtægten i vedkommende fremmede kommuner altid til 5 pct. av nettoformuen (jfr. § 30 fjerde led) i kraftanlægget og fordelingsanlægget og $2\frac{1}{2}$ pct. av nettoformuen i ledningene. Sker omsætning av kraft utenfor kommunens omraade, blir som indtægt at beskatte den erholdte pris med fradrag av utgifter, herunder produktionsomkostninger beregnet i forhold til de omkostninger, der falder paa den samlede omsætning.

Naar der til industrielle anlæg hører damanlæg for regulering av vandkraft, lenser eller lignende faste indretninger i fremmed skattedistrikt, fordeles nettoformuen til beskatning i overensstemmelse med de sedvanlige regler.

Den til damanlægget knyttede formue ansættes til værdien av

- 1) den paagjældende indretning som teknisk anlæg,
- 2) den for reguleringen ydede erstatning eller — hvis erstatning ikke er ydet — den tilsvarende værdi,
- 3) 20 pct. av nettoværdien av den ved reguleringen indvundne forøkelse av den mindste vandføring i 350 av aarets dage.

Værdien av indretningen som teknisk anlæg beskattes i det eller de distrikter, hvor indretningen er beliggende; den øvrige del av formuen fordeles mellem de forskjellige distrikter, som berøres av reguleringen, i forhold til erstatningsbeløpenes størrelse.

18 aug. Værdien af den ved reguleringen opnaadde forøkelse av
 Nr. 9. vandføringen fastsættes av Riksskattestyret efter opgaver fra
 Vasdragskommissionen. Før avgjørelsen træffes, skal derhos alle
 vedkommende eiere og ligningsnævnnd ha faat adgang til at ut-
 tale sig.

Netto-indtægten av den samlede bedrift indtil 5 pct. aarlig
 rente av nettoformuen blir at fordele til beskatning forholds-
 mæssig paa de inden hvert distrikt skattepligtige formues-
 værdier. Den overskytende del av indtægten beskattes i det
 eller de distrikter, hvor det industrielle anlæg efter almindelige
 regler er skattepligtig.

Riksskattestyret utfærdiger til vejledning for ligningsmyn-
 dighetene almindelige regler om, hvorledes formuen blir at
 fordele til beskatning mellem de forskjellige distrikter, hvor
 industrielle anlæg, vandfald og damanlæg er beliggende, samt
 om formuens fordeling mellem de forskjellige distrikter, der be-
 røres av en regulering.

§ 15. Selskaper og andre skattepligtige indretninger (jfr.
 § 10 b) har i almindelighet at svare skat av sin samlede for-
 mue og indtægt i det distrikt, hvor kontoret er beliggende.
 Haves flere kontorer, blir skatten at erlægge i det distrikt, hvor
 hovedkontoret ligger. Haves intet kontor, sker beskatningen i
 det distrikt, hvor vedkommende bestyrelse har sit sæte. Under
 egen bestyrelse staaende avdeling av selskap eller anden skatte-
 pliktig indretning blir at skatlægge særskilt i det distrikt, hvor
 avdelingen har sit kontor.

Naar handelsselskaper og andre næringsdrivende selskaper
 med personlig — solidarisk eller delt — ansvar ikke har over
 8 medlemmer, lignedes ikke selskapet som saadant, men medlem-
 mene hver for sig, hvis selskapet inden utgangen av februar
 maaned forlanger, at medlemmene lignedes særskilt, og derhos
 gir de til saadan særskilt ligning fornødne oplysninger om med-
 lemmenes indbyrdes forhold til selskapet. Naar skatten skal
 ilignes selskapet, blir medlemmerne altid særskilt at skatlægge
 for formue og indtægt, som de maatte ha utenfor selskapet.

Ved beskatning av skibsrederi fremgaaes saaledes, at for-
 muen og indtægten skatlægges hos parthaverne eller aktie-eierne,
 hvor disse personlig er skattepligtige. I utlandet bosat part-
 haver eller aktie-eier saavel som aktier lydende paa ihændehave-
 ren skatlægges i det distrikt, hvor kontoret haves eller besty-
 relsen foregaar. I samme distrikt blir den bestyrende reder
 eller disponenten at skatlægge for sin indtægt som saadan saa-
 velsom for sine parter eller aktier i vedkommende skibe.

De her indeholdte særregler angaaende beskatning av skibs-
 rederi gjælder ogsaa for selskaper, der driver fangstvirksomhet
 paa havet, eller som driver bjergningsvirksomhet.

Drives meieri av aktieselskap, blir formuen og inntægten 18 aug. at skatlægges hos aktie-eierne, hvor disse personlig er skatte- Nr. 9. pligtige, forsaauidt selskapet udelukkende eller hovedsagelig tilvirker og forhandler produkter av aktie-eiernes gaardsbruk (jfr. § 42).

Forsaauidt angaar formue og inntægt, der omhandles i § 13 utenfor bokstav f, sker beskatningen i overensstemmelse med reglene i nævnte paragraf.

§ 16. Dødsboer blir — forsaauidt de ikke beskattes efter § 13 — at iligne skat i det distrikt, hvor avdøde var bosat. Er vedkommende avgaat ved døden i det aar, som efter § 35 lægges til grund for inntægtsberegningen, beskattes boet eller i tilfælde den gjenlevende egtefælle eller arving, som har overtat boet udelt, for sin egen og avdødes sammenlagte inntægt i det paagjældende aar. Skiftes fællesbo mellem gjenlevende egtefælle, som er ansvarlig for avdødes gjæld, og avdødes arvinger, blir saavel avdødes som boets inntægt helt at beskattes hos den gjenlevende egtefælle.

Konkursboer og insolvente døds- og administrationsboer er alene skattepligtige for inntægten av den virksomhet, der drives for deres regning. Ved siden av boet kan skyldneren ilignes skat for inntægt, som han eller hans egtefælle erhverver, og som ikke indflyter i boet, saavelsom av formue, der tilhører ham eller hans egtefælle, og som ikke inndrages i boet. Underholdningsbidrag, der utbetales skyldneren av boet kommer til fradrag i boets inntægt, men beskattes hos skyldneren.

§ 17. Inden riket bosatte personer og her hjemmehørende skattepligtige selskaper og indretninger kan ikke ilignes skat for formue i faste eiendomme eller anlæg med tilbehør, der er beliggende i utlandet, og kan kun skatlægges for den halve del av inntægten av saadanne eiendomme eller anlæg og av dertil knyttet næringsdrift. Ved beregningen av den skattepligtige formue og inntægt fremgaaes saaledes, at gjæld forholdsmæssig føres til avdrag i bruttoformuen i utlandet og i den øvrige bruttoformue, og at renter føres til avdrag i inntægten i utlandet og den øvrige inntægt med en gjældsfradraget motsvarende anpart.

§ 18. Personer, som er bosat i utlandet og utenlandske selskaper og indretninger er alene skattepligtige av formue, der er knyttet til, og av inntægt, der oppebæres av saadanne kilder, som nævnes i § 10, bokstav c. De blir at skatlægges i overensstemmelse med forskriftene i §§ 13—15 eller, hvis bestemmelse i disse paragraffer ikke er anvendelige, i det distrikt, hvor den paagjældende næringsdrift eller virksomhet foregaar.

Utlænding eller utenlandsk selskap, som regelmæssig driver

18 aug. bjergning og dermed sammenhængende virksomhet paa norsk territorium, beskattes av formuen i og indtægten av den her drevne virksomhet i det distrikt, hvor vedkommende skib længst har været stationert i indtægtsaaret.

§ 19. Er skattepligten avhengig av bostedet, svares skatten til den kommune, hvor vedkommende person er bosat den 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Ved avgjørelsen av, i hvilket distrikt inden riket en person ved det for skattepligten avgjørende tidspunkt skal ansees bosat, befølges efterstaaende regler:

- a. Midlertidig ophold i et distrikt medfører ikke skattepligt til dette, medmindre omstændighetene forøvrig er saadanne, at vedkommende person under opholdet maa ansees for at ha sit virkelige bosted i distriktet. Indvaanere i et distrikt, som til enkelte aastider pleier at ta midlertidig ophold i et andet, blir ikke derfor skattepligtige til dette. Har et midlertidig ophold den 1 januar været uavbrutt mindst 1 aar, blir opholdsstedet i almindelighet at betragte som bosted.
- b. Familieforsørgere ansees bosat i det distrikt, hvor de har sit hjem, selv om de har sin virksomhet i et andet distrikt og derfor i længere tid maa opholde sig i dette. Har vedkommende erhvervet hjemstavsret i opholdskommunen, ansees han bosat der.
- c. Sindssyke, der er indlagt paa asyl eller anbragt i privat forpleining, ansees bosat i det distrikt, hvor de maa antages at ha sit hjem.
- d. Personer, der er fraflyttet sit tidligere bosted, men endnu ikke er ankommet til det sted, hvor de agter at bosette sig, ansees bosat i det tidligere bosteds distrikt.

Personer, som ikke har noget fast opholdssted, ilignes skat i det distrikt, hvor de efter sine øvrige forhold maa antages at ha sit hjem. Skibsførere og andre sjøfolk blir at iligne skat i det distrikt, hvor rederiet har kontor, eller hvor bestyrelsen foregaar, hvis de ikke har bopæl eller hjem andensteds inden riket.

Medlemmer av Statsraadet blir at skatlægge til opholdskommunen for sin embedsgage, men for formue og anden indtægt — forsaavidt samme ikke skatlægges efter § 13 — paa hjemstedet.

§ 20. Er skattepligten uavhengig av bostedet, sker skatlægningen i overensstemmelse med reglene i §§ 13—15 og 18, hvad enten den paagjældende næringsdrift foregaar i et længere eller kortere tidsrum, og uten hensyn til, om den ved utgangen av indtægtsaaret (jfr. § 35) er ophørt. Har eiendommen eller bedriften skiftet indehaver i indtægtsaaret, beskattes hver av

indehaverne for den indtægt, han i sin besiddelsestid har oppe- 18 aug.
baaret; jfr. dog § 16 første led. Nr. 9.

Skattepligtige selskaper, boer og andre indretninger kan ilignes indtægtsskat, selv om selskapet er opløst eller boet sluttet og midlene utdelt til parthaverne før utgangen av indtægtsaaret.

§ 21. Formues- og indtægtsskat kan ikke paalægges:

- a. Kongen og den kongelige familie.
- b. Staten og de samme tilhørende eiendomme, offentlige indretninger og fond.
- c. Amts-, herreds- og bykommuner, forsaavidt angaar eiendomme og indretninger inden kommunens omraade.
- d. Norges Bank.
- e. Hypotekbanken, Arbeiderbruk- og Boligbanken og hypotekforeninger, hvis planer er stadfæstet av Kongen.
- f. Den Almindelige Brandforsikringsindretning og gjensidige brandassuranse-foreninger, hvis planer er stadfæstet av Kongen.
- g. Universitetet og offentlige skoler.
- h. Kirker og milde stiftelser, undtagen forsaavidt angaar fast eiendom i fremmede kommuner.
- i. Selskaper og indretninger, som ikke har erhverv til formaal, saasom videnskabsselskaper, kunstforeninger, museer og selskabelige klubber.
- k. Det offentlige veivæsen og jernbaner, som er til almindelig avbenyttelse.
- l. Kanaler.
- m. Vandleidninger med tilhørende bassænger og dammer, som eies av nogen kommune.
- n. Utlændinger, der opholder sig i Norge i studie-øiemed.

De en kommune tilhørende kirkegaarder, krematorier (med urnehal og urnelund), sykehus og sindssykeasyler, som er beliggende utenfor vedkommende kommunes omraade, kan ikke paalægges formues- og indtægtsskat, uten forsaavidt der til den paagjældende indretning er knyttet virksomhet utover dens egentlige formaal. I saa fald beskattes kun formuen i og indtægten av denne virksomhet uten fradrag av gjæld eller gjældsrenter.

Av skipsrederi, som en amtskommune driver til lettelse for trafikken til og fra vedkommende amt eller mellem de forskjellige steder inden amtet, svares ikke skat, medmindre amtet oppebærer direkte utbytte av virksomheten.

§ 22. Familiestiftelser og andre formuesmasser, hvis avkastning fortrinsvis tilfalder medlemmer av en bestemt slekt, kan ilignes formuesskat.

Formue i og indtægt av aktier i Norges Bank, i jernbaner
Norsk Lovtidende. 1ste avd. nr. 35.

18 aug. samt i selskaper, der indgaar under foregaaende paragrafs bok-Nr. 9. stav i, beskattes hos vedkommende aktie-eiere.

§ 23. I hvilken utstrækning fremmede magters diplomatiske og konsulære tjenestemænd med familie og tjenerskap blir at fritas for formues- og indtægtsskat, bestemmes av Kongen.

Om utenlandske dampskibsselskaper blir at skatlægges for rutefart paa norske havner, og i tilfælde i hvilken utstrækning saadan beskatning skal ske, bestemmes likeledes av Kongen.

§ 24. Den fritagelse for bidrag til kommunens utgifter, der, naar bergverker eller bruk har eget fattigvæsen eller bekoster særskilt skole, er tilstaat visse til bergverket eller bruket knyttede skattepligtige, vedblir at være gjældende. Dog omfatter fritagelsen ikke skat av faste eiendomme, medmindre disse kan ansees som nødvendig bestanddel av vedkommende verk eller bruk.

Likeledes blir de for Røros kobberverk gjældende særbestemmelser fremdeles i kraft.

Saalænge Kongsberg sølvverk tilhører staten, er verket i samme utstrækning som hittil fritat for skat av formue og indtægt.

§ 25. Bestemmelserne om skattefritagelse for dissenter i lov av 27 juni 1891 § 4, jfr. lov av 17 mai 1904, blir fremdeles gjældende, dog saaledes, at fritagelsen avhænger av, at vedkommende i hele det nærmest forut for skatte-aaret liggende kalenderaar uavbrutt har været dissenter, samt at den foreskrevne anmeldelse for ligningsnævnden sker inden den paafølgende 31 januar.

§ 26. Fuldmægtig for utlænding eller utenlandsk selskap eller indretning, der i nogen kommune her i riket driver nogen virksomhet, som er gjenstand for beskatning, er personlig ansvarlig for de ilignede skatter. Ved skibsrederi (jfr. § 15) er rederiet eller selskapet ansvarlig for skat, der ilignes utenlandske parthavere eller aktie-eiere saavel som aktier lydende paa ihendehaveren.

Naar medlemmer av handelsselskaper eller andre næringsdrivende selskaper med personlig ansvar efter forlangende lignes særskilt (jfr. § 15 andet led), er selskapet ansvarlig for skatten, hvis denne ikke kan erholdes hos medlemmene.

Hvor bystyret derom har fattet beslutning, kan skat ilignet hjemmenværende barn, der arbeider i forældrenes bedrift, opkræves hos vedkommende forældre. Likeledes kan efter bystyrets beslutning skat ilignet faste tjenere opkræves hos den husbond, hos hvem vedkommende er i tjeneste ved skattens forfaldstid. Dog staar adgangen til saadan opkrævning alene aapen, naar forældrene eller husbonden har mottat skatteseddel for den skattepligtige 14 dage, inden skatten er forfalden.

Under lignende betingelser som for tjenere kan — naar bystyret 18 aug.
saa beslutter — skat, der er ilignet arbeidere ved stenbrud, Nr. 9.
bergverk og offentlige vei- og jernbane-anlæg, opkræves hos
arbeidsgiveren eller anlæggets bestyrer.

Naar skat betales av nogen, der efter nærværende paragraf
er ansvarlig for samme, kan denne forlange sit utlæg dækket
av den skattepligtige og i tilfælde tilbageholde eller avkorte
dette i hvilket som helst beløb, som han er den skattepligtige
skyldig.

§ 27. Skifteforvaltere og testamentsfuldbyrdere er an-
svarlige for, at det fornødne beløb avholdes av boets midler
til dækkelse av skat, der, efterat boet er tat under skifte-
behandling, ilignes eller maa forutsættes at ville bli ilignet
boet eller arveladeren.

Lignende ansvar paahviler hvert enkelt medlem av besty-
relser av selskaper og andre skattepligtige indretninger, naar
disse opløses og deres midler fordeles mellem parthaverne.

Er midlene utloddet eller fordelt, uten at det fornødne
beløb er avholdt til dækkelse av skatten, kan denne, om den
ellers vilde være uerholdelig, indfordres hos arvingene eller
parthaverne, der dog kun er ansvarlige hver for sin andel av
samme.

Selvskiftende arvinger er solidarisk ansvarlige for skattens
erlæggelse; dog er ingen av dem forpligtet til at erlægge mer,
end han har mottat i arv.

Proklama, der ustedes i boer, er uten indflydelse paa
skattekrav efter nærværende lov.

§ 28. Naar et bo skal slutes, kan skifteforvalteren,
testamentsfuldbyrderne eller de selvskiftende arvinger tilstille
ligningsnævnens formand (ligningsraadet) selvangivelse over
boets indtægt til slutningsdagen og samtidig kræve utregnet og
opgit den skat, som boet vil ha at utrede av sin indtægt i det
løpende kalenderaar. Er aarets ligning endnu ikke avsluttet,
kan boets eller i tilfælde avdødes skat av formue og indtægt i
det foregaaende kalenderaar paa samme maate kræves utregnet
og opgit.

Ligningsnævnden eller, hvis denne ikke er samlet, nævn-
dens formand (i tilfælde ligningsraadet) foretar den fornødne
prøvelse av selvangivelsen og utfører ligningen, hvorefter skatten
beregnes efter den ved aarets ligning benyttede skatteprocent
eller — om denne endnu ikke er fastslaat — efter den ved
forrige ligning benyttede procent. Skatten beregnes i tilfælde
særskilt av hvert kalenderaars indtægt.

Har vedkommende skifteforvalter (testamentsfuldbyrdere
eller selvskiftende arvinger) ikke faat meddelelse om skattens
størrelse inden 6 uker, efterat begjæringen om skatlægning er

18 aug. inkommet til ligningsmyndigheten, kan intet krav paa skat Nr. 9. siden fremsættes mot boet.

§ 29. Opstaar der tvist om, i hvilket distrikt en skattepligtigs formue eller indtægt efter reglene i nærværende kapitel blir at beskatte, skal vedkommende regjeringsdepartement endelig avgjøre tvisten, hvis de paagjældende kommuner stiller forlangende derom, og den skattepligtige samtykker i saadan avgjørelse eller har deponert skatten i overensstemmelse med § 108.

Efter begjæring av vedkommende kommunestyre og efter anbefaling av Riksskattestyret kan Kongen med andet lands regjering slutte overenskomst om fastsettelse av specielle regler for beskatningens fordeling mellem Norge og det fremmede land, naar en næring drives under saadanne forhold, at vedkommende av indtægten er skattepliktig i begge land.

Tredje kapitel.

Om den skattepligtige formue og indtægt.

§ 30. Formuen ansættes til det beløp, som den 1 januar i det aar, ligningen foretages, efter gjængse priser utgjør den virkelige værdi av den skattepligtiges rørlige og urørlige eiendom samt utestaaende fordringer efter fradrag av paahvilende gjæld.

Hvis den skattepligtige driver næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, og for ligningsnævnden godtgjør, at han maa benytte et andet regnskapsaar end kalenderaaret, blir formuen at ansætte til det beløp, som den utgjør ved utgangen av det sidste regnskapsaar, der er forløpet før 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Naar nogen er skattepliktig i flere distrikter, blir gjeldsfradraget at fordele forholdsmæssig mellem distriktene efter værdien av den i disse skattepligtige bruttoformue.

Naar kommuner, kirker og milde stiftelser blir at iligne skat, kan de som gjæld kræve fradrag et beløp motsvarende halvdelen av den i distriktet skattepligtige bruttoformue (jfr. dog § 21, 2det led).

Utenlandske skattepligtige kan kræve fradrag gjæld, der er stiftet til fremme av den beskatning undergivne virksomhet, dog ikke med et større beløp end halvdelen av vedkommendes i distriktet skattepligtige bruttoformue.

§ 31. Ved værdsættelsen av formuen iagttages følgende regler:

- a. Faste eiendomme, med tilbehør, kreaturer, redskaper og andre løsørengenstande, jakt- og fiskerettigheter, uthugstrettigheter og lignende selvstændige rettigheter ansættes

til den antagne salgsværdi. Dog ansættes værdien av de 18 aug.
til en forretning hørende beholdninger av raastoffer og Nr. 9.
varer uten hensyntagen til paaregnet handelsgevinst.

b. Pantobligationer, gjældsbevis, sparebankinnskud og andre
utestaaende fordringer ansættes til sit paalydende uten
hensyn til renternes eller avkastningens størrelse, og hvad
enten de er rentebærende eller ikke. Usikre fordringer
reduceres skjønsmessig. Uerholdelige fordringer sættes ut
av betraktning.

c. Stats-, kommune- og andre ihændehaverobligationer, aktier
og lignende værdipapirer (i de tilfælde, hvor disse efter
nærværende lovs regler blir at beskattes hos eieren) ansættes
til kursværdien eller, forsaavidt kurs ikke noteres eller
kjendes, til den antagne salgsværdi.

d. Livsforsikringspoliser blir kun at beskattes for det samlede
beløp over kr. 5000,00, som poliserne utgjør for den
enkelte skattepliktige. I forhold hertil ansættes poliserne
til en brøkdel av den samlede gjenkjøpsværdi, som bestem-
mes ved skjønn, forsaavidt den ikke er oplyst. Kan for-
sikringen ikke kræves gjenkjøpt, blir den ikke at beskattes
som formue hos den forsikrede.

e. Utenlandske forsikringsselskapers her i riket skattepliktige
formue ansættes til det 10-dobbelte av selskapets beregnede
aarsindtægt, medmindre værdien av selskapets faste eiendomme
eller anlegg inden riket (i tilfælde efter fradrag av
gjæld overensstemmende med forskriftene i foregaaende
paragraf) utgjør et større beløp.

§ 32. Til skattepliktig formue henregnes ikke:

a. Rettigheter, hvis opnaaelse er avhengig av en betingelse.

b. Tidsbegrensede bruksrettigheter.

c. Krav paa periodiske ydelser, der skal erlægges i et be-
grenset tidsrum, saasom pensioner, livrenter, føderaad,
ydelser ifølge forsikring for ulykkestilfælde o. s. v.

d. Krav paa løn i offentlige eller private tjenesteforhold, paa
renteterminer og paa utbytte av værdipapirer og selskaps-
andele, saalænge kravet endnu ikke er forfaltent til
betaling.

e. Patent-, forfatter- og kunstnerrett, der ikke ved overdra-
gelse eller arvefald er gaat ut av den oprindelige inde-
havers eie.

§ 33. Ved formue-ansættelsen kommer ikke til fradrag:

a. Forpliktelse, hvis indtræden er avhengig av en betingelse.

b. Tidsbegrensede bruksrettigheter, hvormed den skattepliktiges
formuesgjensstande er beheftet.

c. Kapitalværdien av føderaad, der er paaheftet den skatte-
pliktiges eiendom, saavelsom værdien av andre i forrige

18 aug. paragraf under bokstav c omhandlede ydelser, naar utredelsen av saadanne paahviler den skattepligtige.
 Nr. 9.

d. Forpligtelse til utbetalinger av den i forrige paragraf under bokstav d omhandlede art.

Forsikrings- og livrenteselskaper er berettiget til fradrag for premiereserven samt for andre fond, der utkræves for at dække kontraktmessig overtagne forpligtelser like overfor de forsikrede, dog ikke for bonusfond.

§ 34. Naar nogen ved testamente eller anden gyldig disposition har bestemt, at indtægtsnydelsen av en kapital eller bruksnydelsen av en eiendom i en viss tid skal tilkomme en person, men at selve kapitalen eller eiendommen skal tilfalde en anden person eller en stiftelse eller indretning, beskattes kapitalen eller eiendommen som formue paa rente- eller bruksnyderens haand, saalænge dennes ret vedvarer.

Gjenlevende egtefælle, der hensitter i uskiftet bo, ansees som eier av boets samtlige midler. Stamhus- og fideikommissbesiddere ansees like med eiere.

§ 35. Indtægten ansættes til det beløp, som den skattepligtige i det sidst forløpne aar, regnet til 31 december (indtægtsaaret) har indvundet i penger eller pengers værdi, uten hensyn til hans indtægt i det aar, for hvilket skatten lignes (skatte-aaret).

Hvis den skattepligtige driver næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, og han for ligningsnævnden godtgjør, at han maa benytte et andet regnskapsaar end kalenderaaret, blir indtægten at ansætte til det beløp, som den har utgjort i det sidste regnskapsaar, der er forløpet før 1 januar i det aar, ligningen foretages.

Fra disse regler gjelder de undtagelser, som fremgaar av de i §§ 40—45 indeholdte forskrifter om indtægten ansættelse med et aarlig gjennemsnittsbetrag.

Indtægten ansees i almindelighet oppebaaret ved det tidspunkt, da fordelten virkelig tilflyter den skattepligtige. Bestaar indtægten i et pengebetrag eller anden ydelse, ansees den oppebaaret, naar betragten virkelig erlægges, eller i tilfælde ved det tidligere tidspunkt, da der opstaar adgang for vedkommende til at faa betragten utbetalt eller ydelsen erlagt.

Utgifter, der kommer til fradrag ved indtægtsansættelsen, henføres i almindelighet til det tidspunkt, da utgiften utredes.

§ 36. Til indtægt henregnes — med de i det følgende fastsatte undtagelser og begrensninger — rente av formue, livrente, føderaad og pension, enhver fordel, som er vundet ved eiendom, kapital, arbeide eller virksomhet, hvad enten det oppebaarne er indvundet gjennom et længere tidsrum eller er erhvervet leilighetsvis eller ved en enkelt anledning, og hvad

enten det maatte bestaa i underhold, klær, husly, brænde, 18 aug.
belysning og deslike eller i andet, som er anvendt til egen Nr. 9.
eller familiens nytte eller behagelighet eller til utvidelse av
næring eller drift eller til formuesforøkelse.

Til indtægt henregnes ikke formuesforøkelser ved arv eller gave eller ved livsforsikring (til utbetaling ved død eller andet tidspunkt eller begivenhet). Derimot ansees som indtægt, hvad der erholdes som tantième, gratiale og lignende, hvad der mottages som utdelinger av legater og understøttelsesforeninger, hvad der oppebæres som regelmæssig personlig understøttelse, hvorpaa den skattepligtige ifølge lov eller overenskomst har krav samt vederlagsfri benyttelse av andres rørlige eller urørlige gods.

Hus til beboelse, der benyttes av eieren, beregnes som indtægt for denne med den sum, som det antages at koste at leie tilsvarende hus. Andre varige forbruksgjenstande som klær, indbo o. l. ansees derimot ikke indtægtsgivende, naar de brukes av eieren eller hans familie.

Som indtægt medregnes ogsaa, hvad der erhverves ved den skattepliktiges og hans husstands haandverks- og husflidsarbeide i hjemmet saavel som husstandens arbeide i den skattepliktiges bedrift. Dog tages intet hensyn til værdien av hustruens og de øvrige familiemedlemmers arbeide med det almindelige husstel.

§ 37. Til indtægt henregnes ogsaa gevinst, hvorved tilfældet i større eller mindre grad har været medvirkende, saasom gevinst ved lotteri, ved landslod, ved opdagelse av ertser og mineraler, ved fund etc.

Gevinst ved avhændelse av faste eiendomme, værdipapirer eller andre formuesgjenstande, der maa antages erhvervet av sælgeren for at avhændes med fordel, regnes som indtægt for sælgeren, selv om avhændelsen ikke indgaar under vedkommendes næring. Gevinst, der erhverves ved salg av tomter i byer eller bymæssig bebyggede strøk paa landet eller i deres umiddelbare nærhet, saavel som gevinst ved avhændelse av forretning eller virksomhet, av patent-, forfatter-, kunstnerret og lignende regnes altid som indtægt.

§ 38. Fra det antagne bruttobeløp av indtægten drages, foruten renter av skatteyderens gjæld, alle utgifter, der skjønnes at være paadrag til indtægtens erhvervelse, sikrelse og vedlikeholdelse. Til avdrag kommer saaledes:

- a. Driftsomkostninger, derunder indbefattet lønninger, men ikke utgifter til den skattepliktiges og families underhold og betjening eller til bolig for ham eller hans husstand.
- b. Utgifter til vedlikeholdelse og forsikring av hus samt lignende utgifter til skibe, fiskebaater, redskaper og andre som driftsmidler benyttede faste eller rørlige eiendele, men

46 11/3 1916

18 aug. ikke til indbo og lignende, som brukes i den skattepligtiges
 Nr. 9. eller hans families bopæl eller husholdning.

c. Ordinære avskrivninger for værdiforringelse ved slit og forældelse av skibe, baatnøst, anlæg, maskiner, for driften av gaardsbruk nødvendige hus og lignende betydelige driftsmidler, der er bestemt til varig bruk, dog kun i den utstrækning, hvori forringelsen ikke allerede maatte være tat i betragtning ved befølgelsen av reglene under foranstaaende bokstaver a og b.

d. Tap paa utestaaende fordringer i forretningsvirksomhet saavelsom andet tap i næring eller forretningsforetagender, dog kun i den utstrækning, hvori tapet ikke allerede maatte være tat i betragtning under foranstaaende bokstaver a og b, og naar det er et driftsmiddel, som er tapt, i ethvert fald ikke med et større beløp, end hvad der maatte gjenstaa som dets værdi efter fradrag av foretagne avskrivninger i henhold til bokstav c.

e. Leie-, bruks- eller forpagtningsavgift, føderaad, regelmæssige understøttelser og lignende utredslar, som den skattepligtige ifølge lov er forpligtet til eller ved overenskomst har forbundet sig til at yde, og som efter nærværende lovs regler ved beskatningen regnes som indtægt for mottageren.

f. Skatter og avgifter, der paahviler faste eiendomme eller særskilte bedrifter eller erhverv.

g. Utgifter ved overtagelse og bestyrelse av embede eller anden tjenestestilling saavelsom byrder, der paahviler saadan stilling, saasom bestallingsgebyr, utgifter til stedfortræder, flytnings-, kontor- og reise-utgifter eller i tilfælde underskud paa den til saadanne utgifters bestridelse tilstaaende godtgjørelse.

h. Tvungne indskud i pensionskasse, enkekasse, vikarkasse, til ulykkes-, syke-, invaliditets- eller alderdomsforsikring for den skattepligtige med familie.

Skattepliktig, som frivillig har erhvervet livsforsikring (til utbetaling ved død eller i levende live), kan ved indtægtsansættelsen kræve fradrag de aarlige forsikringspræmier for et beløp av indtil kr. 200,00.

Angaaende størrelsen av det indtægtsfradrag, som blir at indrømme for værdiforringelse av driftsmidler ved slit og forældelse, utfærdiges regler av Riksskattestyret i den utstrækning, som ansees paakrævet til veiledning for ligningsmyndighetene.

§ 39. Underskud, som fremkommer i en næring eller virksomhet, naar utbyttet beregnes efter reglene i forrige og de efterfølgende paragraffer, saavelsom tap, der er lidt ved avhændelse av saadan art som omhandlet i § 37, kan fordres fradrag utbyttet av den skattepligtiges andre næringer eller ind-

tægtskilder. For kommuneskattens vedkommende gjælder dog dette kun, forsaavidt vedkommende er skattepliktig i samme distrikt. 18 aug. Nr. 9.

Naar nogen er skattepliktig i flere distrikter, sker fradraget av gjældsrenter og andre ydelser, der ikke kan henføres til nogen bestemt indtægtskilde, forholdsvis efter størrelsen av netto-indtægten i hvert distrikt.

I tilfælde, hvor adgangen til at erholde fradrag i formuen for gjæld er begrænset (jfr. § 30), kan den skattepliktige ikke fordre fradrag i indtægten renter av gjæld, som ikke tillates fradrag ved formuesbeskatningen.

§ 40. Indtægt av handel og anden næring, hvorfor bokførsel ved lov er foreskrevet, ansættes, naar den skattepliktige har drevet næringen i mindst 3 aar, til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnit for de sidstforløpne 3 aar.

Til grund for ansættelsen av utbyttet for det enkelte aar lægges den skattepliktiges aarsregnskap, forsaavidt dette er opgjort overensstemmende med de grundsætninger, der gjælder for en ordentlig forretningsførsel. Herved iagttages følgende:

- a. Ved utbyttets beregning tages hensyn til den forandring i værdi, som den skattepliktiges beholdninger av raastoffer, færdige produkter, varer og utestaaende fordringer ved aarets slutning viser i forhold til hans ved aarets begyndelse forhaandenværende beholdninger. Varelagerets værdi ansættes herved uten hensyntagen til paaregnet handelsgevinst. De utestaaende fordringers paalydende maa ikke nedsættes med større beløp, end hvad der antages at ville bli uerholdelig.
- b. Hvad der avskrives paa værdien av anlæg, maskiner og deslike som følge av forringelse ved slit og forældelse, kommer ved beregningen av utbyttet til fradrag, forsaavidt de avskrevne beløp ikke overstiger det tilbørlige maal. Derimot tages der ikke hensyn til i regnskapet stedfundne ekstraordinære op- eller nedskrivninger av værdien av faste eiendomme.
- c. Kontante penger saavelsom produkter og varer, som den skattepliktige uttar til eget forbruk, medregnes i utbyttet med sin fulde værdi. Det samme gjælder om beløp, som den skattepliktige erlægger som formues- og indtægtskat til stat og kommune.
- d. Utbytte av aktier, der inden riket kommer til beskatning hos vedkommende selskap, medregnes ikke.

Ved beskatning av skibsrederi fradrages i utbyttet en viss aarlig procent av skibenes værdi for den forringelse, som disse undergaar ved slit og forældelse. Naar værdien ved nedskrivning er reducert til $\frac{1}{4}$ av værdien av skibet som nyt, tilstedes intet yderligere fradrag av saadan forringelse. Forøvrigt

18 aug. utfærdiges reglene for nedskrivningen av Riksskattestyret (jfr. Nr. 9. § 38, sidste led).

Naar skibe, anlæg eller andet, hvis værdiforringelse ved slit og forældelse er tat i betragtning ved indtægtsansættelsen, tilintetgjøres ved forlis eller anden ulykke, og assurancesummen overstiger den nedskrevne værdi, blir overskuddet at beskatte som indtægt. Det samme gjælder, hvis deslike formuesgjensstande sælges, og salgssummen overstiger den nedskrevne værdi. Paa lignende maate fremgaaes, hvor assurance- eller salgssummen ligger under den nedskrevne værdi, idet forskjellen i saa fald kommer til fradrag i indtægten. Indtægten eller indtægtsfradraget medtages ikke ved beregningen av næringens gennemsnitsutbytte, men blir ved beskatningen i sin helhet at henføre til det aar, da assurance- eller salgssummen utbetales.

§ 41. Aktieselskapers indtægt ansættes i overensstemmelse med de i foregaaende paragraf indeholdte forskrifter.

Det fremkomne overskud beskattes som indtægt, hvad enten det utdeles til aktionærene, henlægges til reserve-, delkredere-, pensionsfond o. lign., anvendes til bedriftens utvidelse eller forbedringer ved samme, som tilskrivning paa aktierne eller til betaling av gjæld, eller det overføres til næste aars regnskap. Til fradrag kommer ikke blot egentlige lønninger, men ogsaa hvad der utbetales som tantiemer, gratialer, pensioner etc.

Efter de samme regler ansættes forsikrings-aktieselskapers og gjensidige forsikringsselskapers indtægt. Som indtægt beskattes ikke, hvad der av overskuddet overføres til premiereserve eller andet fond, der utkræves for at dække kontraktmæssig overtagne forpligtelser like overfor de forsikrede. Dog blir som indtægt at beskatte, hvad der av overskuddet henlægges til sikkerhets- eller bonusfond eller utdeles som bonus til de forsikrede.

For utenlandske forsikringsselskaper kan Riksskattestyret fastsette nærmere regler angaaende netto-indtægten beregning.

§ 42. Ved beskatning av forbruksforeninger med fast utsalgssted, som sælger til foreningens medlemmer, blir netto-avkastningen av foreningens virksomhet under hensyn til dennes art og de stedlige forhold at ansætte til en viss procent av omsætningen. Procenten skal motsvare halvdelen av den procent, som netto-avkastningen av handelsvirksomhet paa stedet av samme art drevet av almindelige handlende antages sedvanlig at ville utgjøre av omsætningen. Til den saaledes fundne indtægt lægges renter og anden indtægt av formue, hvorimot renter av gjæld fratrækkes.

Sælger forbruksforening tillike til andre end foreningens medlemmer, blir den at beskatte av den virkelig hadde indtægt av dette salg. Kan omsætningen til andre end foreningens med-

lemmer ikke særskilt opgives, blir den hele ved foreningens virksomhet vundne fordel for medlemmene skjønsmæssig at ansette og at beskatte som indtægt. 18 aug. Nr. 9.

Indkjøpsforeninger, som fordeler forutbestilte varer mellem foreningens medlemmer, samt foreninger, der udelukkende eller hovedsagelig har til formaal for sine medlemmer at besørge indkjøpt raa-emner eller driftsmidler i jordbrukets tjeneste, kan ilignes skat av den indtægt, som vindes av foreningens formue, men skatlægges ikke for den drevne virksomhet. Efter samme regler beskattes foreninger, som bare tilvirker og forhandler produkter av medlemmenes gaardsbruk, idet indtægten av virksomheten i dette tilfælde kommer til beskatning hos medlemmene som avkastning av gaardsbruket. Andelsmeierier beskattes efter samme regler som aktiemeierier, se § 15.

§ 43. Indtægt av fiskeri, der har været drevet som næring i mindst 3 aar, ansættes til, hvad utbyttet har utgjort i gjennemsnit for de sidstforløpne 3 aar. Foreligger nøiagtige opgaver over utbyttets størrelse i de paagjældende aar, legges disse opgaver til grund for ansættelsen, ellers ansættes utbyttet skjønsmæssig. I alle tilfælde medtages ved ansættelsen, hvad der av utbyttet er forbrukt av skatyderen og hans husstand. I brutto-utbyttet gjøres fradrag for medgaaede driftsutgifter, iberegnet slitage og tap av fiskeredskaper.

§ 44. Forefindes der paa en jordeiendom torvtak, stenbrud, skiferbrud, mineraler, grus- og sandtak eller lignende herligheter, blir det hele ved driften av samme vundne utbytte efter fradrag av omkostninger og av mulig foraarsaket jordskade at beskatte som indtægt for eieren. Kan det antages, at de paagjældende herligheter har bevirket en forhøielse av eiendommens kostende ved erhvervelsen, indrømmes forholds-mæssig fradrag i utbyttet.

Ved ansættelsen av indtægt av bergverksdrift blir i brutto-utbyttet at fradra foruten paaløpne driftsutgifter en passende procent som avskrivning paa den i foretagendet nedlagte kapital, i tilfælde iberegnet, hvad der er betalt for ertsforekomsten (jfr. forøvrig § 40).

§ 45. Naar indtægt av næringsdrift efter nærværende lovs forskrifter blir at ansætte til et gjennemsnittsbetrag for flere aar, kommer underskud, som næringen i noget aar maatte ha medført, til fradrag i de øvrige aars overskud. Har næringen gjennemsnittlig for alle aar git underskud, blir intet utbytte av samme at opføre. Gjennemsnittsutbyttet av næring, der indgaar under § 43, beregnes uten hensyntagen til renter av pantegjæld eller av anden laant kapital, hvorimot disse særskilt kommer til fradrag med det beløp, de har utgjort det sidste aar.

Ophører eller paabegyndes en næring i kalenderaarets (regn-

18 aug. skapsaarets) løp, holdes indtægten i dette aar utenfor gennemsnitsberegningen. Hvis en næring i aarets løp gaar over til en ny indehaver, gjælder det samme saavel for den tidligere som for den nye indehavers indtægt. I de tilfælde, der omhandles i § 16 første led, fremgaaes, som om der ingen forandring hadde fundet sted med hensyn til virksomhetens indehaver.

§ 46. Hvis utenfor kommunen hjemmehørende person, selskap eller indretning — uanset om vedkommende i formen optræder som leverandør, laangiver, garant eller lignende — efter omstændighetene maa antages at være interessert i nogen næringsdrift eller virksomhet, som beskattes i kommunen, paa væsentlig samme maate som en deltager, blir der ved beskatningen at ta hensyn hertil. Ligningsnævnden kan i saadant tilfælde ansætte formue og indtægt efter eget skjønn over forretningens midler og avkastning.

Fjerde kapitel.

Om pligt til at meddele ligningsmyndighetene opplysninger.

§ 47. Det paaligger enhver skattepliktig at bidra til, at hans skattepligt i rette tid bringes paa det rene, og ikke at foreta noget, der har til hensigt at forhindre fyldestgjørelse av hans skatteansvar.

Enhver skattepliktig har at meddele de opplysninger, som ligningsmyndighetene begjærer i anledning av skattemandtallets optagelse.

§ 48. Forpligtet til gjennom selvangivelse at gjøre rede for sine formues- og indtægtsforhold er:

- a. Skattepliktige selskaper, boer og andre indretninger.
- b. Skattepliktige, hvem det ved lov er paalagt at føre regnskapsbøker.
- c. Medlemmer av de i § 15 andet led omhandlede selskaper, naar de lignes særskilt.
- d. Andre skattepliktige, som ved nogen av de 3 sidste ligninger har været ausat i en antat indtægt av mindst kr. 800,00 eller har været lignet i flere distrikter av indtægter, der sammenlagt utgjør mindst dette beløp.
- e. Skattepliktige, som, uten at indgaa under bokstav a—d, i det sidst forløpne kalenderaar har hat en netto-indtægt av mindst kr. 800,00.

Den under bokstav d og e nævnte indtægtsgrænse kan efter beslutning av bystyret nedsættes eller — naar amtsskattestyret anbefaler saadan forandring og vedkommende regjeringsdepartement deri samtykker — forhøies indtil kr. 1200,00 eller i de 3 første skatteaar efter lovens ikrafttræden indtil kr. 1600,00.

Alle skattepligtige er berettiget til at indlevere selvangivelse. 18 aug.
Nr. 9.

§ 49. Selvangivelser affattes efter formularer anordnet af vedkommende regjeringsdepartement. De skal indeholde:

- a. Den skattepligtiges navn, stilling, bolig og adresse.
- b. Antallet av personer, som han har at forsørge.
- c. Specificert opgave over den skattepligtiges formue samt over gjæld, der forlanges fradrag formuen.
- d. Specificert opgave over den skattepligtiges indtægter og deres beløb samt over, hvad der forlanges fradrag indtægten.
- e. Forsikring paa ære og samvittighet om, at opgaverne er rigtige og avgit efter bedste skjøn og overbevisning.

Ligningsraadet kan bestemme, at fordringshavernes og skyldnernes navn blir at anføre i selvangivelsen, naar der i denne gjøres krav paa fradrag for gjæld eller gjældsrenter eller opføres formue i utestaaende fordringer eller indtægt av saadanne. Denne regel kan dog ikke gives anvendelse paa de i forrige paragraf under bokstav a og b nævnte skattepligtige uten for pantegjælds eller pantefordrings vedkommende. Saadanne skattepligtige har forøvrig alene overensstemmende med regnskapsbøkerne at opgi gjælden og erlagte renter med et samlet beløb.

Hvis der til en formues-, indtægts- eller fradragsposts ansættelse i penger utfordres skjøn, kan den skattepligtige undlate at opføre pengebeløpet i selvangivelsen, men maa i ethvert tilfælde meddele de oplysninger, der maatte være nødvendige for at sætte ligningsraadet i stand til at ansætte posten i penge.

§ 50. Ogsaa skattepligtige, der ikke har at levere selvangivelse, er paa forlangende av ligningsnævnden pligtige til at meddele oplysninger angaaende sin formue og indtægt.

§ 51. Selvangivelserne indleveres inden utgangen av januar maaned. Selvangivelser fra skattepligtige, som henhører under § 48 bokstav a, b og c, behøver dog ikke at indleveres før utgangen av februar. Naar saadanne skattepligtige godtgjør, at deres aarsregnskap paa grund av særegne omstændigheter ikke har kunnet avsluttes til denne tid, kan der indrømmes dem yderligere utsættelse, saaledes at selvangivelserne godtages som betimelig inkommet, saafremt de indløper, forinden ligningsraadets arbeide med formues- og indtægtsansættelserne er tilendebragt.

§ 52. Selvangivelser indleveres til vedkommende distrikts ligningsraad.

Naar nogen, der har at levere selvangivelse, blir at iligne skat i to eller flere distrikter, har han i hvert av disse at ind-

18 aug. levere angivelse over sin samlede formue og indtægt. I angivelsen anføres, hvorledes formuen og indtægten efter den skattepligtiges mening ved beskatningen blir at fordele mellem de paagjældende distrikter. Naar indtægten ikke efter nærværende lovs regler blir at fordele mellem distrikterne med visse brøkdele, behøver selvangivelsen i et distrikt, hvor vedkommende skatyder ikke gjør fordring paa fradrag for gjæld eller gjældsrenter, dog bare at omfatte den der skattepligtige formue og indtægt.

§ 53. For skattepligtige selskaper og indretninger blir selvangivelsen at avgi av vedkommende bestyrelse eller dennes formand. For umyndige avgives de av vergen, for mindre-aarige medunderskrives de av kurator.

Er en skattepliktig ved fravær, sygdom eller andet gyldig forfald hindret fra personlig at avgi selvangivelsen, er han forpligtet til, forsaavidt dette er mulig, at avgi opgave gjennom fuldmægtig.

§ 54. Selvangivelser skal skrives paa de derfor anordnede blanketter under befølgelse av de paa samme indtagne trykte anvisninger og undertegnes av utstederen.

Enhver skattepliktig kan ved henvendelse til ligningsraadet erholde veiledning til avfattelse av selvangivelsen eller faa denne avfattet paa grundlag av givne opplysninger. Den skattepligtige maa dog i ethvert tilfælde underskrive angivelsen.

§ 55. Skattepligtige aktieselskaper og foreninger er forpligtet til paa forlangende at tilstille vedkommende ligningsraad avtryk eller gjenpart av sine aarsoppgjør.

Bestyrende redere og disponenter for selskaper, der driver skibsrederi, er forpligtet til inden utgangen av hvert aars januar maaned at tilstille ligningsnævnden (ligningsraadet) i parthavernes eller aktie-eiernes bostedsdistrikter opgave over vedkommende parthavere eller aktie-eiere med tilføiende av de paagjældende parters størrelse eller aktiernes beløp samt det i sidstforløpne aar utbetalte utbytte. Opgave over utenlandske parthavere eller aktie-eiere, over aktier, der lyder paa ihænde-haveren, samt over parter eller aktier, der tilhører den bestyrende reder eller disponenten, blir paa samme maate at tilstille ligningsnævnden (ligningsraadet) i det distrikt, hvor kontoret haves eller skibet bestyres.

Livrente- og livsforsikrings-selskaper er forpligtet til paa forlangende at meddele ligningsmyndighetene opgave over de til forsikrede inden distriktet i det sidstforløpne aar utbetalte beløp.

§ 56. Bestyrelser av bankindretninger saavel som bankierer, sakførere og andre, der har penger under forvaltning for nogen, er forpligtet til paa forlangende at meddele ligningsmyndig-

hetene opplysninger om størrelsen og avkastningen av navngitt persons hos dem indestaaende midler. 18 aug. Nr. 9.

§ 57. Bestyrelser for private selskaper, foreninger eller indretninger saavel som private arbeidsherrer, husbondsfolk og andre, som har lønnede tjenestemænd, tyende eller andre faste arbeidere i sin tjeneste, er forpligtet til paa forlangende at indsende indberetning om de disse i det sidstforløpne aar utbetalte lønninger eller ydede godtgjørelser bestaaende i penger eller i andre ydelser eller fordele — til ligningsmyndighetene i de distrikter, hvori vedkommende tjenestemænd, tyende eller arbeidere er skattepliktige. Disse indberetninger, der avfattes efter en av vedkommende regjeringsdepartement foreskrevet formular, som ligningsnævnden har at tilstille vedkommende, kan fordres avgitt inden utgangen av januar maaned.

§ 58. Offentlige og kommunale myndigheter og tjenestemænd er forpligtet til paa forlangende snarest mulig at meddele ligningsmyndighetene alle de opplysninger, som maatte staa til deres raadighet — saasom fortegnelse over lønninger og lønsmottagere, i overformynderiet henstaaende kapitaler, firma-anmeldelser o. s. v. Ønsker vedkommende ligningsmyndighet utskrifter av protokoller, blir saadanne at utfærdige i fornøden utstrækning. Paadrages der ved efterkommelsen av slike forlangender tjenestemanden direkte utlæg, erstattes disse efter paakrav av vedkommende ligningskommune.

§ 59. Offentlige skifteforvaltere er, naar et bo sluttes, forpligtet til snarest mulig at sende ligningsnævnden i de distrikter, hvori vedkommende arvinger hører hjemme, indberetning om enhver utlagt arvelod, naar dennes værdi utgjør mindst kr. 1 000,00 eller repræsenterer en inntækt av mindst kr. 50,00.

Statens oppebørselbetjenter er likeledes forpligtet til, naar der indkommer arve-anmeldelser fra selvskiftende arvinger, snarest mulig at sende indberetning til ligningsnævnden i det distrikt, hvor de hører hjemme, om de disse tilfaldne arvelodder av saadan størrelse som i første led nævnt. Naar et bo oppgjøres av testamentsfuldbyrdere, paaligger det oppebørselsbetjenten at tilstille vedkommende ligningsnævn lignende indberetning, straks efterat oppgjøret er mottatt fra disse.

Paa særskilt forlangende er offentlige skifteforvaltere forpligtet til, forsaavidt de derfor nødvendige opplysninger haves i boet, at indsende til ligningsmyndighetene forklaring om avdøde skattepliktiges formue og inntægter i de sidstforløpne aar.

Hvis offentlig skifteforvalter under et bos behandling erfarer, at avdøde er blit lignet i en betragtelig lavere formue eller inntækt end den virkelige, har han uten opfordring snarest mulig herom at indsende indberetning til vedkommende ligningsnævn. Den samme indberetningsplikt paaligger offentlige

18 aug. tjenestemænd, der maatte gjøre saadan erfaring under deres
 Nr. 9. befatning med oppebørselen av arve-avgift til staten eller med
 at kontrolere dennes rigtige erlæggelse.

Femte kapitel.

Om ligning.

§ 60. Den del av byskatten, som falder paa formue og indtægt, fordeles paa de skattepligtige av en ligningsnævn bestaaende av saa mange av bystyret i eller utenfor dets midte valgte medlemmer, som det selv bestemmer. Bystyret vælger tillike en varamand for hvert medlem av ligningsnævnden. De forskjellige næringsgrupper inden byen samt dennes forskjellige dele skal saavidt mulig være representert i nævnden.

Ligningsnævnden vælger selv sin formand og næstformand. Medlemmene fungerer regelmæssig i 3 aar, idet hvert aar den tredjedel (hvor antallet ikke er delelig med 3, det nærmeste antal under eller over tredjedelen), der har forrettet længst, uttræder og erstattes ved nyt valg. Ved første og andet valg efter lovens ikrafttræden uttræder den halvdel av medlemmene, som har forrettet i 2 aar. Hvem der skal fratræde av flere like berettigede, avgjøres i tilfælde ved lodtrækning. Varamændene vælges for 1 aar.

Den, der har været medlem av en ligningsnævn, kan undslaa sig for at motta valg i saa lang tid som den, hvori han uavbrutt har forrettet som saadant.

§ 61. I byer med mindst 25 000 indvaanere kan bystyret ved vedtægt stadfæstet av Kongen bestemme, at byen skal deles i flere distrikter, og at ligningen for visse dele av ligningsarbeidet skal foregaa særskilt for hvert av disse. Antallet av de medlemmer av ligningsnævnden, som skal forrette for de enkelte distrikter, fastsettes i vedtægten. De nærmere forskrifter, som nødvendiggjøres ved bestemmelsen om ligningsarbeidets deling paa denne maate, gives likeledes i vedtægten.

§ 62. Til behandling av selvangivelser skal i hvert skattedistrikt oprettes et ligningsraad bestaaende av 3 medlemmer, der vælges av bystyret. Raadets medlemmer kan tages i eller utenfor ligningsnævnden. Hvor fast forretningsfører for ligningsvæsenet er ansat, kan denne beskikkes som det ene medlem av raadet. Raadets formand vælges av bystyret.

Medlemmene indsender til bystyret skriftlig forsikring paa ære og samvittighet om at ville bevare taushet angaaende, hvad de i sin stilling maatte erfare om nogens formues- og indtægtsforhold, samt om at ville utføre sit hverv upartisk efter bedste skjøn og overbevisning.

Med hensyn til medlemmenes funktionstid og gjenvalg gjelder det samme, som er foreskrevet for ligningsnævnden.

Ordningen av raadets virksomhet i forhold til ligningsnævnden utenfor, hvad der herom er bestemt i nærværende lov, fastsættes av bystyret under vedkommende regjeringsdepartements godkjendelse. 18 aug. Nr. 9.

Bystyret kan bestemme, at ligningsraadets medlemmer tilstaaes godtgjørelse for sit arbeide.

Hvor det i medhold av § 61 bestemmes, at ligningsarbeidet delvis skal foregaa særskilt for forskjellige distrikter av byen, kan det ogsaa bestemmes, at der skal være særskilt ligningsraad i hvert av disse.

§ 63. Ligningsnævnden og ligningsraadet har krav paa at erholde godtgjørelse til lønnet medhjælp og til bestridelse av utgifter ved kontorhold.

Bystyret kan ansætte en lønnet fast forretningsfører for ligningsvæsenet.

§ 64. Med iagttagelse av bestemmelseerne i §§ 65—72 foreskriver bystyret de regler, som skal befølges ved ligningen.

Til ligningsreglenes gyldighet utkræves vedkommende regjeringsdepartements approbation.

Den skattepligtiges adgang til ved rettergang paa sedvanlig maate at la prøve lovligheten av de anvendte ligningsregler er ham forbeholdt.

§ 65. Formuesskatten til bykommunen maa i almindelighet ikke utgjøre mer end kr. 2,00 og ikke mindre end kr. 0,50 av hvert 1 000 kroner.

Bystyret har adgang til for hver fuld procent, som indtægtsskatten stiger over 10 (jfr. § 66), at forhøje formuesskatten med kr. 0,20 av hvert 1 000 kroner over det foran bestemte maksimum, dog saaledes at den ikke i noget tilfælde kan utlignes med et høiere beløp end kr. 3,00 av hvert 1 000 kroner.

§ 66. Den kommunale indtægts-skatøre skal herefter utgjøre høist 10 pct. Dog skal der altid være adgang til at utligne et likesaa stort samlet beløp paa indtægten som det beløp, der blev utlignet paa denne det nærmest foregaaende aar, saalænge skatøren herved ikke bringes til at overstige 12 pct.

Vedkommende regjeringsdepartement kan tillate, at indtægts-skatøren enkelte aar sættes høiere, naar bystyret med mindst $\frac{3}{4}$ flertal beslutter at andra herom. For at saadan tiladelse skal meddeles, maa det godtgjøres, at ligningsansættelseerne er rimelige, at en hensigtsmæssig reduktionstabel er anvendt, og at andre skattefundamenter er forsvarlig utnyttet. Departementet kan kræve ligningen undergit nærmere prøvelse av Riksskattestyret, som, hvor dertil findes grund, paahyder omgivning under befølgelse av nærmere angivne regler eller anvendelse av en forandret reduktionstabel.

18 aug. Naar skatøren ved sidste aarsligning før denne lovs ikraft-
Nr. 9. træden overstiger 12 pct., skal den nedsættes, indtil den er
bragt ned til 12 pct. Nedsættelsen sker med mindst 1 pct.
aarlig eller det sidste aar i tilfælde med det mindre over-
skytende procentbeløb. Ved første ligning efter lovens ikraft-
træden skat skatøren ikke utgjøre mer end 15 pct. Disse
regler kan dog fravikes med departementets tilladelse, der med-
deles under betingelser som ovenfor nævnt. Efterat skatøren
er bragt ned til 12 pct., kommer reglene i første led til
anvendelse.

§ 67. Formuesskatten fordeles paa de skattepligtige efter
det likefremme forhold av den formue, hvortil hver skattepligtig
av ligningsnævnden ansættes.

Bystyret kan bestemme, at smaa formuer paa indtil kr.
5 000,00 skal være skattefri. Likeledes kan indbo og andet
løsøre, som ingen indtægt gir, helt eller delvis fritages for
beskatning.

Paa indtægt sker fordelingen efter det likefremme forhold
av den aarlige indtægt, hvortil hver skattepligtig av lignings-
nævnden ansættes, dog med de avændringer, som i medhold av
følgende paragraffer vedtages.

§ 68. Av indtægten skal i almindelighet et visst beløb
være skattefrit.

Ansættelsen av det skattefrie beløb skal bero baade paa
antallet av de personer, skatyderen har at forsørge, og paa
indtægten størrelse.

Til bestemmelse av det skattefrie beløb for hver enkelt
skatyder inddeles de skattepligtige i 8 klasser, hvorav

1ste klasse omfatter dem, der ikke har nogen at forsørge;

2den til 7de klasse omfatter dem, der har henholdsvis
1, 2, 3, 4, 5, 6 personer at forsørge;

8de klasse omfatter dem, der har 7 eller flere personer
at forsørge.

Hvilke personer der ved klasse-ansættelsen skal henregnes
til forsørgede, bestemmes av bystyret. Til forsørgede blir dog
altid at henregne den skattepligtiges arbeidsudygtige forældre,
barn, der er under 15 aar eller ikke arbeidsdygtige, samt
arbeidsudygtig egtefælle, naar de virkelig forsørges av den
skattepligtige eller efter § 11 lignedes sammen med denne. Hvis
egtefællerne i henhold til § 11, 2det punktum lignedes særskilt,
blir det skattefrie beløb at beregne, som om egtefællerne var
lignet underet, og at fradra forholdsvis i deres indtægt. An-
tallet av forsørgede den 1 januar i det aar, ligningen foretages,
lægges til grund for klasse-ansættelsen.

§ 69. Den skattefrie del av indtægten utregnes efter en
av følgende tabeller:

18. aug.
Nr. 9.

Tabel I.

Iste klasse.		2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Kr.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Av indtægten er:								
Helt skattefrit								
9/10	— 300 —	390	470	550	630	710	790	870
8/10	— 300 —	390 — 580	470 — 700	550 — 820	630 — 940	710 — 1060	790 — 1180	870 — 1300
7/10	— 430 —	580 — 770	700 — 930	820 — 1090	940 — 1250	1060 — 1410	1180 — 1570	1300 — 1730
6/10	— 560 —	770 — 960	930 — 1160	1090 — 1360	1250 — 1560	1410 — 1760	1570 — 1960	1730 — 2160
5/10	— 690 —	960 — 1150	1160 — 1390	1360 — 1630	1560 — 1870	1760 — 2110	1960 — 2350	2160 — 2590
4/10	— 820 —	950 — 1150	1390 — 1620	1630 — 1900	1870 — 2180	2110 — 2460	2350 — 2740	2590 — 3020
3/10	— 950 —	1080 — 1340	1620 — 1850	1900 — 2170	2180 — 2490	2460 — 2810	2740 — 3130	3020 — 3450
2/10	— 1080 —	1210 — 1530	1720 — 1850	2080 — 2170	2440 — 2490	2800 — 2810	3160 — 3130	3520 — 3380
1/10	— 1210 —	1340 — 1720	1910 — 2080	2310 — 2440	2710 — 2800	3110 — 3160	3510 — 3520	3910 — 3880
	— 1340 —	1470 — 1910	2100 — 2310	2540 — 2710	2980 — 3110	3420 — 3510	3860 — 3910	4300 — 4310
	— 885 —	1245	1505	1765	2025	2285	2545	2805
Av indtægter over desidstanførte grænsebeløb er skattefrit .								

Tabel II.

Iste klasse.		2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Kr.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Av indtægten er:								
Helt skattefrit								
8/10	— 300 —	390	470	550	630	710	790	870
7/10	— 300 —	390 — 580	470 — 700	550 — 820	630 — 940	710 — 1060	790 — 1180	870 — 1300
6/10	— 430 —	580 — 770	700 — 930	820 — 1090	940 — 1250	1060 — 1410	1180 — 1570	1300 — 1730
5/10	— 560 —	770 — 960	930 — 1160	1090 — 1360	1250 — 1560	1410 — 1760	1570 — 1960	1730 — 2160
4/10	— 690 —	960 — 1150	1160 — 1390	1360 — 1630	1560 — 1870	1760 — 2110	1960 — 2350	2160 — 2590
3/10	— 820 —	950 — 1150	1390 — 1620	1630 — 1900	1870 — 2180	2110 — 2460	2350 — 2740	2590 — 3020
2/10	— 950 —	1080 — 1340	1620 — 1850	1900 — 2170	2180 — 2490	2460 — 2810	2740 — 3130	3020 — 3450
1/10	— 1080 —	1210 — 1530	1720 — 1850	2080 — 2170	2440 — 2490	2800 — 2810	3160 — 3130	3520 — 3380
	— 1210 —	1340 — 1720	1910 — 2080	2310 — 2440	2710 — 2800	3110 — 3160	3510 — 3520	3910 — 3880
	— 768 —	1074	1298	1522	1746	1970	2194	2418
Av indtægter over desidstanførte grænsebeløb er skattefrit .								

86*

18 aug.
Nr. 9.

Tabel III.

	1ste klasse.	2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Av indtægten er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Helt skattefrit.	300	390	470	550	630	710	790	870
8/10 — » —	300—560	390—770	470—930	550—1090	630—1250	710—1410	790—1570	870—1730
7/10 — » —	560—690	770—960	930—1160	1090—1360	1250—1560	1410—1760	1570—1960	1730—2160
6/10 — » —	690—820	960—1150	1160—1390	1360—1630	1560—1870	1760—2110	1960—2350	2160—2590
5/10 — » —	820—950	1150—1340	1390—1620	1630—1900	1870—2180	2110—2460	2350—2740	2590—3020
4/10 — » —	950—1080	1340—1530	1620—1850	1900—2170	2180—2490	2460—2810	2740—3130	3020—3450
3/10 — » —	1080—1210	1530—1720	1850—2080	2170—2440	2490—2800	2810—3160	3130—3520	3450—3880
2/10 — » —	1210—1340	1720—1910	2080—2310	2440—2710	2800—3110	3160—3510	3520—3910	3880—4310
1/10 — » —	1340—1470	1910—2100	2310—2540	2710—2980	3110—3420	3510—3860	3910—4300	4310—4740
Av indtægter over de sidstnævnte grænsebeløb er skattefrit.	872	1226	1482	1738	1994	2250	2506	2762

Tabel IV.

	1ste Klasse.	2den klasse.	3dje klasse.	4de klasse.	5te klasse.	6te klasse.	7de klasse.	8de klasse.
Av indtægten er:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Helt skattefrit.	300	390	470	550	630	710	790	870
9/10 — » —	300—430	390—570	470—690	550—810	630—930	710—1050	790—1170	870—1290
8/10 — » —	430—560	570—750	690—910	810—1070	930—1230	1050—1390	1170—1550	1290—1710
7/10 — » —	560—690	750—930	910—1130	1070—1330	1230—1530	1390—1730	1550—1930	1710—2130
6/10 — » —	690—820	930—1110	1130—1350	1330—1590	1530—1830	1730—2070	1930—2310	2130—2550
5/10 — » —	820—950	1110—1290	1350—1570	1590—1850	1830—2130	2070—2410	2310—2690	2550—2970
4/10 — » —	950—1080	1290—1470	1570—1790	1850—2110	2130—2430	2410—2750	2690—3070	2970—3390
3/10 — » —	1080—1210	1470—1650	1790—2010	2110—2370	2430—2730	2750—3090	3070—3450	3390—3810
2/10 — » —	1210—1340	1650—1830	2010—2230	2370—2630	2730—3030	3090—3430	3450—3830	3810—4230
1/10 — » —	1340—1470	1830—2010	2230—2450	2630—2890	3030—3330	3430—3770	3830—4210	4230—4650
Av indtægter over de sidstnævnte								

18 aug.
Nr. 9.

Tabel VI.

Av indtægten er:	1ste klasse.		2den klasse.		3dje klasse.		4de klasse.		5te klasse.		6te klasse.		7de klasse.		8de klasse.	
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.	
Helt skattefrit	300		390		470		550		630		710		790		870	
$\frac{8}{10}$ — — — — —	300—430		390—570		470—690		550—810		630—930		710—1050		790—1170		870—1290	
$\frac{7}{10}$ — — — — —	430—560		570—750		690—910		810—1070		930—1230		1050—1390		1170—1550		1290—1710	
$\frac{6}{10}$ — — — — —	560—690		750—930		910—1130		1070—1330		1230—1530		1390—1730		1550—1930		1710—2130	
$\frac{5}{10}$ — — — — —	690—820		930—1110		1130—1350		1330—1590		1530—1830		1730—2070		1930—2310		2130—2550	
$\frac{4}{10}$ — — — — —	820—950		1110—1290		1350—1570		1590—1850		1830—2130		2070—2410		2310—2690		2550—2970	
$\frac{3}{10}$ — — — — —	950—1080		1290—1470		1570—1790		1850—2110		2130—2430		2410—2750		2690—3070		2970—3390	
$\frac{2}{10}$ — — — — —	1080—1210		1470—1650		1790—2010		2110—2370		2430—2730		2750—3090		3070—3450		3390—3810	
$\frac{1}{10}$ — — — — —	1210—1340		1650—1830		2010—2230		2370—2630		2730—3030		3090—3430		3450—3830		3810—4230	
Av indtægter over de sidstnævnte grænsebeløb er skattefrit .	768		1038		1162		1486		1710		1934		2158		2382	

Av indtægten er:	1ste klasse.		2den klasse.		3dje klasse.		4de klasse.		5te klasse.		6te klasse.		7de klasse.		8de klasse.	
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.	
Helt skattefrit	300		390		470		550		630		710		790		870	
$\frac{8}{10}$ — — — — —	300—560		390—750		470—910		550—1070		630—1230		710—1390		790—1550		870—1710	
$\frac{7}{10}$ — — — — —	560—690		750—930		910—1130		1070—1330		1230—1530		1390—1730		1550—1930		1710—2130	
$\frac{6}{10}$ — — — — —	690—820		930—1110		1130—1350		1330—1590		1530—1830		1730—2070		1930—2310		2130—2550	
$\frac{5}{10}$ — — — — —	820—950		1110—1290		1350—1570		1590—1850		1830—2130		2070—2410		2310—2690		2550—2970	
$\frac{4}{10}$ — — — — —	950—1080		1290—1470		1570—1790		1850—2110		2130—2430		2410—2750		2690—3070		2970—3390	
$\frac{3}{10}$ — — — — —	1080—1210		1470—1650		1790—2010		2110—2370		2430—2730		2750—3090		3070—3450		3390—3810	
$\frac{2}{10}$ — — — — —	1210—1340		1650—1830		2010—2230		2370—2630		2730—3030		3090—3430		3450—3830		3810—4230	
$\frac{1}{10}$ — — — — —	1340—1470		1830—2010		2230—2450		2630—2890		3030—3330		3420—3770		3830—4210		4230—4650	
Av indtægter over de sidstnævnte grænsebeløb er skattefrit .	872		1182		1438		1694		1950		2206		2462		2718	

18 aug. Omgjørelsen av den av ligningsnævnden ansatte indtægt
 Nr. 9. (den antagne indtægt) til den indtægt, hvorpaa skatten skal
 fordeles (den skatbare indtægt), sker paa følgende maate:

Utgjør den antagne indtægt i hver av de 8 klasser i tabel
 I og III henholdsvis kr. 1 470,00, 2 100,00, 2 540,00, 2 980,00,
 3 420,00, 3 860,00, 4 300,00 og 4 740,00 eller derover, i tabel II
 henholdsvis kr. 1 340,00, 1 910,00, 2 310,00, 2 710,00, 3 110,00,
 3 510,00, 3 910,00 og 4 310,00 eller derover, i tabel IV og VI
 henholdsvis kr. 1 470,00, 2 010,00, 2 450,00, 2 890,00, 3 330,00,
 3 770,00, 4 210,00 og 4 650,00 eller derover, i tabel V henholds-
 vis kr. 1 340,00, 1 830,00, 2 230,00, 2 630,00, 3 030, 3 430,00,
 3 830,00 og 4 230,00 eller derover, fremkommer den skatbare
 indtægt ved fradrag av det i tabellens nederste linje for den
 paagjældende klasse opførte beløp.

Er den antagne indtægt mindre end foranførte beløp, men
 større end de i tabellen opførte helt skattefrie grundbeløp, frem-
 kommer den skatbare indtægt i hver klasse ved fradrag av det
 skattefrie grundbeløp samt derhos en saa stor brøkdel av de
 overskytende indtægtsdele, som angives under de i tabellerne
 opførte 9 eller 8 reduktionstrin.

Er den antagne indtægt ikke større end det helt skattefrie
 grundbeløp, blir ingen skat at iligne vedkommende (jfr. dog §
 72 sidste led).

Antat indtægt, der er under kr. 400,00 blir, naar by-
 styret saa bestemmer, ikke at skatlægge.

I tabellerne kan de skattefrie grundbeløp besluttet foran-
 dret, gjennemgaaende for alle klasser, efter et av nedenstaaende
 alternativer:

18 aug.
Nr. 9.

1.	kr. 280,00,	kr. 370,00,	kr. 450,00,	kr. 530,00,	kr. 610,00,	kr. 690,00,	kr. 770,00,	kr. 850,00,
2.	» 260,00,	» 350,00,	» 430,00,	» 510,00,	» 590,00,	» 670,00,	» 750,00,	» 830,00,
3.	» 240,00,	» 330,00,	» 410,00,	» 490,00,	» 570,00,	» 650,00,	» 730,00,	» 810,00,
4.	» 220,00,	» 310,00,	» 390,00,	» 470,00,	» 550,00,	» 630,00,	» 710,00,	» 790,00,
5.	» 200,00,	» 290,00,	» 370,00,	» 450,00,	» 530,00,	» 610,00,	» 690,00,	» 770,00,
6.	» 300,00,	» 390,00,	» 470,00,	» 540,00,	» 600,00,	» 650,00,	» 690,00,	» 720,00,
7.	» 280,00,	» 370,00,	» 450,00,	» 520,00,	» 580,00,	» 630,00,	» 670,00,	» 700,00,
8.	» 260,00,	» 350,00,	» 430,00,	» 500,00,	» 560,00,	» 610,00,	» 650,00,	» 680,00,
9.	» 240,00,	» 330,00,	» 410,00,	» 480,00,	» 540,00,	» 590,00,	» 630,00,	» 660,00,
10.	» 220,00,	» 310,00,	» 390,00,	» 460,00,	» 520,00,	» 570,00,	» 610,00,	» 640,00,
11.	» 200,00,	» 290,00,	» 370,00,	» 440,00,	» 500,00,	» 550,00,	» 590,00,	» 620,00,

18 aug. Grænsebeløpene paa samtlige reduktionstrin saavel som tal-
 Nr. 9. lene i tabellens sidste linje gives altid det samme fradrag som
 de skattefrie grundbeløp.

Der skal ved offentlig foranstaltning til bruk for lignings-
 nævndene utarbeides beregningsskemaer, der viser den skatbare
 indtægts beløp under forskjellige alternativer for reduktionen av
 den antagne indtægt.

§ 70. Ved bystyrets fastsettelse av reduktionstabellen
 skal der haves for øie at opnaa, at totalsummen av den skat-
 bare indtægt for indenbysboende skattepligtige personer (§ 10
 bokstav a) saavidt mulig ikke blir mindre end 40 pct. og ikke
 større end 70 pct. av deres antagne indtægts totalsum.

Amtsskattestyret har ved sin gjennomgaaelse av skattelag-
 ningene at være opmerksom paa tilveiebringelsen og oprethol-
 delsen av det ovenfor anførte gjennemsnittsforhold mellem skat-
 bar og antat indtægt. I alle tilfælde, hvor amtsskattestyret
 forefinder væsentlige avvikelser fra dette gjennemsnittsforhold,
 har det — ogsaa uten henvendelse fra vedkommende bystyre —
 adgang til at foreskrive befulgt ved de følgende ligninger en
 forandret tabel, der i henhold til foretat beregning kan for-
 utsættes at ville bringe den skatbare indtægt op til mindst 40
 pct. av den antagne indtægt eller i tilfælde ned under 70 pct.
 av samme.

Under særegne omstændigheter kan amtsskattestyret tillate
 andre forandringer i reduktionstabellerne end de, som der i for-
 rige paragraf er aapnet adgang til. Likeledes kan Riksskatte-
 styret foreskrive andre forandringer i tabellerne, naar det efter
 § 66 paabyder omgjørelse av en ligning. Ogsaa de for land-
 distrikterne foreskrevne reduktionstabeller kan benyttes, naar
 amtsskattestyret og vedkommende regjeringsdepartement deri
 samtykker.

§ 71. Indlænding erholder kun skattefrit fradrag i bo-
 stedsdistriktet. Dog har en saadan, naar han derom fremsætter
 forlangende, ret til at erholde skattefrit fradrag i et distrikt
 utenfor bostedsdistriktet, men i saa fald gives ham intet skattefrit
 fradrag i bostedsdistriktet. Den, der ønsker skattefrit fradrag
 utenfor bostedsdistriktet, har inden utgangen av januar maaned
 at indsende til ligningsnævnden i bostedsdistriktet forlangende
 herom med opgave over, hvilke personer han hadde at forsørge
 den 1 januar. Bostedsdistriktets ligningsnævn har derefter
 snaarest mulig at oversende forlangendet til ligningsnævnden i det
 distrikt, hvor fradraget ønskes.

Dødsboer henføres til den avdødes skatteklasse.

Skattepligtige selskaper og indretninger (§ 10 bokstav b)
 saavel som skattepligtige utlændinger gives intet skattefrit fra-
 drag.

§ 72. Der kan fastsættes et mindste beløb av skat, som 18 aug.
enhver, der efter de vedtagne regler er skattepliktig av sin Nr. 9.
indtægt, har at erlægge, om end hans skat ved likefrem anven-
delse av reglene vilde bli mindre. Dette beløb maa ikke over-
stige kr. 2,00.

Enhver, der har en samlet inntægt av kr. 400,00, skal
lægges i skat til kommunen, selv om vedkommende efter de
vedtagne skatteregler vilde bli skattefri. Skattebeløpet maa i
dette tilfælde ikke være under 50 øre og ikke over 2 kroner.
Saadan mindsteskat blir i bostedskommunen at iligne enhver,
der for ligningsnævnden godtgjør at ha en samlet inntægt av
mindst kr. 400,00, uanset om inntægten efter nærværende lov
helt eller delvis beskattes i en anden kommune eller gjennom
en anden ligning.

§ 73. Ligningsnævnden kan i den utstrækning, hvori det
maatte findes fornødent, fastsette takseringsregler, der blir at
befølge ved ligningen.

§ 74. Ligningsnævnden ansætter de skattepliktiges for-
mue og inntægt samt fastsetter den klasse, hvortil de skatte-
pliktige efter de i distriktet gjældende regler skal henføres.
For skattepliktige, som har levert selvangivelse, sker ansættelsen
overensstemmende med ligningsraadets avgjørelse.

Ligningsnævnden har tillike at besørge utregnet den skat,
som efter det fastsatte forholdstal falder paa enhver skatteplig-
tig. Skattebeløpet kan avrundes til det nærmeste antal hele
kroner.

§ 75. Ligningsnævnden sammentræder i almindelighet i
januar maaned. Det første møte sammenkaldes av bystyrets
ordfører. De senere møter berammes av ligningsnævnens for-
mand.

Ligningsraadet paabegynder prøvelsen av selvangivelserne,
saasnaart disse indkommer.

Er der i skattedistriktet nogen fast eiendom eller anlæg,
eller drives der i distriktet nogen næring eller virksomhet, hvorav
den skattepliktige blir at iligne statsskat i andet distrikt, fore-
tages ansættelsen snaest mulig av den paagjældende formue og
inntægt eller i tilfælde underskud (jfr. § 39, 1ste led). Op-
gave over de foretagne ansættelser blir, saa snart ske kan, at
tilstille ligningsnævnden i det distrikt, hvor vedkommende skat-
skrives, til avbenyttelse ved utregningen av hans statsskat.

§ 76. Selvangivelserne prøves av ligningsraadet under be-
nyttelse av de til dens raadighet staaende midler. Finder raa-
det ikke grund til at betvile en selvangivelseres rigtighet og fuld-
stændighet, blir denne uten videre at ta tilfølge som grundlag
for vedkommendes ligning. Skjønsmæssige ansættelser foretages

18 aug. av raadet eller undergives særlig prøvelse av dette, hvis de alle-
Nr. 9. rede er gjort i selvangivelsen.

Finder ligningsraadet selvangivelsen uklar, eller antar det, at den opgivne formue eller indtægten er for lavt ansat eller ikke fuldstændig opgit, eller at fradragsposter er opført med et for stort beløb, har raadet at tilstille vedkommende meddelelse herom og kan samtidig opfordre ham til at meddele skriftlig oplysning angaaende opgivne punkter i selvangivelsen eller til personlig at møte for raadet til berammet tid og sted. Skattepligtig, hvem underretning som nævnt er tilstillet, kan i hvert fald kræve, at der gives ham anledning til mundtlig at forklare sig. Naar han ved forfald, som godkjendes av raadet, er hindret fra at møte eller fra personlig at erklære sig, kan dette paa hans ansvar ske ved fuldmægtig, som er nøie kjendt med hans forhold.

Ligningsraadet kan forlange adgang til at gjøre sig be-
kjendt med den skattepligtiges regnskapsbøger.

Naar raadet har indhentet de oplysninger, det anser for-
nødne, fastsætter det efter bedste skjøn den formue og indtægt, hvorefter vedkommende skal beskattes. Raadet er herunder be-
rettiget til baade at forhøie opførte formues- og indtægtsposter, at nedsætte og utelate fradragsposter og at tilføie formues- og indtægtsposter, som ikke er opført, naar det dertil finder til-
strækkelig grund.

Nedsættelse av de i en selvangivelse opførte formues- og indtægtsposter, eller forhøielse av fradragsposterne kan i alminde-
lighet ikke ske. Hvis imidlertid ligningsraadet finder avgjørende grund til at anta, at en for høi angivelse av nogen formues- og indtægtspost eller for lav angivelse av nogen fradragspost foreligger, er det, efter saavidt mulig at ha git utstederen av selvangivelsen anledning til at forklare sig, berettiget til at foreta fornøden berigtigelse.

Opholder utstederen av en selvangivelse sig i utlandet, eller er hans opholdssted ubekjendt, kan den av ham angivne formue og indtægt forhøies, uten at han har krav paa at bli varslet av ligningsraadet.

For alle væsentlige avvikelser fra en foreliggende selv-
angivelse skal grundene anføres i ligningsraadets forhandlings-
protokol.

Ved sine skjønsmæssige ansættelser har ligningsraadet at
befølge de takseringsregler, der er fastsat av ligningsnævnden. Den fastsatte formue, indtægt og klasse meddeles ligningsnævnden, som derimot ikke maa gjøres bekjendt med selvangivelsernes indhold.

§ 77. For de skattepligtige, fra hvem ingen selvangivelse er mottat, ansætter ligningsnævnden formue og indtægt efter

bedste skjøn, i tilfælde efterat den har latt indhente de oplysninger, som den finder fornødne. 18 aug. Nr. 9.

§ 78. Summen av den for en skatyder ansatte formue kan avrundes nedad til det nærmeste antal kroner, der er delelig med 100, naar formuen utgjør mindre end kr. 10 000,00, og ellers til det nærmeste antal kroner, der er delelig med 1 000.

Summen av den for en skatyder ansatte indtægt kan avrundes nedad til det nærmeste antal kroner, der er delelig med et tal, som, naar indtægten utgjør mindre end kr. 1 000,00, ikke er større end 25 og ellers ikke er større end 100.

Nogen anden avvikelse maa ikke av nogensomhelst grund gjøres hverken til forhøielse eller nedsættelse av den formue eller indtægt, som opføres.

Naar utredelsen av den fulde skat antages paa grund av særegne omstændigheter at ville falde særdeles trykkende for eller av andre grunde særdeles ubillig imot nogen skattepliktig, kan ligningsnævnden herom gjøre forestilling til bystyret (formandskapet) og anbefale vedkommende til nedsættelse eller eftergivelse av skatten.

§ 79. Skatteligningen bør være tilendebragt inden 1 juni. Ligningsnævdens forhandlinger — derunder indbefattet de vedtagne takseringsregler — indføres i en av formandskapets ordfører autorisert protokol.

Efter skatteligningens tilendebringelse besørger ligningsnævdens formand utlagt til almindelig eftersyn paa et eller flere steder en skatteliste over samtlige skattepligtige. Denne liste skal indeholde de anvendte ligningsregler, reduktionstabellen, skatøren, den ilgnede skat samt formue, indtægt og klasse, hvorefter hver enkelt skattepliktig er skatlagt til kommune og stat. Utlæggelsen kundgjøres paa sedvanlig maate. Samtidig med utlæggelsen gives utenbysboende skatydere meddelelse om den ilgnede skat samt formue, indtægt og klasse.

Enhver skattelignet kan ved henvendelse til ligningsnævnden (ligningsraadet) erholde oplysning om, hvorledes ligningsansættelserne for hans eget vedkommende er fremkommet.

Senest 4 uker efter ligningsforretningens tilendebringelse avgir ligningsnævdens formand indberetning til vedkommende regjeringsdepartement i den form, som dette foreskriver. Samtidig har ligningsnævnden at oversende til amtsskattestyret en bekræftet avskrift av ligningsforretningen i dens helhet og til statens og kommunens oppbørselsbetjenter bekræftede utskrifter av ligningen henholdsvis for stats- og kommuneskattens vedkommende. Derhos tilstilles vedkommende regjeringsdepartement en bekræftet utskrift av statsskatteligningen, hvilken utskrift blir at benytte ved ligningens revision.

Indløper de i § 75 sidste led omhandlede opgaver efter

18 aug. ligningens avslutning, har ligningsnævdens formand at dra om-
 Nr. 9. sorg for, at omberegning av den paagjældende skattepligtiges
 statsskat sker snarest mulig, og at underretning om den for-
 andrede skatteansættelse meddeles vedkommende oppebørsels-
 betjent.

Sjette kapitel.

Om ligningsklagers indgivelse og behandling.

§ 80. Klage over ligningen maa for at komme i betragtning indgives skriftlig til ligningsnævdens formand (ligningsraadet) inden 4 uker fra den dag, da skatelistens utlæggelse blev kundgjort.

Klage kan gaa ut paa:

- a) at klageren urettelig er skatlagt eller forbigaat, er skatlagt efter en for høi eller for lav ansættelse av formue eller indtægt eller henført til en feilagtig klasse.
- b. at nogen anden skattepliktig urettelig er forbigaat, er skatlagt efter en for lav ansættelse eller henført til en for lavt beskattet klasse.

Klage av sidstnævnte art maa være fremført enten av statens oppebørselsbetjent eller av en eller flere, hvis paalignede kommuneskat utgjør i det mindste enten kr. 200,00 eller 5 pct. av, hvad der i det hele er utlignet. Begge arter av klage skal indeholde bestemte paastande, støttet til forklaringer om de efter klagerens formening sande forhold.

Klage over ansættelse, der er foretat av ligningsraadet, behandles av dette, andre klager behandles av ligningsnævnden.

Efter klagefristens utløp og efterat de undersøkelser, der maatte findes fornødne, er anstillet, blir hver klage særskilt at avgjøre ved kjendelse, som i korthet skal begrundes. Kjendelsen og grundene tilføres protokollen. Ingen forhøiet eller ny ansættelse maa ske i anledning av saadan klage som omhandlet under bokstav b, førend der har været git vedkommende skattepligtige anledning til at uttale sig.

Naar behandlingen av samtlige klager er tilendebragt, besørger ligningsnævdens formand utlagt til eftersyn en liste over ansættelserne for samtlige skattepligtige, hvis ligning har været paaklaget. Klagebehandlingens avslutning og listens utlæggelse kundgjøres paa sedvanlig maate. Enhver klager kan ved henvendelse til ligningsnævdens eller i tilfælde ligningsraadets formand i overensstemmelse med, hvad derom er foreskrevet i kundgjørelsen, erholde oplysning om sin klages avgjørelse og om, hvorledes avgjørelsen er begrundet.

§ 81. Skattepliktig, som har at levere selvangivelse, men undlater inden den fastsatte frist at indlevere saadan i foreskre-

vet form, saavel som skattepliktig, der undlater at efterkomme ligningsnævnens eller ligningsraadets opfordring om at meddele oplysninger eller undlater efter opfordring at forevise regnskabsbøger eller avgi møte for raadet, taper retten til at paaklage aarets ligning. 18 aug. Nr. 9.

I rette tid inddraget klage blir dog at behandle, saafremt klageren godtgjør omstændigheter, som findes fyldestgjørende til undskyldning for forsømmelsen, og klagen derhos i tilfælde ledsages av selvangivelse i foreskrevet form eller av de begjærte oplysninger.

Naar klage inddraget fra personer, som ikke er forpligtet til at levere selvangivelse efter § 48 bokstav a—d, men som av ligningsnævnen er antatt at ha plikt hertil efter § 48 bokstav e og er lignet i overensstemmelse hermed, blir klagen likeledes alltid at behandle, hvis den skattepliktige paastaar, at han i det paagjældende aar ikke har hatt en saa stor inntækt, at han er forpligtet til at levere angivelse.

§ 82. Samtidig med valg av ligningsnævn skal bystyret vælge en overligningsnævn, bestaaende av saa mange medlemmer, som ved bystyrets beslutning bestemmes. Bystyret utvelger tillike et av det selv fastsat antal varamænd.

Overligningsnævnen vælger selv sin formand og næstformand. Dette valg kundgjøres paa sedvanlig maate.

Mindst en tredjedel av overligningsnævnens medlemmer skal henhøre til de i byen boende største skattepliktige. Hertil henregnes de 12 valgbare mænd, som ved den foregaaende ligning er paalagt de høieste skatter, samt de flere, som maatte være lignet i likesaa høi skat som nogen av dem, der maa medtages for at fylde tallet. Til de største skattydere henregnes derhos enhver, som er ansatt til aarlig inntækt av kr. 12 000,00 og derover.

Magistraten skal betimelig før valget tilstille formandskapet en fortegnelse over dem, der ifølge denne bestemmelse skal henregnes til de største skattydere.

Med hensyn til medlemmenes funktionstid og gjenvalg gjælder det samme, som er foreskrevet for ligningsnævnen. Ved første valg efter nærværende lovs ikrafttræden vælges samtlige medlemmer. Ved andet og tredje valg bestemmes det gjennom lodtrækning, hvilke medlemmer der skal fratræde.

§ 83. Ligningsnævnens (ligningsraadets) avgjørelse av inddraget klage kan av klageren indbringes for overligningsnævnen ved skriftlig besværing, som maa være avgitt til formanden inden 2 uker fra den dag, da avslutningen av ligningsnævnens klagebehandling blev kundgjort. Inden samme frist kan klage indgives til overligningsnævnen fra nogen, der under klagebehandlingen er skattlagt eller har faatt sin skat forhøiet

18 aug. enten efter klage i henhold til § 80 b eller i henhold til bestemmelse i §§ 87, 113 eller 116.

§ 84. Overligningsnævnden har ved kjendelse, der i kort-
het skal begrundes, at avgjøre de til den indkomne klager og
derunder at bestemme den formue og indtægt, hvorefter skatten
skal beregnes, samt den klasse, hvortil vedkommende skatteplig-
tige skal henføres.

Naar klagernes behandling er avsluttet, fremgaaes ved over-
ligningsnævnden paa samme maate som i § 80, sidste led, fore-
skrevet for ligningsnævnden.

§ 85. Utenbys skatte-ydere, som er ilignet skat i henhold
til § 13, samt utlændinger og utenlandske selskaper, der er
skattepligtige i overensstemmelse med § 18, kan forlange klager
over sin ligning paakjendt — istedenfor av den almindelige
overligningsnævd — av en særskilt klaganævd. Ogsaa inden-
bys skatte-yder har adgang til at benytte saadan klaganævd
istedenfor overligningsnævnden, naar amtmanden deri samtykker
av særlige grunde, saasom formedelst den av vedkommende skatte-
yder drevne nærings specielle beskaffenhet.

Forlangendet maa være indkommet til amtmanden inden 2
uker fra den dag, da avslutningen av ligningsnævndens klage-
behandling blev kundgjort. Forsaavidt klagens paakjendelse av
særskilt klaganævd er betinget av amtmandens samtykke, og
saadant ikke meddeles — hvorom avgjørelse maa være truffet
inden 2 uker, efterat klagen er mottat — har amtmanden at
oversende klagen til paakjendelse av overligningsnævnden, med-
mindre vedkommende klager for det tilfælde har tilkjendegitt, at
han ikke ønsker klagen videre fremmet.

Særskilt klaganævd skal bestaa av et medlem valgt av
bystyret samt to eller, om amtmanden saa bestemmer, fire med-
lemmer, der ikke er skattepligtige til ligningskommunen, og
som opnævnes av amtmanden. Ved opnævnelsen bestemmer
amtmanden tillike, hvem der skal være nævdens formand og
i tilfælde næstformand, og opnævner samtidig to varamænd.

Pliktig til at motta valg som medlem av særskilt klage-
nævd er indvaanere av vedkommende amts byer og land-
distrikter saavelsom indvaanere av tilstøtende amter, der ikke
bor over 50 kilometer fra ligningsnævndens møtested eller fra
den eiendom eller det anlæg, klagen gjælder. Medlemmer
utenfor vedkommende amt blir at opnævne gjennom sin amt-
mand.

Avgjørelsen sker ved begrundet kjendelse. Om avgjørelsen
og de grunde, hvorpaa denne er støttet, meddeles klageren
underretning snarest mulig.

Der tilkommer klaganævndens medlemmer i tilfælde av
reiser skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt.

Denne utbetales av vedkommende bykommune, men blir helt 18 aug.
at erstatte kommunen av klageren, hvis kjendelsen ikke falder Nr. 9.
ut til gunst for denne. Opnaar klageren nedsættelse, uten at
denne er væsentlig i forhold til den ilignede skat, avgjør
nævnden, hvorvidt erstatning skal erlægges av klageren, samt
i tilfælde dens størrelse.

§ 86. Ligningsnævnden (ligningsraadet) og de overordnede instanser kan under klagebehandlingen opfordre klageren til at fremlægge dokumenter, forevise sine regnskapsbøker eller til at besvare bestemte spørsmål og overhodet til at meddele de oplysninger om sin økonomiske stilling, som findes fornødne. Hvis klageren ikke efterkommer opfordringen, kan vedkommende ligningsinstans undlate at ta hensyn til klagen.

Forevisning av regnskapsbøker efter opfordring av ligningsnævnden eller overligningsnævnden sker i tilfælde for et utvalg av vedkommende nævnd, bestaaende av 2 medlemmer.

§ 87. Er der klaget over, at ansættelsen er for høi, men det av de foreliggende oplysninger fremgaar, at den i virkeligheten er for lav, er vedkommende ligningsinstans berettiget til at forhøie ansættelsen.

Ligningsnævnden (ligningsraadet) og overligningsnævnden kan ogsaa i tilfælde, hvor der ikke foreligger klage, under klagebehandlingen foreta fornøden berigtigelse, naar det viser sig, at nogen skattepligtigs formue, indtægt eller skat er opført med uriktig beløp paa grund av beregnings- eller skrivefeil, eller at nogen skattepliktig urettelig er forbigaat. Likeledes kan ligningsnævnden (ligningsraadet) under klagebehandlingen uten klage foreta berigtigelse, naar det godtgjøres, at nogen bestanddel av en skattepligtigs formue eller indtægt urettelig ikke har været medtat ved ligningen, eller at nogen, der er ilignet skat, overhodet ikke er skattepliktig i distriktet eller for nogen bestanddel av sin formue eller indtægt urettelig er skatlagt i dette.

I alle tilfælde, hvor forandringen medfører skatteforhøielse for nogen skattepliktig eller skatlæggelse av nogen, som før er forbigaat, skal der først gives vedkommende anledning til at uttale sig.

§ 88. Lignings- og overligningsnævnden samt særskilt klagenævnd har at tilstille amtsskattestyrets formand de av dem med endelig virkning avgjorte klager samt avskrift av forhandlingsprotokollen, forsaavidt klagebehandlingen angaar. Likeledes har de, naar de forandrer værdsættelse av nogen i § 75 sidste led omhandlet eiendom eller indtægt, straks derom at underrette ligningsnævnden i det distrikt, hvor vedkommende ilignes statsskat.

Ligningsnævnden besørger de nye utregninger av skat,

18 aug. som dens egne, ligningsraadets eller de overordnede instansers Nr. 9. kjendelser maatte foranledige, og anvender herved den ved hovedligningen benyttede procentberegning. Likeledes avgir ligningsnævnden de fornødne meddelelser til oppebørselsbetjentene.

Finder bystyret, at de paaregnede midler til bestridelse av bykommunens utgifter vil bli væsentlig formindsket ved de nedsættelser, som skal foregaa ifølge de under klagebehandlingen avsatte kjendelser eller av domstolene trufne avgjørelser, kan det bestemme, at omberegning av skatten efter ny skatteprocent skal ske for samtlige skattepligtiges vedkommende.

Syvende kapitel.

Om amtsskattestyret og Riksskattestyret.

§ 89. Amtsskattestyret er den øverste ligningsinstans inden amtet.

Som amtsskattestyre forretter amtsutvalget under tiltrædelse av et blandt amtets skattepligtige by-indvaanere valgt medlem. Hvor der inden amtet kun findes én by, vælges dette medlem av dennes kommunestyre; hvor der er flere byer, vælges der for disse et fælles medlem i et møte av byenes ordførere og viceordførere sammenkaldt og bestyrt av amtmanden. For dette medlem vælges samtidig en varamand. Falder ved valget stemmetallet like paa flere personer, avgjøres det ved omvalg eller, hvis det ikke leder til noget resultat, gjennom lodtrækning, hvem der skal ansees valgt. Valget gjælder for 4 aar.

Derhos tiltrædes amtsskattestyret for hvert skattedistrikt av et av distriktets kommunestyre aarlig valgt medlem, forsaavidt der blir spørsmaal om forandring i vedkommende distrikts ligning.

I Kristiania og Bergen bestaar amtsskattestyret foruten av stiftamtmanden, som er styrets formand, av 4 for 4 aar ad gangen blandt byens skattepligtige indvaanere av bystyret valgte medlemmer, blandt hvilke hvert andet aar fratræder de to medlemmer, som har fungert længst. Ved det første valg efter denne lovs ikrafttræden vælges samtlige medlemmer; ved næste valg fratræder de to medlemmer, som dertil uttages ved lodtrækning. Hvert andet aar vælges tillike 4 varamænd for 2 aar ad gangen.

Særskilt valgte medlemmer av amtsskattestyret og varamænd kan gjenvelges, men har ret til at undslaa sig for gjenvalg for de paafølgende 4 aar, naar de har gjort tjeneste som medlemmer av styret i 4 sammenhengende aar.

Medlemmer av amtsskattestyret tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse i overensstemmelse med lov av 10 juli 1894.

Amtsskattestyret er berettiget til at erholde godtgjørelse til lønnet medhjælp og formanden tillike for de forøkede kontorutgifter, som hans og hans kontorphersonales arbeide i anledning av amtsskattestyret medfører, forsaavidt den embedet bevilgede almindelige kontorholdsgodtgjørelse derved maatte overskrides. 18 aug. Nr. 9.

§ 90. Til amtsskattestyret kan over skatteligningen indgives klage gaaende ut paa, et den hele ligning er uriktig, eller at enkelte klasser eller grupper av skattepligtige er for høit eller for lavt beskattet:

1. Av vedkommende regjeringsdepartement.
2. Av kommunestyret i et under vedkommende amtsskattestyre hørende skattedistrikt.
3. Av et samlet antal av mindst 5 skatlagte personer inden vedkommende skattedistrikt.

Klagerne, der skal indeholde bestemte paastande, støttet til forklaringer over de efter klagernes formening sande forhold, indgives skriftlig til amtsskattestyrets formand inden 6 uker fra den dag, da skatelistens utlæggelse blev kundgjort.

Klage, der indgives av vedkommende regjeringsdepartement, ansees dog altid betimelig indgit, hvis den indkommer til amtsskattestyrets formand inden 4 uker fra den dag, da departementet mottok indberetning om den paagjældende ligning.

§ 91. Skattepliktig, der paastaar for nogen del av sin formue eller indtægt samtidig at være ilignet kommuneskat i flere skattedistrikter, kan efter forgjæves klage til nogen overligningsnævn eller særskilt klagenævn forlange amtsskattestyrets avgjørelse av, hvorledes hans samlede formue og indtægt rettelig blir at ansætte eller fordele til beskatning mellem vedkommende skattedistrikter. Forlangendet maa være indkommet til amtsskattestyret inden 4 uker fra den dag, da avslutningen av overligningsnævnens klagebehandling blev kundgjort eller underretning om særskilt klagenævns avgjørelse mottat. Ligger distriktene inden forskjellige amter, blir spørsmålet at forelægge Riksskattestyret.

Industrielle og handelsvirksomheter, hvis formue og indtægt beskattes i forskjellige distrikter, kan begjære sin selvangivelse med forslag til fordeling av beskatningen mellem de forskjellige distrikter (jfr. § 52), forelagt amtsskattestyret, hvis ligningsnævnden (ligningsraadet) ved sin ansættelse av den skattepligtiges formue eller indtægt gaar ut fra en anden fordeling end av den skattepligtige opgit. Er de forskjellige anlæg beliggende inden forskjellige amter, ligger avgjørelsen hos Riksskattestyret.

Samme adgang har ligningsnævnden i hvert distrikt, hvor anlæg tilhørende virksomheten er beskattet.

18 aug. Indtægt, der vindes ved hugst av tømmer i egen skog
 Nr. 9. kan ikke medtages ved den fordeling, som foretages av vedkom-
 mende ligningsinstans efter nærværende paragrafs andet led,
 jfr. § 13 næstsidsste led.

§ 92. Amtsskattestyret gennemgaar og prøver de utførte skatteligninger i den utstrækning, det selv anser fornøden, og avgjør ved kjendelse, som i korthet skal begrundes, de ind-
 ankede skattesaker. Det kan, hvad enten klage er indgit eller ikke, forhøie eller nedsætte ansættelsen for en eller flere klasser eller grupper av skattepligtige efter herom at ha indhentet erklæring fra ligningsnævnden.

Amtsskattestyret kan med angivelse av de regler og den maalestok, hvorefter ny skatteligning skal foregaa, paalægge ligningsnævnden at utføre samme. I saadant tilfælde tilbake-
 sendes den nye skatteligning amtsskattestyret til endelig av-
 gjørelse.

Ved behandlingen av skattesaker kan amtsskattestyret tilkalde et medlem av vedkommende ligningsnævn, som denne selv utvalger. Den saaledes tilkaldte tilkommer skyss- og kost-
 godtgjørelse som for ordførere bestemt.

§ 93. Naar amtsskattestyret har tilendebragt gjennom-
 gaaelsen av skatteligningen for et distrikt, utfærdiger det en forklaring angaaende de fattede beslutninger og avsagte kjen-
 delser. Forklaringen tilstilles bystyrets ordfører, der avgir fornøden meddelelse til ligningsnævnden samt besørger forkla-
 ringen utlagt til eftersyn i 2 uker, hvorom kundgjørelse sker paa sedvanlig maate.

Amtsskattestyret avgir derhos til vedkommende regjerings-
 departement indberetning om den foretagne gjennomgaaelse av skatteligningene inden dets distrikt.

Om avgjørelsen av klager av den i § 91 omhandlede art har amtsskattestyret snarest mulig at tilstille vedkommende skattepligtige fornøden underretning.

§ 94. Amtsskattestyret kan forlange adgang for et eller flere medlemmer til at delta i ligningsnævnens forhandlinger, dog uten stemme.

§ 95. Naar det findes tjenlig, kan vedkommende regje-
 ringsdepartement bestemme:

- a) at amtsskattestyrets faste medlemmer og formændene i ligningsnævnene i det hele distrikt eller dele derav under ledelse av amtsskattestyrets formand skal avholde møter, inden ligningen paabegyndes, eller efterat den er avsluttet, for at overlægge angaaende den fremgangsmaate, som ved ligningen bør bli at iagttå, navnlig i øiemed at opnaa den størst mulige likhet i indtægts- og formuesansættelserne;
- b) at to eller flere amtsskattestyrer skal træde sammen for

at pleie overlægninger angaaende skatteligningsforholdene i deres distrikter og derom avgi indberetning til departementet. 18 aug. Nr. 9.

Paa reiser til de under bokstav a omhandlede møter tilkommer ligningsnævndenes formænd skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt.

§ 96. Riksskattestyret er den øverste instans for rikets ligningsvæsen. Riksskattestyret bestaar av 5 medlemmer; to av disse beskikkes av Kongen, hvorav det ene til styrets formand, og tre vælges for 3 aar ad gangen av Stortinget. Samtidig beskikkes av Kongen to og vælges av Stortinget tre varamænd.

Riksskattestyrets medlemmer tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse som for stortingsmænd bestemt og dets formand derhos et efter arbeidets størrelse avpasset honorar.

Riksskattestyret har ret til at anta lønnet medhjelp og til at erholde dækket utgifter ved møter, trykningsomkostninger o. s. v.

§ 97. Til Riksskattestyret kan ankes:

1. Av vedkommende regjeringsdepartement over skatteligningen for distrikter, hvori departementet antar, at statskassens tarv ikke er tilstrækkelig varetat, eller at en eller flere klasser eller grupper av skatydere er for høit eller for lavt beskattet.

Klagen maa være indgit til Riksskattestyrets formand inden 6 uker fra den dag, da departementet mottok vedkommende amtsskattestyres indberetning om gjennomgaaelsen av den paagældende ligning.

2. Av vedkommende bystyre eller av formandskapet ifølge dettes bemyndigelse over amtsskattestyrets kjendelse, hvorved alle eller en eller flere klasser eller grupper av distriktets skatte-ydere antages at ville bli for høit eller for lavt beskattet.

Klagen maa være indgit skriftlig til Riksskattestyrets formand inden 6 uker fra den dag, da utlæggelsen av forklaringen om amtsskattestyrets kjendelse blev kundgjort.

§ 98. Efter at ha anstillet de undersøkelser og indhentet de erklæringer fra de underordnede ligningsinstanser, som det finder fornødne, avgjør Riksskattestyret ved begrundet kjendelse de for det indankede skatteligninger. Det kan med angivelse av de regler og den maalestok, hvorefter ny skatteligning skal foregaa, paalægge ligningsnævnden at utføre samme. I saadant tilfælde tilbakesendes den nye skatteligning Riksskattestyret til endelig avgjørelse.

Riksskattestyret kan, naar det finder feilene ved en ligning av mindre betydning eller efter omstændighetene undskyldelige,

18 aug. undlate at paabyde omligning, men isteden paalægge distriktets Nr. 9. ligningsnævnd ved den derpaa følgende skatteligning at berigtige de forefundne feil overensstemmende med de i kjendelsen indtagne forskrifter. Det paaligger i saa fald amtsskattestyret at indgi særskilt indberetning til Riksskattestyret om, hvorvidt og hvorledes dettes paalæg er efterkommet ved den følgende ligning.

Riksskattestyret avgir beretning om styrets beslutninger og kjendelser til vedkommende regjeringsdepartement, der utfærdiger de fornødne meddelelser til kommunestyrene.

§ 99. Er ny skatteligning foretat efter amtsskattestyrets eller Riksskattestyrets kjendelse, har ligningsnævnden efter sammes tilendebringelse at avgi gjennom amtsskattestyrets formand indberetning om den til vedkommende regjeringsdepartement paa samme maate som i § 79 foreskrevet.

Med hensyn til utlæggelse av den nye ligningsforretning gjælder samme regler som for den oprindelige ligning.

Over saadan ny ligning kan ikke indgives klage til ligningsnævnden (ligningsraadet), overligningsnævnden eller særskilt klagenævnd.

Ottende kapitel.

Om skattenes indbetaling m. v.

§ 100. De i nærværende lov omhandlede skatter til bykommunen indbetales i løpet av skatte-aaret i en eller flere terminer, der fastsættes av bystyret. Dog kan formues- og indtægtsskatten ikke for nogen del fordres betalt, forinden der er hengaat 6 uker fra den dag, da skattelistens utlæggelse blev kundgjort.

Byskatten betales til kommunens kærner eller kasserer eller til særskilt antagne opkrævningsmænd.

§ 101. Bystyret kan bestemme, at smaa skattebeløp inden en av samme fastsat og paa forhaand bekjendtgjort grænse skal kunne avgjøres ved hjelp av skattemerkebøker, der er utfylt med skattemerker lydende paa 1, 5, 10 eller 20 øre. Skattemerkebøker utleveres vedkommende skattepligtige uten betaling. Skattemerkerne holdes tilfals paa bekvemme steder.

Bystyret kan tillike bestemme, at den skattepligtige, som inden de fastsatte almindelige betalingsterminer avgjør sin skat paa denne maate, ved den sidste kvittering i skattemerkeboken skal ha ret til at erholde et avslag i aarets skat, hvilket avslags størrelse i tilfælde bestemmes av bystyret inden en grænse av 10 pct. av skattebeløpet.

§ 102. Formues- og indtægtsskatten til staten indbetales til vedkommende oppebørselsbetjent inden skatte-aarets utløp 30 juni. Dog kan indbetaling i intet tilfælde kræves, forinden

der er hengaat 4 uker fra den dag, da skattelistsens utlæggelse blev kundgjort. 18 aug.
Nr. 9.

Saasart oppbeørselsbetjenten har mottat skattelisten, utfærdiger han kundgjørelse om, at skatten under utpantnings tvang er at indbetale, og til hvem indbetalingen skal finde sted inden ethvert skattedistrikt.

§ 103. Den skattepligtige, som ikke betaler statsskatten til forfaldstid, skal, hvis den statsskat, han i alt har at utrede, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlægge i renter $\frac{1}{2}$ pct. for hver fuld maaned, som forløper, indtil betaling sker. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelige beløp.

Bystyret kan bestemme, at der av forfaldne skatter til bykommunen skal erlægges indtil $\frac{1}{2}$ pct. rente for hver fuld maaned, som forløper, indtil betaling sker. Rentepligten kan begrænses til skattebeløp over en viss størrelse.

§ 104. Formues- og indtægtsskat til bykommunen og staten blir at indbetale med det beløp, hvortil den oprindelig er utregnet, selv om der ikke inden de fastsatte terminer er skedd endelig avgjørelse angaaende skatteansættelse, hvorover der er ført klage, eller som staar under prøvelse ved overordnet instans.

Naar ved endelig beslutning skatten blir nedsat, erholdes det for meget erlagte tilbakebetalt. Blir skatten forhøiet, har den skattepligtige at indbetale det manglende. Indbetalingen sker ved den sedvanlige betalingstermin eller, hvis der er fastsat flere terminer, ved den sidste av disse. Dog kan indbetaling i intet tilfælde fordres, forinden der er hengaat 6 uker fra den dag, da avslutningen av klagebehandlingen eller omlygningen blev kundgjort eller i tilfælde underretning om avgjørelsen tilstillet den skattepligtige. Det her bestemte gjelder ogsaa for indbetaling av skat, der først er utskrevet ved ligningsnævndens (ligningsraadets) klagebehandling eller efter de overordnede instansers kjendelser.

Riksskattestyret kan efter andragende fra vedkommende kommunestyre bestemme, at den en skatte-yder ilignede formues- og indtægtsskat helt eller for en del blir at indbetale i tilfælde, hvor ligningen er bragt under prøvelse av domstolene, dog kun naar den omtvistede skat utgjør mindst en femtedel av det samlede beløp, som for det paagjældende aar er utlignet som formues- og indtægtsskat til kommunen. Indbetales mer, end hvad der ved endelig domsavgjørelse tilkjendes kommunen, har denne at tilbakebetale det formeget erlagte med 5 pct. aarlig rente fra indbetalingen.

§ 105. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder indbefattet, hvad der pligtes utredet ifølge efter-ligning (§§ 113 og 114) — kan tillikemed paaløpne renter i mangel

18 aug. av betaling inddrives ved utpantning. Utpantningsretten ved-
Nr. 9. varer, indtil skattekravet bortfalder ved forældelse.

Paa andragende av bystyret kan amtmanden bemyndige kærneren eller kassereren til at avholde utpantninger for skatter av hvilkensomhelst art, der skal svares til kommunen.

Underfogden eller — naar saadan ikke er ansat — kærneren er forpligtet til efter forlangende at indfordre personlige skatter for fremmede kommuner. Som godtgjørelse tilkommer han av vedkommende kommunekasse for hver person, hvis skat indfordres, 4 pct. av de første kr. 100,00 og 2 pct. av skattens overskytende beløp, dog ikke under kr. 1,00 og ikke over kr. 20,00. Viser skatten sig uerholdelig eller tilbakekaldes indfordringen, utgjør godtgjørelsen det halve, dog ikke under kr. 1,00.

§ 106. Kommunerne og staten har for skatter med renter og omkostninger fortrinsret til utlæg i den skattepligtiges bo og for eiendomsskatter tillike prioritert panteret i den skattepligtige eiendom — dog under betingelse av, at inddrivelsen foregaar med saadan hurtighet, at der avholdes eller forsøkes avholdt utpantning (indførsel) inden utløpet av 6 maaneder fra skattens (i tilfælde sidste termins) forfaldstid. Til panterettens bevarelse utfordres tillike, at indførselen tinglæses senest paa tredje ting efter utløpet av den nævnte frist. For skatter, der anmeldes i den skattepligtiges bo, efterat der er hengaat 3 aar fra skattens sidste forfaldstermin, kan der ikke gjøres krav paa fortrinsret.

§ 107. Ved utpantning for de i denne lov omhandlede skatter kan der, hvor andet tilstrækkelig utlæg ikke kan erholdes, tages utlæg i endnu ikke optjente terminer av lønninger i offentlige eller private tjenesteforhold saavel som i anden fremtidig kontraktsmessig sikret arbeidsfortjeneste samt likeledes i fremtidig forfaldende terminer av pensioner og lignende indtægter. Er der meddelt vedkommende principal eller arbeidsgiver eller den kasserer, av hvilken den paagjældende løn, pension eller understøttelse utbetales, underretning om, at saadant utlæg er tat, er han forpligtet til, naar den skattepligtiges tilkommende forfalder, at tilbakeholde det til skattens dækkelse fornødne beløp og at utbetale samme til vedkommende skatteopkræver. Det blir dog herved at iagttå, at skatten avkortes i den skattepligtiges tilkommende litt efter litt i passende beløp efter regler, som bystyret bestemmer. Utlæg som her nævnt kan ikke tages, hvis det ikke er søkt inden 6 maaneder, efterat dertil var adgang.

Naar manden efter § 11 er lignet for sin og hustruens samlede formue og inntægt, kan der ved utpantning tages utlæg saavel i gjenstande, der tilhører fællesboet, som i egtefællernes

mulige særeiemidler. Hvor hjemneværende barn efter samme 18 aug.
paragraf er lignet underet med forældrene, kan tages utlæg Nr. 9.
ogsaa i barnets rente-indtægter, forsaavidt de tilflyter forældrene.

Naar nogen, der er ilignet skat, agter at utvandre fra riket, pligter han ikke blot at erlægge allerede forfaldne skattebeløb, men har ogsaa, forinden han avreiser, at betale eller stille sikkerhet for erlæggelsen av skat, der ved dette tidspunkt endnu ikke er forfalden til betaling. Foreligger der omstændigheter, der godtgjør eller gjør det sandsynlig, at den skattepligtige vil utvandre uten at iagtta, hvad der saaledes paahviler ham, kan vedkommende kommunekasserer eller oppebørselsbetjent gjennom politiet nedlægge forbud mot, at den skattepligtige forlater landet.

§ 108. Er nogen ilignet skat til fler end en kommune av samme formue eller indtægt, kan han undgaa, at der herfor sker inddrivelse hos ham eller i tilfælde, som gaar ind under § 26, 3dje led, at opkrævning som der omhandlet finder sted, ved at deponere et til den høieste ham ilignede skat svarende beløb hos kommunekassereren i det distrikt, til hvilket han anser sig skattepliktig. Er vedkommende lignet i det andet distrikt for formue eller indtægt, hvis beskatning efter § 13 er stedbundet, og som ikke er medtat ved ligningen i det distrikt, hvor depositionen er skedd, er han tillike forpligtet til at indbetale i det andet distrikt et beløb, der motsvarer den skat, som falder paa den paagjældende formue og indtægt. Om størrelsen av dette beløb kan han forlange oplysning av vedkommende ligningsnævnd. Indbetales ikke beløpet, naar saadan oplysning er meddelt, er den stedfundne deposition virkningsløs like overfor det andet distrikt.

Adgang til saadan deposition har ogsaa skattepliktig, der allerede har erlagt skat i et distrikt, uvidende om, at han i et andet distrikt er ilignet skat av samme formue eller indtægt, idet han i saa fald er berettiget til at forlange det indbetalte beløb betragtet som deponert. Dog har han, hvis skatten i det andet distrikt er større, tillike at deponere det overskytende i dette distrikt, likesom han i tilfælde er forpligtet til sammesteds i overensstemmelse med forskriftene i nærværende paragrafs første led at indbetale den skat, der falder paa formue og indtægt, hvis beskatning efter § 13 er stedbundet, og som ikke er medtat ved skatlægningen i det distrikt, hvor deposition har fundet sted.

Om depositionen har kommunekassereren i ethvert tilfælde snarest mulig at underrette kommunekassereren i det andet distrikt eller de andre distrikter, hvor ligning er foregaat. Saa fremt nogen saadan kommune derefter gjør krav paa det hele eller nogen del av det deponerte beløb, maa søksmaal

18 aug. være reist mot den kommune, inden hvilken deposition har
 Nr. 9. fundet sted, eller voldgiftsavgjørelse være begjært i henhold til
 § 29 senest inden 6 maaneder, efterat underretning om deposi-
 tionen er mottat.

Naar den skattepligtigø erholder tilbakebetalt, hvad han
 ikke pligter at erlægge i skat, kan han gjøre krav paa 5 pct.
 aarlig rente av det tilbakebetalte beløp fra den tid, hvori det
 har været deponert.

§ 109. Naar ligningsnævnden i medhold av § 78 har
 anbefalt nedsættelse eller eftergivelse av ilignet skat, saavel som
 ellers, naar der findes føie til at anta, at utredelsen av den
 fulde byskat paa grund av særegne omstændigheter vil være
 særdeles ubillig mot eller uforholdsmæssig trykkende for nogen
 skatyder, kan bystyret (formandskapet) bestemme, at hele den
 ham paahvilende skat til bykommunen eller en del av samme
 skal bortfalde.

Forsaavidt statsskatten angaar, kan vedkommende regje-
 ringsdepartement under lignende omstændigheter fatte samme
 bestemmelse.

Vedkommende regjeringsdepartement kan frafalde skatte-
 beløp, som skjønnes uerholdelige.

Niende kapitel.

Straffebestemmelser.

§ 110. Den, som i selvangivelse, klage eller anden
 skriftlig eller muntlig opgave eller forklaring til nogen lig-
 ningsmyndighet meddeler urigtige eller ufuldstændige oplys-
 ninger, som kan lede til iligning av for lav skat, blir, hvad
 enten det sker forsætlig eller av grov uagtsomhet, at straffe
 med bøter, forsaavidt forholdet ikke gaar ind under nogen
 strengere straffebestemmelse.

De i nærværende paragraf omhandlede forseelser paatales
 av det offentlige efter forlangende av vedkommende regjerings-
 departement, formandskapet, amts- eller Riksskattestyret.

Bøterne tilfalder bykassen, uanset om forseelsen straffes
 efter nærværende paragraf eller efter den almindelige straffelov.

§ 111. Til forældelse av adgangen til at reise straffesak
 eller avsi straffedom for meddelelse av urigtige eller ufuld-
 stændige oplysninger av saadan art som i § 110 omhandlet
 utkræves 3 aar, hvad enten forholdet blir at straffe efter
 nævnte paragraf eller efter den almindelige straffelov.

§ 112. Undlater formanden eller et tilsagt medlem av
 lignings- eller overligningsnævnden at avgi møte, kan der
 ilægges ham en bot for hver dags uteblivelse av indtil kr. 10,00.
 Medlem av særskilt klagenævn eller amtsskattestyre, der har

mottat tilsigelse til møte, kan for hver dags uteblivelse ilægges en bot av indtil kr. 20,00. Hvis møtet gaar tilspilde paa grund av saa mange medlemmers fravær, at forsamlingen ikke blir beslutningsdygtig, kan boten forhøies til det dobbelte. 18 aug. Nr. 9.

Bøterne ilægges av ligningsinstansen. Bot ilagt medlem av amtsskattestyret tilfalder statskassen. Forøvrig tilfalder bøterne vedkommende bykasse.

Bøterne inddrives ved utpantning, hvis vedkommende ikke inden 4 uker efter at ha mottat meddelelse om, at boten er ilagt, forlanger saken paakjendt ved domstolene, da den i saa fald behandles efter samme regler som for forseelser bestemt.

Tiende kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 113. Skattepliktig, som i strid med nærværende lovs forskrifter helt er forbigaaet ved ligningen, eller som for nogen formuesgjenstand eller indtægtspost helt har undgaat beskatning, er, hvad enten dette skyldes strafbart forhold fra hans side eller ikke, forpligtet til at erstatte kommunen og staten den forlitet erlagte skat med 5 pct. renter fra den tid, skatten skulde været erlagt. Det samme gjælder skattepliktig, som iøvrig er ilignet for lav skat, naar dette skyldes strafbart forhold fra hans side. Skattens og renternes beløp blir at fastsætte ved efter-ligning.

Efter-ligning sker kun, naar det antages, at et betragtelig beløp har undgaat beskatning. Efter-ligningen begjæres av bystyret eller, forsaavidt statsskatten angaar, av vedkommende regjeringsdepartement.

Efter-ligning foretages av ligningsnævnden (ligningsraadet) i forbindelse med aarets ligningsarbeide eller, hvis dette er avsluttet, under klagebehandlingen. Er klagebehandlingen avsluttet, kan efter-ligningen ske ved overligningsnævnden. Har ogsaa denne avsluttet sit arbeide, blir efter-ligningen først at foreta i forbindelse med følgende aars ligning.

Der skal altid, forinden ligningen finder sted, gives den skattepligtige eller den, der vil faa at utrede skatten (jfr. § 114), anledning til at uttale sig. Med hensyn til adgang til at klage gjælder de sedvanlige bestemmelser for vedkommende ligningsinstans. Skattens indbetaling sker i overensstemmelse med de sedvanlige regler.

§ 114. Ret til efter-ligning i henhold til forrige paragraf tapes, hvis begjæring derom ikke fremkommer inden 5 aar eller, hvis forseelse som i § 110 omhandlet forsætlig er begaaet, 10 aar regnet fra utgangen av det aar, hvorfor skattekravet haves. Er disse frister ikke utløpet, kan efter-ligning ogsaa

18 aug. begjæres efter den skattepligtiges død, dog kun hvis hans bo
 Nr. 9. ikke er endelig opgjort, eller, om boet er overtat av selvskiftende arvinger eller dets midler utloddet, hvis der ikke er hengaat 2 aar efter arvelaterens død. I det sidste tilfælde gjælder, hvad der i § 27 er bestemt med hensyn til utstrækningen av de enkelte arvingers ansvar.

Foreligger et forhold, som efter § 110 vilde være strafbært, er den skattepligtige, boet eller arvingene — selv om strafansvar ikke gjøres gjældende — forpligtet til at erlægge det dobbelte av det ved ligningen fastsatte beløp, saafremt krav herpaa fremkommer, forsaavidt kommuneskatten angaar, fra bystyret, forsaavidt statsskatten angaar, fra vedkommende regjeringsdepartement.

Arvingene kan frigjøre sig fra at ansvare mer end arvelaterens forlitet erlagte skat med paaløpne renter ved inden boets endelige oppgjør til vedkommende ligningsnævn (ligningsraad) at indsende alle de opplysninger, som denne finder fornødne for at avgjøre spørsmålet, om der av arvelateren er betalt for liten skat. Ligningsnævnden (ligningsraadet) har inden 6 maaneder derefter at avgi erklæring om, hvorvidt der vil bli foretat etter-ligning. Er ingen erklæring fremkommet inden denne tid, kan intet krav fremsættes mot arvingene. Naar boet er undergit offentlig skiftebehandling eller oppgjøres ved testamentsfuldbyrdere, kan de fornødne forføininger til frigjørelse for det heromhandlede ansvar paa arvingenes vegne træffes av vedkommende skifteforvalter eller testamentsfuldbyrder.

§ 115. Naar det under vedkommende departements revision av statsskatteligningen findes, at den paa nogen skatyder faldende statsskat er feilagtig beregnet, bør den feilagtige beregning rettes saaledes, at for litet beregnet beløp fordes etterbetalt av den skattepligtige, mens for meget beregnet beløp tilbakebetales vedkommende. Departementet har i saadanne tilfælde at oversende en tillægsberegning til oppebørselsbetjenten, som derpaa træffer fornøden forføining til det paagjældende skattebeløps opkrævning eller tilbakebetaling.

Likeledes kan etter beslutning av formandskapet berigtigelse finde sted, naar det opdages, at der er begaat feil ved beregningen av den kommunale formues- eller indtægtsskat.

Betales for litet beregnet skat ikke inden 6 uker etter paakrav, kan den inddrives ved utpantning.

§ 116. Hvor domstolene under avgjørelse av en skattesak maatte finde, at den skattepligtige kun bør betale en del av den ham ilgnede skat, og der ikke foreligger tilstrækkelige opplysninger til avgjørelse av, hvilket skattebeløp han har at erlægge, skal dommen i konklusjonen utvise, hvorledes ligningen rettelig burde ha været utført. Ny ligning blir derefter at

foreta i overensstemmelse med, hvad der i § 113 er foreskrevet om efter-ligning. Om adgang til at paaklage saadan ny ligning 18 aug.
Nr. 9.
gjælder reglene i § 113.

Finder domstolene, at en ligning eller klage-avgjørelse ikke kan opretholdes paa grund av formelle mangler, blir ligningen eller klage-avgjørelsen at henvise til fornyet behandling av vedkommende ligningsinstans.

Naar en skattepliktig ved domsavgjørelse fritages for at betale den ham ilignede skat paa grund av, at distriktets hele ligning er uriktig, kan vedkommende bystyre kræve ligningen omgjort ved den ligningsnævn, som har utført samme. Om saadan omligning gjælder reglene i § 99.

§ 117. Finder bystyret grund til at anta, at en av en særskilt klagenævn truffet avgjørelse hviler paa et feilagtig faktisk grundlag eller er begrundet i en uriktig lovforstaaelse eller en uriktig opfatning av et retsspørsmål, har det adgang til ved rettergang at faa prøvet avgjørelsens rigtighet. Den samme adgang har bystyret med hensyn til avgjørelse, der er truffet av et amtsskattestyre eller Riksskattestyret i anledning av klage efter § 91. I saken, der blir at anlægge mot formanden i vedkommende ligningsinstans, er forliksmægling unødvendig.

Hvis domstolen gir bystyret medhold, skal den i konklusjonen angi de prinsipper, som blir at befølge av vedkommende instans. Denne træder derpaa paany sammen og træffer avgjørelse paa grundlag av, hvad der i dommen er foreskrevet.

§ 118. Ligningsnævnden (ligningsraadet) saavelsom de overordnede instanser kan bemyndige et eller flere av sine medlemmer til at anstille undersøkelser eller motta forklaringer angaaende skattesaker.

§ 119. Til medlemmer av de i nærværende lov omhandlede ligningsinstanser kan kun vælges personer, der har fylt 25 aar. Geistlige embedsmænd, læger og personer, der har fylt 60 aar, kan undslaa sig for at vælges.

Statsraadets og Høiesterets medlemmer, riksadvokaten og statsadvokater kan ikke være medlemmer av amtsskattestyrer.

Ingen kan samtidig være medlem av amtsskattestyre og nogen under samme hørende ligningsnævn, ligningsraad eller overligningsnævn.

§ 120. Til gyldig beslutning i en ligningsinstans utfordres tilstedeværelse av mindst to tredjedele av dens medlemstal. I tilfælde av stemmelikhet gjør formandens stemme utslaget.

Medlem av ligningsnævn (ligningsraad) eller overligningsnævn fratræder, naar ligningen angaar ham selv, hans principal eller tjener, eller nogen, der er ham saa nær beslegtet eller besvogret som søskendebarn, eller interessentskap eller en forretning, hvori han er direkte økonomisk interessert. Det samme

18 aug. gjælder medlem av amtsskattestyre eller Riksskattestyret, naar Nr. 9. disse behandler klager i henhold til § 91.

§ 121. Samtlige ligningsinstansers medlemmer saavel som alle ved ligningsarbeidet medvirkende tjenestemænd er forpligtet til at bevare taushet om, hvad de under utførelsen av sit hverv maatte erfare angaaende nogens formues- og indtægtsforhold, bortset fra, hvad der efter loven paaligger dem at offentliggjøre eller oplyse.

Ligningsnævndens og de overordnede ligningsmyndigheters medlemmer har i det møte, hvori de første gang er tilstede, at underskrive i forhandlingsprotokollen en forsikring paa ære og samvittighet, avfattet overensstemmende med en derfor av vedkommende regjeringsdepartement utfærdiget formular om, at de vil utføre sit hverv upartisk og efter bedste skjøn og overbevisning og bevare den lovbefalte taushet om, hvad de under ligningsarbeidet maatte erfare angaaende nogens formues- og indtægtsforhold.

Ogsaa forretningsførere og andre ved ligningsvæsenet medvirkende personer blir ved tiltrædelsen at avkræve forsikring om bevarelse av taushet.

Selvangivelser saavel som utdrag av saadanne forvares, naar de ikke benyttes, av rette vedkommende i avlaast gjemme, saa at de ikke kommer uvedkommende for øie.

§ 122. Ved beregningen av frister medregnes ikke den dag, fra hvilken fristen begynner at løpe. Fristen ansees utløpet den sidste dag kl. 8 aften, eller hvis den sidste dag er en helligdag, den nærmest paafølgende hverdag kl. 8 aften.

§ 123. Ved de forskjellige ligningsinstanser skal benyttes autoriserte protokoller indrettet efter bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 124. Utgiftene ved ligningsvæsenet utredes av bykommunen. Dog skal utgifter, der paadrages ved utfærdigelse og omsendelse av statsskattesedler og utskrifter vedkommende statskatteligningen erstattes av statskassen.

Utgiftene ved amtsskattestyrene og Riksskattestyret utredes av statskassen.

§ 125. Hvis der i en by eller dele av en by med behørig hjemmel foregaar særskilt utligning av skat til kirke, skole, fattigvæsen eller andre kommunale anliggender, blir de i nærværende lov satte grænser for skattenes størrelse gjældende for de sammenlagte skatter til kommunen og vedkommende avdelinger.

§ 126. Fornøden bestemmelse om de ændringer, hvormed denne lov blir at anvende ved bevilgning og utligning av utgifter ved indretninger, der er fælles for flere kommuner, avgives av Kongen.

§ 127. Den i lov av 12 august 1848 § 1 indeholdte 18 aug.
bestemmelse, hvorefter Kongen kan indrømme dem, der agter Nr. 9.
at anlægge jernbaner til almindelig benyttelse, fritagelse for
skatter og avgifter av jernbanen og dertil hørende bygninger,
skal fremdeles være gjældende.

§ 128. Nærværende lov anvendes i kjøbstæderne og i de
ladesteder, som har eget formandskap for sine særskilte an-
liggender.

§ 129. Utligning av skat til staten av inntægt eller av
inntægt og formue sker i forbindelse med utligningen av den
kommunale formues- og inntægtsskat i overensstemmelse med
forskriftene i nærværende lov, undtagen forsaavidt Stortingets
beslutning medfører avvikelse herfra.

§ 130. I 1912 har bystyret — under befølgelse av de
hittil gjældende regler — at bevilge kommunens budjet for
halvaaret 1 januar—30 juni 1913 og at fatte beslutning om
paalæg av byskat for dette tidsrum. Hvis bystyret saa be-
slutter, kan budgettet for halvaaret 1 januar—30 juni 1913
bevilges inden utgangen av 1911.

Senere blir byenes budjetter at bevilge og skattene at
paalægge for terminen 1 juli—30 juni istedenfor som tidligere
for kalenderaaet. Herunder blir de i § 131 indeholdte regler
at befølge.

§ 131. Formandskapet skal inden 15 april hvert aar ha
istandbragt utkast til inntægts- og utgiftsbudjet for det kom-
mende aar. I utkastet medtages tillike mulig underskud fra
det sidst avlagte aarsregnskap. Utkastet bør saavidt mulig
ogsaa omfatte de utgifter, som foreslaaes utredet av laante
midler. Saadanne midler blir ikke at opføre til dækkelse av
budgetaaets almindelige løpende utgifter.

De særskilte styrer for kommunale indretninger, saasom
skolestyre og fattigstyre, skal avgi sine overslag over næste
aars behov til formandskapet inden den tid, dette bestemmer.

Formandskapets budjetforslag skal efter ordførerens forut-
gaaende bekjendtgjørelse utlægges til almindelig eftersyn i
mindst 8 dage før det behandles av bystyret.

Bystyret bør i almindelighet inden 15 mai ha avgit be-
slutning om bevilgninger til kommunens behov og om paalæg
av byskat for næste budgetaar.

§ 132. For 1ste halvaar 1913 utlignes skatten paa grund-
lag av ligningsansættelserne for 1912, saaledes som disse er
berigtiget under klagebehandlingen, og saaledes at skatte-
beløpene opføres med halvparten av, hvad de vilde ha utgjort
for et helt aar.

Formuesskatten paa hvert kr. 1 000,00 maa ikke utgjøre
over eller under halvdelen av de i § 23 i lov om bykommuner-

18 aug. nes skattevæsen av 15 april 1882 med tillægslove fastsatte
Nr. 9. beløp, undtagen forsaavidt avvikelse kan ske i overensstemmelse
med reglene i nævnte paragraf.

Eiendomsskatten til bykommunen maa ikke sættes høiere
eller lavere end en halv krone for hvert 1000 kroners takstsum
over eller under gjennemsnittsbeløpet av kommunale eiendoms-
skatter i de sidste 10 halvaar, medmindre det sker med kongelig
approbation efter forannævnte lovs § 5.

Byskattene for halvaaret 1 januar—30 juni 1913 kan
ikke for nogen del kræves betalt før 1 mars 1913.

§ 133. Nærværende lov træder i kraft 1 januar 1913,
§§ 130 og 132 fra 1 januar 1912. Den anvendes første gang
ved utskrivningen av kommunale skatter for aaret 1913—1914
og statsskat for 1912—1913. Paa skat utskrevet for tidligere
aar er lovens bestemmelser uten anvendelse.

Ved lovens ikrafttræden ophæves lov om bykommunernes
skattevæsen av 15 april 1882 med tillægslove av 30 mai 1891,
20 juli 1893, og 20 juli 1895, dog med undtagelse av § 52.
Endvidere ophæves lov om utligning av indtægts- og formues-
skat i Kristiania av 28 juni 1897 og for byenes vedkommende
lov om skat paa indtægt og formue til stat og kommune av
23 juli 1894 med tillægslov av 22 mai 1908. Endelig op-
hæves alle andre bestemmelser, som maatte staa i strid med
nærværende lov, herunder de fremdeles gjældende lovforskrifter
angaaende beskatning av fast eiendom i byene.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar
og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Lov

18 aug.

Nr. 10.

indeholdende forandringer i lov om armeens utrederkvarterer
av 6 juni 1891.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 12 august
1911 saalydende:

Efternævnte paragraffer i lov om armeens utrederkvarterer
av 6 juni 1891 skal fremtidig lyde saaledes:

§ 2. Naar i fredstid en tjeneste- eller troshest mangler 18 aug. paa et kvarter, pligter vedkommende utreder at faa en ny hest Nr. 10. antat inden først indtræffende 15 mars.

Opstaar mangelen mellem 15 januar og 15 mars, gives utsettelse med anskaffelse av ny hest til 15 mars i det paafølgende aar.

Under krig eller naar vedkommende avdeling skal sættes paa feltfot, blir de ledige nummer paa kvartererne at besætte inden 14 dage, efterat forlangende herom er blit utrederen meddelt.

Er ny hest ikke antat inden de ovenfor bestemte terminer, kan vedkommende militære myndighet for utrederens regning kjøpe en for tjenesten skikket hest og i mangel av mindelig betaling la de med kjøpet forbundne omkostninger inndrive ved utpantning.

§ 3. Til bedømmelse og antagelse av tjeneste- og troshester anordnes remontekommissioner. Disses antal i fredstid fastsættes av Kongen med Stortingets samtykke.

Hver remontekommission skal i fredstid mindst bestaa av en militær chef som formand, en fastlønnet veterinærofficer og to utredere, en fra kavaleriet og en fra et av de kjørende vaaben. Av Kongen kan med Stortingets samtykke søndenfjeldske remontekommission forsterkes med 1 kaptein fra et av de kjørende vaaben. Nordenfjeldske remontekommission kan paa samme maate forsterkes med en kaptein av et av de kjørende vaaben (en ritmester). Formanden er i tilfælde opmand.

For hvert medlem av remontekommissionen beskikkes varamand.

Enhver utreder er forpligtet til at motta beskikkelse til medlem av remontekommission for en tid av 4 aar, hvorefter han er berettiget til i likesaa lang tid til at undslaa sig for saadant hverv.

Remontekommissionernes antal og sammensætning i krigstid bestemmes av Kongen.

Forsvarsdepartementet fastsetter instruks for remontekommissionerne, beskikker medlemmene av disse kommissioner og deres varamænd, for utredernes og deres varamænds vedkommende efter indstilling fra utrederne gjennom deres organisationer.

Remontekommissionernes medlemmer tilstaaes paa reiser skyss- og kostgodtgjørelse efter loven, utrederne samme godtgjørelse som de øvrige.

Tjeneste- og troshester antages av vedkommende remontekommission ved de markeder, de heste-utstillinger og paa de steder forøvrig, som av Forsvarsdepartementet bestemmes, efter forutgaande bekjendtgjørelse.

18 aug. Hest, som en remontekommission har erklært skikket som
Nr. 10. tjeneste- eller troshest ved en bestemt vaaben- eller troppeart, men som ikke straks indsættes som saadan, kan inden et tidsrum og efter regler, som fastsættes av Forsvarsdepartementet, indsættes i ledig nummer, uten at ny bedømmelse av remonte-kommission finder sted.

Tjeneste- og troshest føres i rulle ved den avdeling, ved hvilken de er insat, og forsynes i fornøden utstrækning med merke efter Forsvarsdepartementets bestemmelse.

§ 5. Enhver hest, som fremstilles for en remontekommission og av denne gives attest for at være skikket til tjeneste- eller troshest, skal takseres av remontekommissionen. Denne takst blir gjældende, hvis hesten straks indsættes i nummer. Indsættes hesten senere overensstemmende med § 3 næstsidste led, forholdes der med hensyn til dens taksation, saaledes som Forsvarsdepartementet bestemmer.

Overtakst finder ikke sted.

Hver gang en hest møter frem til tjeneste, og hver gang den avleveres fra denne, skal der avgives kjendelse om den stand, hvori den er. Saadan kjendelse avgives, efterat hesten er undersøkt av en dyrlæge, av kompani-, batteri- eller eskadronschefen og 2 mænd, som denne chef tilkaller blandt 4 efter regimentschefens begjæring av sorenskriveren (fogden) for et tidsrum av 4 aar opnævnte uvillige mænd, som ikke er utredere og som, naar de tilkaldes, hver erholder en godtgjørelse av kr. 2,00 daglig.

Sorenskriveren (fogden) opnævner tillike 4 varamænd. Enhver, som er opført paa de i lagrettelovens § 18 omhandlede utvalg, er pliktig til at overta det heromhandlede hverv. Dog kan den, som har forrettet i 4 aar, i likesaa lang tid undslaa sig for paany at bli opnævnt.

Naar en avdeling samles for at sættes paa feltfot eller til opretholdelse av retsordenen, kan, hvis ophold ansees betænkelig, kjendelser om hestenes stand avgives av den, som for tilfældet fører kommandoen, og en dyrlæge.

Med regimentschefens og vedkommende utreders samtykke kan kjendelser om den stand, hvori hestene befinder sig, naar de møter frem til tjeneste, og naar de avleveres fra denne, avgives av kompani- (batteri-, eskadrons-) chefen og en dyrlæge, uten tilkaldelse av de opnævnte mænd.

Alle de i denne paragraf omhandlede kjendelser indføres i protokol efter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse.

De avgjørelser, som i denne paragraf og §§ 6, 8 og 11 er henlagt til regimentschefen, træffes ved trænkorpsset av korps-

chefen, ved positionsartilleri-bataljonen og nordenfjeldske ingeniør- 18 aug.
bataljon av bataljonschefen. Nr. 10.

§ 6. Tjenestehester skal staa i rullen til det fyldte 16de og troshester til det fyldte 18de aar, medmindre de før blir uduelige til den militære tjeneste. Er de ved den nævnte alder endnu fuldkommen tjenstdygtige, kan regimentschefen dog, forsaavidt vedkommende utreder ønsker det, tillate, at hestene blir staaende længer.

Naar en hest ikke længer ansees dygtig, kasseres den av regimentschefen. Hvis kassation sker, før hesten har naadd den lovbestemte alder, foretages denne av regimentschefen i forening med avdelingsen veterinær og en av chefen tilkaldt utreder. Kassationer bør i regelen foretages ved slutningen av de aarlige vaabenøvelser.

Hester, som kasseres eller paa grund av alder sættes ut, kan forsynes med kassationsmerke efter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse.

§ 7. Tjenestehester skal, naar de er i utredernes verge, holdes i god og tjenstdygtig stand, fores, røgtes og stelles godt samt ikke benyttes til anstrengende reiser, til tungt og besværlig arbeide, til stadig skyssfærd eller til driftskjørsel utenfor eget hjemmebruk.

Troshestene skal altid holdes i god tjenstdygtig stand, men forøvrig er utrederne ikke innskrenket i bruken av samme.

Hesten maa ikke uten kompani- (batteri-, eskadrons-) chefens tilladelse være ute av kvarteret, en tjenstehest ikke over 3 døgn og en troshest ikke over 14 døgn. Tilladelse til at slippe hestene paa fjeldbeite eller sæterhavn maa dog ikke negtes, medmindre tjenesten fordrer hestens nærværelse.

Umiddelbart forinden hestene avgives til tjeneste, skal de ha været tørforet i mindst 8 dage, forsaavidt meddelelsen om avleveringstiden mottages saa betimelig, at dette lar sig gjøre.

Forser nogen utreder sig mot foranførte, ilægges han bøter.

Mellem hver gang, der ilægges bøter for ikke at ha holdt samme hest i tjenstdygtig stand, maa være hengaat et tidsrum av mindst 3 maaneder.

Forinden bøter efter foranstaaende kan ilægges, skal kompani- (batteri-, eskadrons-) chefen og 2 av ham overensstemmende med § 5 tilkaldte uvillige mænd besigtige hesten og avgi erklæring i sakens anledning. Kan 2 uvillige mænd ikke uten væsentlig ophold eller utgift skaffes tilstede, kan erklæringen avgives av 2 av vedkommende chef tilkaldte utredere, som under straf av bøter er pligtige til at møte. Den utreder, som antages at ha forset sig, skal ogsaa opfordres til at uttale sig om saken.

18 aug. Utreder, som er skyld i, at hans hest blir udygtig til mili-
Nr. 10. tær tjeneste, taper enhver ret til erstatning for hesten.

§ 8. Tjeneste- eller trosheste er ikke gjenstand for arrest, eksekution eller utpantning uten i forbindelse med vedkommende kvarter. De maa heller ikke uten regimentschefens tilladelse avhændes eller paa anden maate skilles fra kvarteret.

I overtrædelsestilfælde straffes utrederen med bøter og er forpligtet til inden 14 dage at skaffe ny hest eller at finde sig i, at dette sker for hans regning, saaledes som i § 2 bestemt. Desuten har han at erstatte statskassen de med den nye hests dressur forbundne omkostninger efter opgave fra regimentschefen.

§ 10. Enhver utreder har at avlevere sin tjeneste- eller troshest til militære øvelser og anden militær tjeneste til den tid, som forlanges, og paa ethvert sted, som ligger indenfor kompani-, batteri- eller eskadronsdistriktet eller i ikke større avstand fra dettes grænse end 5 km. Paa lignende maate har han likeledes at avhente hesten til fastsat tid. Han er derhos pliktig til at la hesten fremmøte til de anordnede hestetog eller ved andre anledninger, naar det i tjenstlige øiemed befales; disse fremmøter maa dog ikke avholdes i længre avstand fra kvarteret, end at hesten den samme dag kan være tilbake.

Naar en avdeling samles for at sættes paa feltfot eller til opretholdelse av retsordenen, er enhver utreder desuten forpligtet til at avlevere sin tjeneste- eller troshest til den tid, som forlanges, paa avdelingens samlingsplads. Ligger denne i større avstand fra avdelingsdistriktets grænse end 5 km., er vedkommende utreder berettiget til at erholde den ifølge § 15 bestemte godtgjørelse for hestens avsavn i

1 døgn, hvis avstanden er over 5, men ikke over 30 km.

2 døgn, hvis avstanden er over 30, men ikke over 60 km.

3 døgn, hvis avstanden er over 60, men ikke over 90 km.

og fremdeles i samme forhold. Utrederne oppebærer tillike for den, der bringer hesten, marsjgodtgjørelse, som for utskrevne menige bestemt.

Overtrædelse av, hvad der i nærværende paragraf er bestemt, straffes med bøter.

§ 11. Naar hestene avleveres til tjeneste, skal de være forsynt med nyt og godt beslag, saaledes som av regimentschefen anordnes.

Vedkommende kompani- (batteri-, eskadrons-) chef har at paase, at hesten ved dens avgivelse fra tjenesten er forsynt med brukbart beslag.

§ 20. Forelæggelse av bøter sker ved kavalerideputa- 18 aug.
tionen. Nr. 10.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar
og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 august 1911.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Carsten Schlytter,
konst.

Kongelig resolution

av 25 august.

Kongelig resolution av 8 april 1872, hvorved det i medhold av Hæderlighedsloven av 3 mai 1871 § 24, sidste del, indtil videre blev tilkænt at Troughjens bymark indtil en afstand av 500 alen fra grænsen for bygningens virkekræft, saaledes som denne grænse var bestemt ved kongelige resolutioner av 31 juli 1846 og 2 februar 1867, blev med henvisn til de i nevnte lov givne bestemmelser i det hele at betrakte, som om den tilhørte det tilstøtende land distrikt, og blevs 6 — seks — mænedes fra idags

Kongelig resolution

av 25 august.

Approbationen meddeles i henhold til § 3 i lov om særlige foranstaltninger med tuberkulose sygdomme av 8 mai 1900 paa den av kommissionen for Vikens bered i Nordre Troughjens amt under 3 mai 1911 fattede beslutning om ordningen av meddelelsespligten ved tuberkulose avses flytning — dog med en enkelt forandring.

Den approberte beslutning er saalydende:

Naar beringsvæb eller anden person lidenst er røbet for luss, som er forbudet med avsnidninger, forandrer bopæl, skal dette anmeldes til beredensets ondsyn. Tilgaaet at gi sendes anmeldes av den bered, fra hvem det synes, eller fornavnede angaaet bered og beredende, den

Utgiver: Fred. T. Salicath.